

Ruud Couwenhoven

Zuidwest- Frankrijk

Dordogne, Lot, Gers & Gironde

FRANKRIJK
BINNENDOOR
Regiogids

inclusief
online extra's
gps-routes
luisterboek

Parijs

Chablis

Moulins

Aubusson

Souillac

Puy-l'Évêque

Lectoure

Le Bugue

Arès

960 KM

Registreer je regiogids

Als je jouw Frankrijk Binnendoor Regiogids registreert krijg je meteen toegang tot de **exclusieve website** van het boek met **online extra's**, aanvullende tips, handige links, video's, gedetailleerde routekaarten en gps-routes van alle roadtrips, fietstochten en wandelingen. Je kunt dan ook het unieke luisterboek downloaden. Deze extra's zijn gratis!

Registreer op frankrijkbinnendoor.nl/regiogids/zw
of scan de **QR-code**.

Ruud Couwenhoven

Zuidwest- Frankrijk

Dordogne, Lot, Gers & Gironde

Colofon

Tekst Ruud Couwenhoven

Fotografie Ruud Couwenhoven, Adobe Stock, Shutterstock, auteursfoto: Guus Janssen

Redactie Marian Couwenhoven

Eindredactie en correctie Simone Lier-Timmermans, Renske Berckmoes

Vormgeving Oranje Vormgevers, Eindhoven

Distributie Mo'media B.V.

Druk Wilco B.V. Amersfoort

1e druk, maart 2023

Frankrijk Binnendoor Regioids Zuidwest-Frankrijk

is een uitgave van eRCeeMedia B.V., Grasgraefken 25, 6171 SH Stein (NL). erceemedia.eu

Copyright eRCeeMedia B.V., Ruud Couwenhoven © 2023

ISBN 9789083010632

NUR 512

Deze uitgave is samengesteld met de grootst mogelijke zorg. Voor eventuele onjuistheden in de tekst van dit boek zijn eRCeeMedia B.V. en de auteur niet aansprakelijk. Eventuele onvolledigheden, op- en aanmerkingen kunnen naar bovenstaand adres worden gestuurd of naar informatie@frankrijkbinnendoor.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder de schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Genieten in Zuidwest-Frankrijk!	7
---------------------------------	---

1. Chablis: start van een onvergetelijke reis	11
---	----

2. De Dordogne	31
----------------	----

3. Bergerac en wijnproeven in Monbazillac	43
---	----

Wijntips Dordogne	48
-------------------	----

4. Belvès & Sarlat-la-Canéda	53
------------------------------	----

5. Fietsen bij de Dordogne & Souillac	61
---------------------------------------	----

6. Op de fiets naar Rocamadour?	71
---------------------------------	----

7. Ben je dom als je niet naar Domme gaat?	81
--	----

8.	Vallei van de Lot	91
	Wijntips Lot	104
9.	Fietsen in de vallei van de Lot	107
10.	Roadtrip bastides bij de Lot	125
11.	Naar de Gers	135
12.	Naar de Atlantische Oceaan	159
13.	Tot Slot	185
	Merci Beaucoup!	190

Tour du Bassin d'Arcachon

Arès Centre
Lège / Cap Ferret

Variante Locale
Arès par la plage

Passage impraticable
par fortes marées

Genieten in Zuidwest- Frankrijk!

In mijn eerste boek, ***Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk***, kon je al kennismaken met Le Sud-Ouest, zoals de Fransen het zuidwesten van hun land liefkozend noemen. Het zal een jaar of dertig geleden zijn geweest dat ik er voor het eerst kwam. Toen was het liefde op het eerste gezicht.

Ik reisde samen met Marian, mijn echtgenote, richting het Bassin d'Arcachon. In de oesterhaven van Arès raakte ik in gesprek met een gepensioneerde visser en hij bleef maar enthousiast praten over zijn dorp Arès, de omgeving en het mooie weer.

Die vakantie hadden wij inderdaad lekker weer. Daarna bleven we naar deze streek gaan en in de loop der jaren bleken de verhalen van de visser over het weer telkens aardig te kloppen. Ten noorden van het Bassin d'Arcachon is het een groot deel van het jaar gewoon heerlijk weer, met meestal wat wind van de Atlantische Oceaan. Het is ons favoriete vakantiegebied van Frankrijk geworden. Waarom, dat lees je gegarandeerd in de loop van dit boek.

Le Sud-Ouest is meer dan alleen de fraaie omgeving van het Bassin d'Arcachon. Grofweg is het de streek tussen de Atlantische Oceaan en de stad Albi bij de rivier de Tarn en van de Dordogne tot in de Pyreneeën. Aan de hand van een bijzondere roadtrip neem ik je mee op een reis door de Dordogne, Lot en Gers, om te eindigen in de Gironde, bij het Bassin d'Arcachon.

Deze reisgids is, net als mijn andere boeken over Frankrijk, geen gids zoals je die misschien gewend bent, met beschrijvingen van dorpen, stadjes en populaire bezienswaardigheden. In deze reisgids vind je de belevenissen die ik samen met Marian tijdens onze reizen door Zuidwest-Frankrijk heb meegemaakt. Ik deel die ervaringen en anekdotes met alle plezier, zodat jij met dit boek inspiratie kunt opdoen voor een onvergetelijke vakantie in Le Sud-Ouest. In elk geval zul je naast de roadtrips ook fietstochten ontdekken die geschikt zijn om met een fiets of e-bike te volgen. Alle routes in het boek hebben wij zelf met de auto, fiets of e-bike gereden. Maar laat dat je er vooral niet van weerhouden de routes bijvoorbeeld met een camper of caravan of op de motor te volgen.

Net als voor mijn andere boeken heeft onze zoon Jordi ook voor dit boek een selectie gemaakt van goede wijndomeinen om wijn te proeven en te kopen. Hij behoort al meer dan tien jaar tot de beste cavistes van Frankrijk en verzorgt de inkoop bij wijnboeren in Frankrijk voor ***Le sourire au pied de l'échelle***, een bijzondere wijnwinkel in Parijs.

O ja... ik wil graag nog ergens op terugkomen...

In het voorwoord van mijn vorige boek, ***Frankrijk Binnendoor LOIRE***, schreef ik aan het eind: "En als ik je nu vertel dat ik nooooooit meer een boek over Frankrijk ga schrijven, hoor ik je al bijna denken: daar geloof ik helemaal niets van..." Jullie hadden helemaal gelijk! Ik heb er zoveel plezier in om mijn ervaringen in Frankrijk met mijn lezers te delen dat ik besloten heb een complete reeks te schrijven. Dit is de eerste ***Frankrijk Binnendoor Regiogids*** van een serie met voorlopig zes Regiogidsen. Achter in dit boek lees je er meer over, of kijk op frankrijkbinnendoor.nl/regiogids.

Ruud Couwenhoven

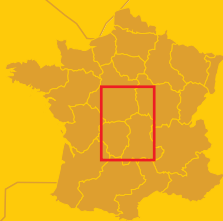
Wil je meer over mij of over Frankrijk Binnendoor weten? Kijk dan op frankrijkbinnendoor.nl. Voor een dagelijkse portie Frankrijk met tips en foto's kun je mij ook volgen op:

facebook.com/frankrijkbinnendoor

instagram.com/frankrijkbinnendoor

1.

● *Parijs*

Chablis

Vézelay

Decize

Moulins

Auzances

Aubusson

Gentioux-Pigerolles

Montignac

Le Bugue

511 KM

Chablis:

start van een onvergetelijke reis

Onze reizen in Frankrijk maken wij altijd met de auto. En het zal geen verrassing zijn, dat doen we binnendoor. Dat is relaxed en je ziet zoveel meer. In mijn eerste boek, ***Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk***, lees je er alles over. Ook als je met een caravan of een camper op pad gaat, kun je de routes van Frankrijk Binnendoor met een gerust hart volgen. De laatste jaren is het aantal rotondes en verkeersdrempels in dorpen en stadjes toegenomen, maar deze kun je vaak vermijden door de borden met de omleiding voor vrachtverkeer te volgen. Tenzij je natuurlijk het dorp of stadje in kwestie wilt bezoeken.

In dit boek neem ik je mee op reis, van **Chablis** richting de Dordogne en via de prachtige vallei van de Lot en de glooiende streek van de Gers naar het Bassin d'Arcachon in de Gironde. Het beroemde wijndorp Chablis ligt in het noorden van de Bourgogne, op ongeveer 500 kilometer van onze woonplaats in Zuid-Limburg. Dat dit boek in Chablis begint, is geen toeval. Onze zoon Jordi heeft ruim tien jaar in Chablis gewoond en bij een aantal gerenommeerde wijnbedrijven gewerkt. In die tijd gebruikten wij zijn appartement vaak als startpunt voor onze reizen door Frankrijk. Wij hadden toen een hond en als wij voor langere tijd op reis gingen, paste hij op de eigenwijze, maar o zo lieve schapendoes Tosca. Ze had een bloedhekel aan autorijden, dus lieten we haar vaak in Chablis achter. Haar weer ophalen was ook meteen een goede reden om terug te keren naar dit leuke wijndorp als we huiswaarts gingen.

In die tijd koos ik vaak een binnendoorroute vanaf Chablis dwars door de Morvan richting het zuiden en zuidwesten van Frankrijk. En omdat deze route heel aantrekkelijk is, gebruik ik die nog regelmatig als we naar het zuiden reizen. Chablis is trouwens gewoon een gezellig wijndorp en een prima plek voor een eerste tussenstop. Er is een kleine, aantrekkelijke camping municipale aan het riviertje de Serein, waar je van juni tot en met augustus met je tent, caravan of camper kunt staan. Voor camperaars is er een camperplaats net buiten het dorp langs de weg richting Auxerre. Maar ook langs de Serein en bij het Parc de la Liberté aan de D91 staan weleens campers. Verder zijn er in Chablis een paar hotels, diverse chambres d'hôtes en ook gîtes om je verblijf ter plekke te regelen. Op de website van dit boek vind je de actuele links naar campings, accommodaties en restaurants in Chablis en omgeving.

Vanaf Chablis is het ongeveer 450 kilometer naar de rivier de Dordogne. Als je binnendoor gaat, dan moet je er zeker een hele dag voor uittrekken. Maak dus van de nood een deugd en ga ongeveer halverwege

ergens overnachten. Waar? Dat vertel ik je hierna. Eenmaal bij de Dordogne neem ik je mee op een onvergetelijke reis door Zuidwest-Frankrijk en gaandeweg ontrafel je alle geheimen van een bijzondere streek. Je komt op plekjes die je niet snel in andere reisgidsen over dit deel van Frankrijk zult vinden en je krijgt tips voor fietstochten, wandelingen en roadtrips. Op de website van het boek staan de routekaarten en de gps-routes die je in je eigen navigatiesysteem kunt laden. Met het door mijzelf ingesproken luisterboek kun je onderweg, of eerder al natuurlijk, luisteren naar de charmes van Zuidwest-Frankrijk.

TIP

Registreer je boek met de **QR-code** voor toegang tot de **speciale website** van het boek, het **gratis luisterboek** en de **gps-routes**.

DOOR **DE MORVAN** NAAR **DE DORDOGNE**

Als je de route van Chablis tot de Dordogne volgt, dan zul je onderweg tot de ontdekking komen dat het Franse binnenland naar de Dordogne wonderschoon is. Zodra je Chablis richting het zuiden verlaat, zie je al snel dat de wijngaarden uit het zicht verdwijnen als je over de D91 naar Nitry rijdt. Het eerste stuk is vlak en ik heb er al vaker wild gespot, zoals reeën en vossen. Wie weet zie jij ze hier ook. Zodra je het dorp Nitry binnenrijdt, zie je rechts een bord staan: La Beursaudière. Dit is een auberge met elf kamers en een goed restaurant in een voormalige priorij uit de 12e eeuw. Deze locatie is los van de historie sowieso leuk, want in

Vézelay moet je absoluut bezoeken!

het restaurant word je geholpen door personeel in kledij die bij de geschiedenis van het oude pand hoort. Wil je onderweg eens op een bijzonder plekje overnachten en lekker eten? Dan moet je bij dit bord dus rechtsaf.

VÉZELAY

Als je verder naar het zuiden rijdt, ga je over de autoroute van Parijs naar Dijon. Het mooist is het om dan de richting van **Vézelay** te volgen en naar dit dorp te rijden via de D951. Je merkt dat het landschap ruiger wordt, met veel bos. Je volgt de loop van het riviertje de Cure, dat zich slingerend door het landschap perst. Vézelay is absoluut een bezoek waard en boven op een heuvel prijkt de indrukwekkende **Basiliek Sainte-Marie-Madeleine**, die tot het Unesco Werelderfgoed behoort. Ik kan je aanraden ergens in het dorp te parkeren en op je gemak door de hoofdstraat omhoog te wandelen. De fraaie gevel doemt al snel voor je op. Neem gerust de tijd om de basiliek te bezoeken.

*“Bij Les Fontaines
Salées gaat de
geschiedenis ruim
vierduizend jaar
terug in de tijd.”*

Verbaas je daarbij vooral over de indrukwekkende portalen boven de eerste en tweede ingang van de kerk. Vergeet ook niet links achterin de trap naar beneden te nemen (denk wel aan je hoofd!) en de crypte te bezoeken waar relieken van Maria Magdalena worden bewaard. Als je daarna toe bent aan frisse lucht, kun je via de zijkant naar buiten en kom je bij de tuinen en een parkje met banken. Hier heb je een **fenomenaal uitzicht** over de Morvan, die zich hier aan je toont zo ver je kunt kijken. Richting het zuiden zie je de streek die je gaat doorkruisen naar de Dordogne.

Het dorpje dat je onder aan de heuvel ziet liggen is **Saint-Père**, waar vroeger de nonnen en monniken verbleven, tot ze op het idee kwamen dat het boven op de heuvel veiliger voor ze was. Na Vézelay daal je de heuvel af richting dit dorp om de **D958** te volgen naar **Bazoches**. De smalle straatjes leiden je langs de kerk van het dorpje en een paar honderd meter verder rij je het glooiende en vooral groene landschap van de Morvan in. Het is er over het algemeen rustig, met hooguit af en toe een tractor, maar die gaat keurig aan de kant om je te laten passeren. Als je geïnteresseerd bent in archeologie, moet je even opletten, ongeveer 2 kilometer ten zuiden van Saint-Père ligt namelijk een bijzondere plek. Bij **Les Fontaines Salées** gaat de geschiedenis ruim vierduizend jaar terug in de tijd. Toen werd hier door mensen zoutwater in vaten opgevangen. Tweeduizend jaar later stichtten de Romeinen er een kuuroord. De resten hiervan zijn nog steeds te zien.

HET KASTEEL VAN MAARSCHALK VAUBAN

Als je de weg blijft volgen, kom je vanzelf bij het plaatsje **Bazoches**, waar ook het gelijknamige kasteel ligt. Lodewijk XIV schonk dit ooit aan zijn bouwmeester Vauban: de man die verantwoordelijk was voor de bouw van allerlei militaire versterkingen in heel Frankrijk. Ik heb mij er

altijd over verbaasd hoe Vauban het voor elkaar heeft gekregen van de Franse Alpen tot in Bretagne en van Noord-Frankrijk tot aan de Middellandse Zee zijn forten te bouwen. Waar je ook in Frankrijk komt, er lijken altijd wel forten of vestingen te zijn die door Vauban zijn bedacht. Op het Château de Bazoches ontwierp hij honderden versterkte steden. Blijkbaar is de Morvan een inspirerende omgeving! Het kasteel is te bezoeken en je kunt er meer te weten komen over Vauban en zijn indrukwekkende geschiedenis. Trouwens, afstammelingen van de oudste dochter van Vauban beheren het kasteel.

*“Waar je ook in Frankrijk
komt, er lijken altijd wel
forten of vestingen te
zijn die door Vauban
zijn bedacht.”*

Ook de natuur van de Morvan is wat mij betreft overweldigend en vooral karakteristiek, met weilanden die met hagen zijn gescheiden. Maar er zijn ook uitgestrekte bossen, waar vooral het hout vandaan kwam voor de bouw van huizen in de streek. En dat is het glooiende landschap waar de D958 zich doorheen slingert naar het zuiden. Een fraaie streek overigens om eens langer te blijven, je kunt er namelijk prachtig wandelen en fietsen. Ongeveer 45 kilometer verder kom je bij het dorp Saint-Saulge, waar je om de kerk heen rijdt en de richting Decize volgt. Dat kan het best via de D34. **Decize** is een flinke plaats aan de rivier de Loire, die richting de beroemde vallei van de Loire stroomt (waar ik mijn boek *Frankrijk Binnendoor LOIRE* over schreef). De stad ligt ingeklemd tussen twee armen van de Loire, maar hier komen ook twee kanalen en de rivier de Aron langs en door de stad. Het is dus niet zo vreemd dat zich er watertoerisme heeft ontwikkeld. Er is bijvoorbeeld een jachthaven en

Decize heeft de bijnaam ***Paradis pour le pêcheur***, want het is een zeer visrijke omgeving. Wil je hier een tussenstop maken, dan is daar alle gelegenheid voor.

MOULINS AAN DE ALLIER

Om je reis te vervolgen kun je bij Decize de Loire oversteken en de borden richting ***Moulins*** volgen. Deze leuke plaats bezochten we jaren geleden voor het eerst en het oude centrum en de kathedraal met de wonderschone gebrandschilderde ramen mag je gewoon niet missen! De historie van Moulins gaat terug tot het jaar 900, toen voor het eerst werd gesproken over een kapel die bij de ***villa Molinis*** lag. Een ander, romantisch verhaal doet ook de ronde, over een edelman die in de Allier op jacht was en overvallen werd door de nacht. Hij vond onderdak bij een molen en werd op slag verliefd op de knappe molenaarsdochter. De edelman vestigde zich in de buurt, vervolgens werd er een kasteel gebouwd, waarna een dorp en uiteindelijk zelfs een stad ontstond. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen, maar toen ik dit las was mijn nieuwsgierigheid gewekt. Dat er vroeger veel molens in de omgeving zijn geweest, staat in ieder geval als een paal boven water. Niet alleen watermolens, ook windmolens en zelfs molens die op boten in de Allier hebben gelegen. De naam van Moulins zal dus ongetwijfeld hieraan te danken zijn.

Moulins ligt in het natuurgebied van het ***Parc Val d'Allier***, een bijzondere streek waar de rivier alle kans krijgt zich te ontwikkelen. De grillen van een grindrivier zijn er in elk seizoen goed waarneem-

baar. Zand- en grindbanken ontstaan en verdwijnen. Het water staat hoog of laag, steeds afhankelijk van de hoeveelheid neerslag die elders in de Auvergne valt. Als je in Moulins bent, is het een aanrader om de redelijk vlakke omgeving eens per fiets te ontdekken. Juist dan kom je dicht bij de rivier en trap je midden in de prachtige natuur. Per kano of te voet langs de oevers is natuurlijk ook een goede manier om in contact te komen met de Allier, die overigens als het grote voorbeeld diende voor de Nederlandse en Belgische Grensmaasplannen. Ik woon vlak bij Maastricht en kan vanuit ons huis zo naar de Grensmaas wandelen tussen Stein (NL) en Maasmechelen (BE). Bij de dorpjes Meers en Maasband is er door de natuurontwikkeling in combinatie met werkzaamheden om overstromingen te voorkomen een schitterend natuurgebied ontstaan. Als ik er wandel, voelt het voor mij altijd alsof ik in Frankrijk bij de Allier ben.

HET **CENTRUM** VAN **MOULINS**

De **Rue Datas** is de 'slagader' van Moulins. Deze brede allee ligt midden in het centrum en is een makkelijk uitgangspunt naar alle zaken die Moulins interessant maken. Je vindt er terrassen en winkels en het is de makkelijkste weg naar het oude historische centrum. Als je vanuit de Rue Datas rechtsaf gaat, loop je er eigenlijk al direct naartoe. Aan het eind van het plein ga je in het midden de Rue d'Allier in. Deze komt uit op de Rue de l'Horloge en dan sta je in het oude centrum met leuke pleintjes en straatjes. Linksaf kun je naar de **Place de l'Hôtel de Ville**, waar het stadhuis ligt. Een mooi gebouw, omringd door sfeervolle oude huizen. In de middeleeuwen was Moulins een rijke stad omdat de Bourbons de stad als hoofdstad voor hun hertogdom gebruikten. Het gevolg hiervan is dat er talloze herinneringen aan deze rijke tijd zijn overgebleven. Opvallend is bijvoorbeeld de toren in de Rue de l'Horloge. **Le Jacquemart** stamt uit 1455 en kreeg zijn huidige vorm in 1655. Het is de blikvanger van de oude stad in Moulins. Achter Place de l'Hôtel de Ville ligt ook het office

du tourisme, waar naast een hoop informatie ook een stadsplattegrond verkrijgbaar is. Neem de moeite om die op te halen, want er valt veel te zien in Moulins. Zoals het oude hertogelijk paleis, dat helaas grotendeels vervallen is na een verwoestende brand in 1755. Er is nog wel een grote donjon helemaal intact. Deze heeft nog tot midden jaren tachtig van de vorige eeuw als gevangenis dienstgedaan. De **Cathédrale Notre-Dame-de-l'Annonciation** is een bijzondere kathedraal en bestaat eigenlijk uit twee delen. Het oorspronkelijke, dat gebouwd werd tussen 1468 en 1540 en een recenter deel, dat in de 19e eeuw werd aangebouwd toen Moulins de hoofdstad van een bisdom werd. Nu ben ik niet zo'n erg gelovig type, maar wel geïnteresseerd in bijzondere kerken vanwege de vaak fraaie ramen. Ik had mij eens laten vertellen dat de kathedraal unieke gebrandschilderde ramen heeft en dat klopt! Tegen het eind van de middag, als de zon schijnt, is het licht ongelooflijk mooi als dit door de ramen naar binnen schijnt. Ik kan je aanraden om bij de ingang een **'guide illustré'** te pakken en wat geld in de pot te stoppen. Je zult dan ontdekken dat deze Notre Dame diverse schatten herbergt, zoals een schitterend drieluik van **Le maître de Moulins**. Verder bevat de kerk een keur aan kunstschaten zoals beelden, schilderijen en een unieke zwarte madonna. Kortom, een gratis toegankelijk museum!

OVERNACHTEN EN LEKKER ETEN IN MOULINS?

Bij Moulins moet ik altijd terugdenken aan onze eerste kennismaking met de stad. Dat is misschien wel dertig jaar geleden, maar ik zal het nooit vergeten. Ik had via het office du tourisme een hoteltip gekregen, het **Hôtel Moderne** aan de Place Jean Moulin. Niet te missen. We konden de auto er veilig achter parkeren en de kamers waren netjes en groot genoeg. Het hotel was net een paar dagen eerder geopend en alles rook nog splinternieuw. De eigenaren waren een jonge man en

“Bij ons allereerste bezoek aan Moulins zocht ik naar een leuke eetgelegenheid voor de avond.”

vrouw, die heel vriendelijk waren. Ik heb er nog vaak aan teruggedacht omdat wij de eerste buitenlandse gasten waren die in het hotel verbleven. We zijn er daarna nog weleens geweest. Alleen is het er niet meer en is het nu een ibis Styles-hotel geworden.

Bij ons allereerste bezoek aan Moulins zocht ik naar een leuke eetgelegenheid voor de avond. Toen ik vanuit de **Rue de l'Ancien Palais** naar de Rue de l'Horloge liep, zaten er twee koks op een trapje een sigaret te roken. Op de hoek lag een piepklein restaurant. Ik kon de verleiding niet weerstaan en vroeg aan de koks of we er die avond konden eten. Toen wij 's avonds in het pijpenlaasje van het restaurant kwamen, bestelden wij er een driegangenmenu, een fles tokay pinot gris en lieten ons verder verrassen door de twee gezond uitziende koks die we 's middags buiten op het stoepje al hadden gesproken. Bij het hoofdgerecht zat een heerlijke groente die wij niet konden thuisbrengen en dus vroeg ik wat het was. Ik begreep het antwoord echter niet omdat ik de groente absoluut niet kende. Marian is daar altijd veel beter in, maar zij wist het ook niet. Het antwoord van de ober bracht dus geen duidelijkheid en hij begreep dat wij hem niet begrepen. Hij liep daarop naar de keuken en kwam even later met een van de koks naar onze tafel. Die legde een grote rettich naast ons bord. Aha... nu was het duidelijk.

Er werd volop gelachen in het restaurant en er waren genoeg ingrediënten voor een heel leuke en lekkere avond. Helaas bestaat het restaurant niet meer, maar er is nog genoeg keus in Moulins. Misschien is het een goed idee om een nacht in Moulins door te brengen en daarna verder te rijden richting de Dordogne en Le Sud-Ouest.

HET **PLATEAU** DE **MILLEVACHES**

Na Moulins kun je de Allier oversteken en laat je de groene golvende weiden en dalen van de Morvan achter je. Je komt dan in de streek die bekendstaat als de Bourbonnais. Dit was tot de Franse revolutie een provincie in Frankrijk, die grofweg tussen de Loire en de Allier lag. Als je binnendoor verdergaat kun je het best de D945 volgen naar ***Souvigny***. Dit is een leuk middeleeuws dorp, dat ooit een belangrijke bestemming was voor pelgrims. De Prieuré Saint-Pierre-et-Saint-Paul is een fraai overblijfsel uit die rijke periode van het dorp. In 2003 werd deze priorij uitgeroepen tot ***Grand Sanctuaire roman d'Auvergne***

en sindsdien is het weer een pelgrimsoord van betekenis op de route naar Santiago de Compostela. Er liggen een paar hertogen van Bourbon begraven en je kunt de bijbehorende kloostergebouwen en de fraaie tuinen bezoeken.

De volgende plaats op de route naar het zuiden is Montmarault. Je komt er door een redelijk vlak landschap en rijdt verder richting Montaigut. De D998 brengt je langzaam maar zeker naar het ruigere landschap van de Auvergne en het Centraal Massief. Als je de weg blijft volgen, beland je vanzelf in Creuse, een departement dat dunbevolkt is. Het is een streek met riviertjes, meren en vennen en bij uitstek een gebied voor vissers. Hier rijden is wat ik bedoel met Frankrijk Binnendoor. De D998 is namelijk zo'n typische Franse departementale weg. Dwars door een schitterend landschap, niet te breed, maar met voldoende ruimte om in te halen als je eens een tractor tegenkomt of een langzaam rijdend oud Frans boertje in een Renault 4 of een deux-chevaux. Je komt ook bij het stadje **Aubusson**. Dat is vooral bekend van de wandtapijten die hier sinds mensenheugenis worden gemaakt. Er is zelfs een **Wandtapijtcentrum** en de vakkennis in het stadje is beschermd immaterieel erfgoed van Unesco. Misschien een idee om er te stoppen? Creuse is sowieso een heerlijke bestemming voor een vakantie als je van natuur en rust houdt. Als je verder naar het zuiden en richting Gentioux-Pigerolles rijdt, zit je vlak bij het **Lac de Vassivière**. Dit is een van de grootste stuwmeren van Frankrijk. Het ligt op een uurtje van de grote stad Limoges, maar midden in de natuur. Je zou ook kunnen besluiten niet verder te rijden en deze mooie omgeving te gaan verkennen. Je kunt er watersporten, fietsen en mountainbiken. Deze streek staat bekend als het **Plateau de Milleraches**, een gebied met fraaie natuur waar veel riviertjes ontstaan. Je komt er ook vlaktes met heide tegen en een paar grote meren. Hier is het vooral genieten van de omgeving en de rust. Er zijn onderweg genoeg plekjes om even aan de kant van de weg te pauzeren.

LE SUD-OUEST!

Deze roadtrip naar het zuidwesten van Frankrijk laat je kennismaken met fraaie streken, natuur, bijzondere dorpen en stadjes. Het zou een idee op zich kunnen zijn voor een vakantie. Als je deze route volgt, moet je geen haast hebben. In dat geval kun je namelijk beter de autoroute nemen. Dan weet je in elk geval dat je de tol kwijt bent, meer betaalt voor brandstof en dat je, omdat je harder rijdt, meer brandstof verbruikt. Op deze binnenwegen kun je flinke stukken 80 of waar toegestaan 90 kilometer per uur rijden, waardoor je zuiniger rijdt. Zou je, ondanks een goede planning, het laatste stuk toch sneller willen doen, dan kan dat. Een groot deel van de route richting de Dordogne loopt hier immers vlak bij de snelwegen A20 en A89. Binnendoor volg je vanaf het Lac de Vassivière de richting van **Userche**. Dit prachtige plaatsje ligt hoog op een rotsformatie aan een zijrivier van de Vézère. Er valt nogal wat te zien, het wordt niet voor niets regelmatig **La Perle du Limousin** genoemd. Je zit er in het hart van de Corrèze en het is een topbestemming voor een vakantie in deze streek. Maar dit boek gaat over Zuidwest-Frankrijk. Daarvoor moet je de rivier de **Vézère** nog verder stroomafwaarts volgen.

“Deze roadtrip naar het zuidwesten van Frankrijk laat je kennismaken met fraaie streken, natuur, bijzondere dorpen en stadjes.”

DE **GROTTEN** VAN **LASCAUX**

Het is nog ongeveer 100 kilometer naar de Dordogne en het best kun je binnendoor de richting aanhouden van **Montignac**. Dit dorp is bekend door de ontdekking van de wereldberoemde **grotten van Lascaux** in 1940. De local Marcel Ravidat ging op een vrije middag met een paar vrienden en zijn hond wandelen in het bos langs de oevers van de rivier. Zij waren op zoek naar een omgewaaide dennenboom waardoor er een gat in de rotsen was blootgelegd. Nieuwsgierig maakten zij het gat groter en Marcel kroop erdoorheen. Zo ontdekten hij en zijn kameraden een grot met allerlei afbeeldingen op de muren. De muurschilderingen bleken heel bijzonder te zijn, maar door de vele bezoeken aan de grot werden de schilderijen door schimmels bedreigd. Daarom werd de grot in 1963 gesloten voor bezoek. In 1984 werd, na twaalf jaar bouwen, ongeveer 200 meter verderop een gedeeltelijke kopie van Lascaux geopend en was **Lascaux II** een feit. Nog altijd indrukwekkend om te zien. Inmiddels is er **Lascaux IV**, een uniek bezoekerscentrum waar je door de nieuwste technologie en 3D-technieken de ervaring kunt beleven uit de originele grot. Als je ter plekke gaat zoeken naar de derde grot van Lascaux, dan moet ik je teleurstellen, want die is er niet. Dat was namelijk ooit een rondreizende tentoonstelling die de wereld overging onder de naam Lascaux III.

In het dal van de Vézère beland je dus in de wereld van de prehistorie, die je op nog meer plaatsen kunt ontdekken. Het rivierdal staat zelfs op de werelderfgoedlijst van Unesco. Als je hier bent, moet je ook zeker eens naar **Village de La Madeleine** gaan, waar in een rots boven de rivier een troglodiet-dorp ligt dat uniek is in de wereld. Echt onvergetelijk om te zien. Deze omgeving is trouwens ook een leuke bestemming voor de vakantie en langs de rivier vind je tal van campings. Je moet er wel rekening mee houden dat het in vakantieperiodes en het hoogseizoen overal behoorlijk druk kan zijn. De **D706** slingert langs de rivier de

Vézère en vanwege de vele prehistorische vondsten wordt dit deel van de vallei ook wel 'de vallei van de mens' genoemd. Dit is ook de streek waar de Amerikaanse schrijfster Jean M. Auel haar boeken van de serie De Aardkinderen heeft laten spelen. Zij bezocht de prehistorische plekken en leerde alles over het primitieve leven uit de prehistorie. Die kennis gebruikte zij voor haar boeken. **Les-Eyzies-de-Tuyac** wordt ook wel de 'hoofdstad van de prehistorie' genoemd, omdat er bij dit dorp talloze grotten zijn met prehistorische vondsten. Uiteindelijk bereik je de voorlopige eindbestemming **Le Bugue**, die als uitvalsbasis gebruikt kan worden om dit deel van de Dordogne te verkennen.

*“Het rivierdal
staat zelfs op de
werelderfgoedlijst
van Unesco.”*

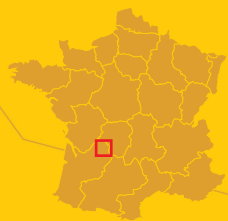

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

2.

Le Bugue

***Gouffre de
Proumeyssac***

***Siorac-en-
Périgord***

Berbiguières

***Château
des Milandes***

***Castelnaud-
la-Chapelle***

***La Roque-
Gageac***

***L'Église
Domme***

81 KM

De Dordogne

Als mensen het over de Dordogne hebben, dan is het maar de vraag of ze het departement of de rivier bedoelen. Feit is dat beide in het zuidwesten van Frankrijk liggen, en hier start een ontdekkingsstocht door Le Sud-Ouest. De Dordogne is een van de populairste vakantiegebieden van Frankrijk, waar het in de zomermaanden en vooral de schoolvakanties heel druk kan zijn. Kies je het voorjaar tot eind juni of bijvoorbeeld de periode vanaf eind augustus, dan kun je volop genieten van deze fantastische streek. In de loop der jaren heb ik er de nodige tijd doorgebracht en ik kom er nog steeds graag. De Dordogne is een streek waar je alles vindt voor een geslaagde vakantie.

*“Het voordeel van zo’n lokale krant is ook dat er **een overzicht in staat van evenementen en waar de lokale markten zijn.**”*

Allereerst het weer, dat er meestal goed is. In de zomermaanden kan het er wel heet worden. We hebben weleens een regenachtige week meegeemaakt, maar dan is er voldoende onder de grond of in de kastelen te beleven. Een goede reden om de warme zomer te ontlopen is dus om het voor- of naseizoen te kiezen. Bijkomend voordeel is dat prijzen van campings, vakantiehuizen, hotels en chambres d'hôtes dan lager zijn. Wij verbleven bij **Le Bugue**, om precies te zijn bij **Saint-Avit-de-Vialard**. Er ligt een fraaie camping, Saint Avit Loisirs, waar je comfortabele accommodaties kunt huren, maar ook ruime staanplaatsen voor je eigen tent, caravan of camper. Wij huurden een luxe stacaravan met een overdekt terras en dat beviel prima. Het voordeel is dat je buiten in de schaduw kunt zitten als het lekker warm en zonnig is, maar dat je ook buiten kunt zitten als het er regenachtig maar aangenaam is. Ik vind het heerlijk om 's ochtends buiten te genieten van een krantje en een croissantje en haal meestal bij een lokale bakker brood. Dan probeer ik ook altijd een Franse krant van de streek te scoren. Ik heb ooit Frans geleerd door Franse kranten te lezen en te vertalen wat ik niet begreep. In mijn boek *Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk* lees je er alles over. Het voordeel van zo'n lokale krant is ook dat er een overzicht in staat van evenementen en waar de lokale markten zijn. Verder staat er een goed lokaal weerbericht in, waar je meestal meer aan hebt dan aan een van de vele weerapps op je smartphone.

ROADTRIP **SAINT-CYPRIEN** NAAR **BEYNAC-ET-CAZENAC**

Als je een streek wilt verkennen, dan is het een slim idee om je goed voor te bereiden. Ik doe dat meestal op de eerste dag na aankomst met een roadtrip om de omgeving te verkennen. Zo ontdek je leuke plekjes waar je nog eens naar terug kunt gaan voor nader onderzoek. Ik zal hierna zo'n roadtrip met je delen, waarbij je grofweg tussen Le Bugue en Sarlat-la-Canéda het mooiste tegenkomt. Het is geen complete

opsomming, wel een dagtrip vol ervaringen. Bij Le Bugue kun je bijvoorbeeld naar het **Parc du Bournat**, een soort openluchtmuseum waar je meer te weten komt over het leven in de Dordogne rond 1900. Er zijn ook tal van attracties voor kinderen, en ambachtslieden laten je kennismaken met hun vak. Bij Le Bugue vind je ook het **Aquarium Périgord Noir**, met een enorme collectie zoetwatervissen en een alligatorpark. Vanuit het centrum van Le Bugue kun je richting Campagne rijden, om daarna over de fraaie D35 naar **Saint-Cyprien** te gaan, een leuk plaatsje waar op zondagochtend een gezellige markt wordt gehouden. Het is nog een traditionele markt, waar mensen uit het dorp en de omgeving elkaar ontmoeten en vooral lokale producten kopen. Trouwens, als je Saint-Cyprien in je navigatiesysteem tikt, is het verstandig de postcode 24220 te gebruiken. Want voor je er erg in hebt, rij je richting de Var of naar een van de andere gelijknamige plaatsen elders in Frankrijk. Na Saint-Cyprien kun je de richting van **Sarlat** aanhouden. Als je nog nooit bij de Dordogne bent geweest, dan moet je dit middeleeuwse stadje absoluut eens bezoeken, meer daarover lees je verderop in dit boek. Op een gegeven moment kun je linksaf via de D703. Deze

weg loopt fraai langs de rivier de Dordogne, die je volgt tot aan **Beynac-et-Cazenac**. Een aantrekkelijke weg, maar in het hoogseizoen kan het er wel druk zijn. Ik ben er vaker begin juni of in het najaar geweest en dan is het een fijne weg om te rijden.

EEN GEVALLETJE OEPS!

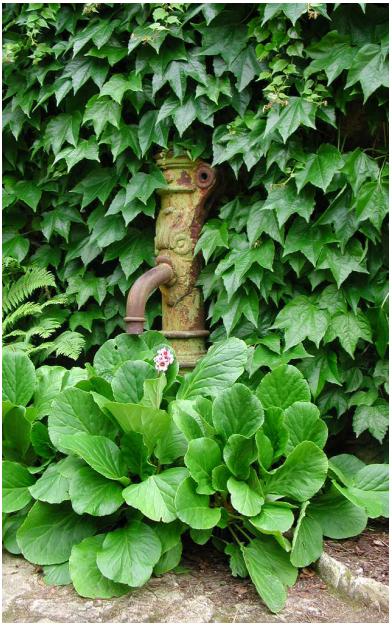
Terwijl ik dit schrijf, moet ik terugdenken aan een voorvalletje van vele jaren geleden. Onze dochter verbleef toen met haar vriend in Amerika en ik was met Marian en onze zoon een week in de buurt van **Groléjac**, waar een leuke kleine camping vlak bij de rivier ligt. Ik maakte met onze zoon een kanotocht naar **Beynac-et-Cazenac**. Een prachtige ervaring, er ging alleen iets fout. Bij het vertrek was mij verteld waar het eindpunt was. Alleen waren wij al varend zo onder de indruk van de rivier en de omgeving dat wij te ver waren gevaren. Op een gegeven moment peddelden wij naar een plek met allemaal kano's op de kant. Ik dacht dat we daar met een busje terug konden naar het beginpunt. Toen we de kano op de kant hadden getrokken, en onze spulletjes eruit hadden gehaald, kwam er iemand naar mij toe. De man vroeg wat wij kwamen doen. Ik vertelde dat wij uit Groléjac kwamen en met het busje terug wilden. Hij keek verbaasd en zei laconiek: "O, nou, dan moet u eerst nog even 3 kilometer stroomopwaarts terug peddelen, want uw kano is niet van ons. U bent te ver gevaren." Oeps! Er zat niets anders op dan alles weer in de kano te laden en stroomopwaarts te peddelen. Het voordeel was wel dat wij het Château de Beynac nu van een andere kant konden bewonderen. Ondanks dit voorval kan ik je absoluut aanraden ook eens een kanotocht op de Dordogne te maken. Laat je dan wel duidelijk uitleggen waar je weer de wal op moet...

*“Een prachtige ervaring,
er ging alleen iets fout.”*

HET CHÂTEAU DE BEYNAC

Een paar jaar later ging ik met Marian naar het kasteel. Echter niet over de rivier, maar te voet. Je kunt de auto onder in het dorp langs de rivier parkeren, maar ook boven op de heuvel bij het kasteel. Als je het kasteel op de mooiste manier wilt beleven, dan moet je van onder bij de rivier door het oude smalle straatje van het dorp omhooglopen. Een beetje goed schoeisel kan dan geen kwaad, want de weg is steil en de keitjes lopen niet echt comfortabel. Vergeet niet halverwege eens om te kijken, je ziet de Dordogne dan heel fraai in de diepte liggen. We klauterden verder richting het kasteel. Het **Château de Beynac** is op een 150 meter hoge rots gebouwd en de bouw duurde van de 13e tot de 16e eeuw. Ik vind het altijd weer knap hoe ze dit soort bouwwerken indertijd zo konden maken. Het kasteel maakt een machtige indruk en ooit was het in het bezit van Richard Leeuwenhart (in mijn boek over de Loire lees je meer over Richard). Het kasteel is vanaf tien uur in de ochtend geopend en als je zorgt dat je er vroeg naartoe gaat, kun je misschien hetzelfde ervaren als wij. Omdat er dan nog bijna niemand is, lijkt het alsof je in de middeleeuwen loopt. Het smalle straatje richting het kasteel gaat langzaam maar gestaag omhoog. Je kunt het kasteel bezoeken en dat is om meerdere redenen de moeite waard. Het bevat mooie kamers en een bijzonder verhaal over de rijke historie. Verder heb je er een magistraal uitzicht over de rivier. Bijzonder vond ik de vloer van verticaal in een bed van klei geplaatste grote rivierkiezels in een van de kamers. Via het gebrandschilderde raam kijk je uit over de binnenplaats naar een kapel uit de 13e eeuw en vanaf het terras heb je een fantastisch uitzicht op de

“Omdat er dan nog bijna niemand is, lijkt het alsof je in de middeleeuwen loopt.”

wijde omgeving. Aan de overkant zie je het kasteel van Castelnaud liggen. Heel apart is trouwens de grote keuken. Het lijkt wel of de ridders net zijn vertrokken, alles is er nog aanwezig. Oude werktuigen, kruisbogen, zwaarden in speciale gaten in de grote zware tafels en een open haard die net nog gebrand lijkt te hebben. Mijn tip is om de tijd te nemen voor je bezoek. En als je vertrekt, ga dan niet meteen terug naar het lager gelegen dorp, maar via de poort naar rechts en dan richting de rivier. Daar heb je namelijk een fraai uitzicht op de rivier, die ver onder je stroomt. Op sommige websites lees je overigens dat de entree van het kasteel gratis is, maar dat klopt niet. Kinderen tot 11 jaar mogen gratis naar binnen. Ben je ouder, dan moet je voor je bezoek betalen.

NAAR DE **OVERKANT**

Eenmaal beneden bij de rivier kun je op een gegeven moment richting **Le Port**, want natuurlijk heeft Beynac ook een haven. Nou ja, haven is iets te veel gezegd, maar je kunt er wel een boot te water laten en een rondvaart op de rivier maken. Als ik hier ben, verbaas ik mij telkens weer over de schoonheid van het plaatsje en de gerestaureerde huizen in de smalle en steile straatjes. Ben je in de buurt, dan is een bezoek een

absolute aanrader. Om er maximaal te genieten zou ik juli en augustus vermijden, dan is het er druk. Als je de Dordogne verder stroomop- waarts volgt, kom je eerst bij **La Roque-Gageac**. Dit dorp lijkt wel tegen de rotswand aan geplakt en het is aan te raden er even te stoppen, want het behoort tot een van de mooiste dorpen van Frankrijk. Ik zou hier zeker de tijd nemen om via de smalle straatjes en steegjes het dorp te verkennen. Iets verder kun je dan de rivier oversteken om naar Domme te gaan, maar als ik naar dit bijzondere plaatsje ga, dan vind ik het leuker om een brug verder te gaan en vlak voor Vitrac de Dordogne over te steken. Als je via die route naar Domme rijdt, krijg je eerst een prachtige slingerende weg naar het hoog op een rots gelegen dorp. Het loont de moeite hier ook even het dorpje te bezoeken. Je hebt er boven- op een bijzonder uitzicht op de meanders van de Dordogne. Over Domme zal ik je later in dit boek meer vertellen.

NOG **TWEE KASTELEN**

Na Domme kun je naar **Castelnaud**, het kasteel dat je eerder vanaf de overkant hebt kunnen zien liggen. Als je het leuk vindt om kastelen te bezoeken, dan is dit exemplaar uit de 13e eeuw de moeite waard. Zelf koos ik ervoor nog even door te rijden over de smalle **D57** die langs de rivier kronkelt. Niet veel later kom je dan bij **Les Milandes**, het château waar zangeres, danseres en actrice **Josephine Baker** heeft gewoond. Het is echt een aanrader om dit te bezoeken en meer te weten te komen over deze bijzondere vrouw, die in 2022 werd bijgezet in het Pantheon in Parijs. De manier hoe zij geleefd heeft is terug te vinden in dit fraaie kasteeltje. Je ziet er ook de prachtige jurken die zij bij haar optredens droeg. En er is een bijzondere show met roofvogels. Als je van tuinen houdt, dan is de Franse kasteeltuin een must, want die staat op de monumentenlijst. Na Milandes kun je richting het gehucht **Berbiguières** over slingerende wegen en door een mooie omgeving. Dit is ook een leuk gebied om te wandelen of een fietstocht te maken.

GROT MET EEN 'ENGE' LIFT

Bij Siorac-en-Périgord kun je dan de Dordogne weer over en via de D703 richting **Audrix**. Hier kun je de **Gouffre de Proumeyssac** bezoeken, een indrukwekkende druipsteengrot. Met een gids ga je door een tunnel tot je in de 'Ondergrondse Kathedraal' komt, waar een spel van licht met het kristal voor een bijzonder schouwspel zorgt. Als je spectaculair wilt afdalen, dan kan dit in een houten lift waar je met vier personen in gaat. Deze zogenaamde **Descente en nacelle** laat je de grot beleven op een manier die je nooit meer vergeet. Je moet alleen geen hoogtevrees hebben. Uiteindelijk kom je dan weer bij Le Bugue. Even buiten Le Bugue vind je La Grotte de Bara-Bahau, die ook wel de **berengrot** wordt genoemd omdat er blijkbaar beren in gewoond hebben in de tijd van de prehistorie. Dit denkt men af te kunnen leiden uit de diepe krassen die met de klauwen zouden zijn aangebracht. Ook zijn er wandtekeningen te zien die wijzen op menselijke bewoning. Zoals ik aan het begin van dit hoofdstuk al schreef, verbleven wij op de camping Saint Avit Loisirs. Die ligt ongeveer 8 kilometer van Le Bugue en je komt er via een smalle weg door een rustige omgeving die langs de grot van Bara-Bahau loopt. De camping heeft een machtig zwembad, een binnenbad en een goed restaurant. De omgeving is rustig en rustiek en een prima plek om dit deel van de Dordogne te ontdekken. In de directe omgeving kun je ook heerlijk wandelen en fietsen. E-biken is er ook goed mogelijk.

*“Je moet alleen
geen hoogtevrees hebben.”*

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

3.

116 KM

Bergerac en wijnproeven in Monbazillac

Naast alle kastelen, middeleeuwse stadjes, dorpen en grotten heeft de Dordogne ook wijngaarden. Daar komen prima wijnen vandaan, die ook nog eens veel betaalbaarder zijn dan de dure bordeauxwijnen 100 kilometer verderop. In dit hoofdstuk neem ik je mee naar de streek bij Bergerac en de wijngaarden bij Monbazillac.

NAAR **BERGERAC**

Als je van Le Bugue de rivier de Vézère stroomafwaarts volgt, kom je vanzelf bij Limeuil, waar deze in de Dordogne uitmondt. Het is een middeleeuws dorp met karakter en ***Les Jardins Panoramiques de Limeuil*** is een botanische tuin hoog boven het dorp. Je hebt er een fraai uitzicht op de samenvloeiing van de twee rivieren. Verder stroomafwaarts ligt misschien wel een van de bekendste bochten van de rivier de Dordogne, bij het dorpje Trémolat. Er is een uitkijkpunt bij de ***Cingle de Trémolat*** en in het dorp staan al wegwijzers, dus dat kan niet misgaan. Als je toch deze richting opgaat, dan is het naar de stad Bergerac nog ongeveer 35 kilometer en dat is echt een aanrader. Kies wel de route langs de rivier over de D660. Je passeert dan het dorp ***Lalinde***, waar al vele honderden jaren op donderdag- en zaterdagmorgen een markt wordt gehouden. Deze markt is een begrip in de omgeving. Je zult merken dat stroomafwaarts het landschap verandert en vlakker wordt. Je komt dan in de zogenaamde ***Périgord Pourpre***, die van Bergerac tot aan de monding van de Dordogne loopt. De streek wordt zo genoemd omdat in de herfst de bladeren van de wijnranken purperrode kleuren krijgen. De weg naar het centrum van Bergerac is makkelijk en als je vlak voor Le Vieux Pont op de Rue Albert Garrigat kunt parkeren, loop je zo de stad in. Het office du tourisme ligt vlakbij en het is verstandig er een plattegrond met een stadswandeling te vragen, zodat je deze leuke stad echt goed gaat ontdekken. Ik was jaren geleden eens op een regenachtige dag met Marian in Bergerac, toen er eigenlijk niets anders op zat dan tussen de middag naar een leuk restaurant te zoeken. Dat vonden we in de Rue Saint-Jacques op nummer 30. Het was nog maar kwart over twaalf, maar het zat al halfvol. Het pandje zag er leuk uit en de menukaart ook. Wij dus naar binnen. Het was er oergezellig maar klein, nog geen kwartier later ging het bordje 'complêt' voor het raam. We hadden dus geluk gehad! We besloten er de tijd voor te nemen en bestelden als apéro een goudgeel glas monbazillac.

De bediening was er vriendelijk en het eten uitstekend. Restaurant Le Saint Jacques is er nog steeds en staat ook nog steeds goed aangeschreven.

Als je de route van de stadswandeling volgt, ontdek je vanzelf een boeiende en schilderachtige stad met gezellige straatjes. Er zijn fraaie vakwerkhuisen van kleine rode bakstenen die in mooie patronen zijn gemetseld. De Notre Dame uit de 19e eeuw en de St.-Jacobskerk met een lange en rijke historie zijn het waard om binnen te lopen. Let vooral op de gebrandschilderde ramen die extra mooi zijn op een zonnige dag. Op de Place de la Myrpe kun je oog in oog komen te staan met **Cyrano de Bergerac**. Rond dit plein liggen fraaie huizen met gekleurde vensters, grote bomen zorgen er voor schaduw. Iets verder ligt het Cloître des Récollets, dat het hart is van het Maison des Vins de Bergerac. Het is een mooi oud gebouw en de binnenplaats is een uniek plekje in de stad. Bergerac is echter niet alleen een wijnstad, tabak heeft hier ook altijd een grote rol gespeeld. Het tabaksmuseum ligt een paar

straten verder aan de Rue des Rois de France. Dit is een straat met veel oude herenhuizen in de typische vakwerkstijl van de streek. Het is zo'n lekker slenterstraatje waar je je ogen goed de kost moet geven. Ik blijf Bergerac een machtige stad vinden. Op woensdag en zaterdag wordt er een uitgebreide markt gehouden. Het is er dan gezellig druk en je vindt er de lekkerste verse producten van de streek. Trek er op een marktdag een hele dag voor uit, neem tussen de middag een uitgebreide lunch en je vergeet Bergerac nooit meer!

KASTEEL VAN MONBAZILLAC EN WIJN

Als je Bergerac in zuidelijke richting verlaat en de Dordogne oversteeft, ga dan de D13 op richting Monbazillac. In de omgeving van Bergerac liggen uitgestrekte wijngaarden en de wijnen die hier vandaan komen zijn goed. Vooral de rode wijnen zijn lekker en voordeliger dan de dure bordeauxwijnen. Er wordt ook een bijzondere witte wijn gemaakt en daarvoor moet je op zoek naar het **kasteel van Monbazillac**. De wijn die er gemaakt wordt heeft een hoog suikergehalte, waardoor deze heel geschikt is als dessertwijn. Maar een goed gekoeld glas monbazillac is als aperitief ook heel lekker. Het wijngebied van Monbazillac beslaat ongeveer 3000 hectare en is verdeeld over vijf gemeenten. Je ziet het Château de Monbazillac al hoog boven de wijngaarden uitsteken. Parkeer de auto en bezoek het kasteel, je zult er geen spijt van krijgen. In de kelders tref je de wijn aan. Veilig achter tralies opgeborgen staan

eindeloze rijen van flessen met de goudgele wijn, maar ook allerlei attributen die bij het maken van wijn worden gebruikt. Laat je vooral ook verleiden tot een proeverij. Het is namelijk echt leuk om hier eens op je gemak rond te kijken en te proeven. Als je daarna terug naar Le Bugue wilt, dan is er een leuke route langs de zuidkant van de Dordogne mogelijk. Je moet dan eerst via de D14 naar Issigeac. De bisschoppen van Sarlat verbleven hier vroeger in de zomermaanden, in ***Le palais des évêques de Sarlat***. Ze weten in deze streek ook alles van pompoenen, want daar draait het in het najaar om in Issigeac. In het centrum van het leuke plaatsje kies je vervolgens de richting van Beaumont, om iets verder aan de D25 te stoppen in Cadouin. Dat was in de middeleeuwen een trekpleister voor pelgrims omdat in de L'abbaye ***Notre-Dame de la Nativité de Cadouin*** de zweetdoek zou zijn ondergebracht waarmee Veronica het gezicht van Christus zou hebben afgeveegd. Maar in het begin van de vorige eeuw werd ontdekt dat de doek in de 11e eeuw was geweven, en zo kwam er een eind aan de pelgrimage naar Cadouin. De abdij werd in 1115 gesticht en is nog steeds een blikvanger in het dorp, waar trouwens ook een fraaie markthal staat. Elke vrijdag is daar een leuke markt. Uiteindelijk kom je via Le Buisson-de-Cadouin weer bij Le Bugue en zit er een roadtrip van circa 120 kilometer vol indrukken op, door prachtige wisselende landschappen en door de wijngaarden langs de Dordogne.

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

Wijntips Dordogne

Onze zoon Jordi werkt in Parijs bij de bijzondere wijnwinkel Le sourire au pied de l'échelle, niet ver van de Bastille. Hij verzorgt mede de inkoop van de Franse wijnen voor deze winkel, maar behoort ook al meer dan tien jaar tot de veertig beste wijnverkopers van Frankrijk. In Frankrijk wordt zo'n verkoper een caviste genoemd en het is natuurlijk heel handig om zo'n wijnkenner bij de hand te hebben. Onze zoon is onder meer verantwoordelijk voor de complete wijnroadtrip die in mijn boek *Frankrijk Binnendoor LOIRE* staat.

*“Het zijn adressen van bevlogen
wijnmakers die met passie wijn
maken en erover vertellen.”*

Ook voor dit boek heb ik hem weer geraadpleegd voor goede adressen bij kleinschalige wijnboeren waar hij voor hun winkel zelf ook inkoopt. Het zijn adressen van bevlogen wijnmakers die met passie wijn maken en erover vertellen. Leuk dus om bij zo'n wijnboer te gaan proeven en wijn te kopen. De wijnstreek van Bergerac is zelfs een van de grootste, zo niet de grootste van het zuidwesten van Frankrijk en beslaat ongeveer 12.500 hectare. Een enorm gebied dus, waar je gewoon eens met de auto of fiets doorheen moet rijden. Nog leuker is het om een afspraak bij een wijnboer te maken. Dat is altijd wel verstandig, want met een afspraak weet je zeker dat men aanwezig is en ook de tijd voor je neemt. Een goed tijdstip is meestal aan het eind van de middag, dus vanaf een uur of vier. In dit wijngebied worden vooral rode en witte wijnen geproduceerd, maar ook de zoete witte wijnen zoals de monbazillac. Als je het lastig vindt om een afspraak bij een wijnboer te maken, kun je in Bergerac ook naar het Maison des Vins Bergerac gaan, waar je alles te weten kunt komen over de wijnen uit deze streek. Om je op weg te helpen heb ik van de caviste uit Parijs een paar leuke adressen gekregen waar je misschien zelf eens langs kunt gaan voor een wijnproeverij en om goede wijn voor thuis in te slaan. Hou je van wijn en wil je zelf ook eens wijn gaan proeven of kopen? Lees dan gauw verder.

Château Tour des Gendres

Hier worden prima wijnen gemaakt in een klassieke stijl en het is al vele jaren een topdomein in de streek.

**LES GENDRES, 24240 RIBAGNAC,
+33 5 53 571 243**

Domaine Coquelicot

Een relatief jong domein, dat wijnen op een natuurlijke wijze maakt. In een fruitige frisse stijl, hoewel de topwijnen aardig wat power bezitten.

**MILLAUDES, 24610 CARSAC-DE-
GURSON, +33 6 22 641 614**

Domaine de l'Ancienne Cure

Ook hier vind je gegarandeerd kwaliteit. Altijd goed.

**KRUISING N21/D14, 24560
COLOMBIER, +33 5 53 582 790**

Domaine de Ferrant

Maakt wijnen van een niet al te bekende appellatie aan de grens met de Bordeauxstreek. De wijnen hebben een klassieke stijl, maar zijn zeer goed gemaakt en altijd met een heel goede prijs-kwaliteitverhouding.

**1202 ROUTE DE GALICE, 47120
ESCLOTTES, +33 5 53 844 502**

Domaine Tirecul la Gravière

Hét wijndomein voor een goede monbazillacwijn. Hun topwijn kan zich meten met de meest prestigieuze zoete wijnen. Een adresje om te onthouden dus.

**LIEU DIT TIRECUL, 24240
MONBAZILLAC, +33 5 47 770 760**

4.

Le Bugue

Sarlat-la-Canéda

Belvès

80 KM

Belvès & Sarlat-la-Canéda

Er zijn in de Dordogne twee plaatsen die een behoorlijke indruk op mij hebben gemaakt en dat zijn Belvès en Sarlat-la-Canéda. Ik laat je graag kennismaken met deze plaatsen zoals ik ze heb beleefd. Je kunt er een leuke dagtocht van maken, want ze liggen ongeveer op een kilometer of dertig van elkaar.

Belvès is gebouwd op een heuvel en torent hoog boven het landschap uit. Als je de plaats via de D710 binnenkomt, kun je het best een plekje zoeken om te parkeren. Je zit dan op een steenworp afstand van het centrum van dit bijzondere stadje. Bezoek je Belvès op zaterdag? Dan kun je meteen de gezellige markt meemaken. Die wordt gehouden op de Place d'Armes, waar een markthal uit de 15e eeuw staat. Deze oude markthal is heel bijzonder, omdat een van de pilaren als schandpaal werd gebruikt. De ijzeren ketting met halsband is er nog steeds te zien. Om niets te missen van het fraaie oude centrum kun je het best even naar het office du tourisme gaan, dat in een oud pand op een hoek van het marktplein zit. Haal een plattegrond met een beschreven stadswandeling en ga op avontuur in dit leuke stadje. Op de Place d'Armes kun je naar een poort en als je daardoorheen gaat, sta je voor een prachtig oud huis met het wapen van Paus Clément V, die in 1304 ook heer van Belvès was. Ga daarna op zoek naar de Rue Jacques Manchotte, want daar kun je halverwege tussen twee panden (de nummers 27 en 28) door lopen. Als je dan aan het eind rechtsaf gaat, kom je in een smalle middeleeuwse steeg die onder oude huizen door loopt. Het was een rare gewaarwording dat er een man stond te urineren toen wij aankwamen. Hij schrok zich wild en schoot snel weg. Aan het eind uitkijken dat je je hoofd niet stoot, dus even flink bukken en je komt weer in de winkelstraat uit. Als je de straat helemaal uit loopt, ga dan naar de **Église Notre-Dame-de-l'Assomption de Belvès**, die ook kortweg Notre-Dame de Montcuq wordt genoemd. Deze kerk was een absolute verrassing. Het gebouw werd een paar jaar geleden grondig gerestaureerd en daarbij werden fraaie muurschilderingen ontdekt en hersteld. Het is een bijzondere kerk met een rijke geschiedenis en het bezoeken waard. Na Belvès kun je een stuk binnendoor rijden om naar Sarlat te gaan. Als je dat via de D53 doet, kun je bij Tournepique de Dordogne oversteken en via Vézac naar Sarlat-la-Canéda rijden.

SARLAT MOET JE GEZIEN HEBBEN!

De eerste keer dat ik met Sarlat-la-Canéda kennismaakte, was tijdens een vakantie met ons hele gezin. Het was de tijd dat onze twee kinderen tieners waren en voor hen had ik een camping bij de Dordogne uitgezocht. De camping **Les Grottes de Roffy** ligt vlak bij Sarlat. De kids vermaakten zich er prima en de ligging vlak bij Sarlat was ideaal om het stadje te bezoeken. De camping is er nog steeds en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een ware topcamping. Ik kan mij nog heel goed herinneren wat er bij aankomst bij Les Grottes de Roffy gebeurde. Nadat de auto was geparkeerd, liepen we met ons viertjes naar de receptie en daarna langs het terras van het restaurant om te kijken waar de gehuurde tent stond. Er werd geroepen: "Hé Ruud!" Omdat ik niet verwachtte dat iemand mij hier zou kennen, reageerde ik niet en liep dus gewoon door. Nogmaals hoorde ik mijn naam, maar nu indringender: "Ruuuud!" en weer reageerde ik niet, tot er een luid "Hé Couwenhoven, ken je me niet?" klonk. Toen moest ik natuurlijk wel omkijken en zag ik een collega van het bankkantoor waar ik destijds in Nederland werkte. De week erna was bijzonder gezellig en we dronken samen de nodige glazen wijn en bier op het zonovergoten terras of bij onze gehuurde tenten. Hij was er al een week en gaf mij wat tips over Sarlat. Toen heb ik blijkbaar ook mijn liefde voor Sarlat-la-Canéda ontwikkeld, want daarna ben ik er samen met Marian vaak geweest en als wij in de Dordogne zijn, staat deze fraaie stad altijd op het programma.

“Omdat ik niet verwachtte dat iemand mij hier zou kennen, reageerde ik niet en liep dus gewoon door.”

OERGEZELLIG CENTRUM

Als je naar **Sarlat** gaat, dan is zaterdag een uitgelezen dag hiervoor. In het centrum staat het dan bomvol marktkramen, maar het is er ook behoorlijk druk. Die drukte brengt in de middeleeuwse binnenstad wel een fantastische sfeer, die op mij telkens weer diepe indruk maakt. Zelden heb ik dit ergens anders in Frankrijk meegemaakt. Maar als je wilt genieten van de prachtige oude straatjes, mooie panden en rijke historie, kun je beter een andere dag uitkiezen. Mijn favoriete tijdstip is altijd de maandagochtend. Als er dan een lekker zonnetje schijnt, kun je heerlijk slenteren en genieten van de prachtige goudgele huizen en de straatjes zoals ze er in de middeleeuwen uit moeten hebben gezien. Ga daarna ergens lunchen en je ziet Sarlat als de winkels opengaan en de stad levendig en supergezellig wordt. Bij het office du tourisme aan de **Place de la Liberté** kun je een kaartje met stadswandeling halen, met tekst en uitleg over de monumenten en geschiedenis (zelfs in het Nederlands). Als je door het oude centrum van Sarlat loopt en goed om je heen kijkt, dan ontdek je prachtige monumenten, zoals de **Cathédrale Saint-Sacerdos de Sarlat**. Soms moet je een kerk in het midden verlaten en als je dat hier doet, kom je op een binnenplaats, die toegang biedt tot de **Cour des Fontaines**. Op deze plek werd door monniken in de 9e eeuw een abdij gesticht, nu is het een gezellig plein met restaurants en terrasjes. De huizen en panden in Sarlat zijn fraai gerestaureerd en de meeste panden zijn ook bewoond, waarbij het wel lijkt

alsof men er een sport van maakt om het eigen huis nét iets mooier te restaureren dan dat de buurman deed. In alle jaren dat ik door Frankrijk reis heb ik al veel dorpen en stadjes gezien, Sarlat is wat mij betreft nog altijd een van de allermooiste. Dat komt misschien ook wel omdat Sarlat in Frankrijk – en daarbuiten – bekendstaat om de meeste monumenten per vierkante kilometer. Eigenlijk is de hele oude stad een soort openluchtmuseum, maar dan wel een dat leeft en bruist. Wandelend door de stad val je van de ene in de andere verbazing. Vergeet vooral niet om regelmatig achterom te kijken, een simpele tip die ik ooit eens van een fotograaf kreeg. Als je achteromkijkt, zie je een straat, steeg of plein ineens heel anders. Dat Sarlat er zo gaaf bij ligt komt ook door een wet uit 1962 waardoor het centrum van het stadje als eerste in Frankrijk als beschermd gebied werd aangewezen. Dat is het tot op de dag van vandaag nog steeds.

DE MARKT VAN SARLAT

Zoals ik hiervoor al schreef, wordt elke zaterdag de hele dag de traditionele markt van Sarlat op het centrale plein en in de omliggende straten gehouden. Hier tonen en verkopen de boeren uit de omgeving de lekkerste verse producten uit de streek. Als je dit eenmaal hebt meemaakt, begrijp je ook waarom Sarlat het centrum van de gastronomie in de Dordogne wordt genoemd. Wat dat centrum betreft is de **Place de la Liberté** de blikvanger van de stad, maar daar zul je op zaterdag niet veel van zien door de talloze marktkramen en de vele mensen die er rondlopen. Wat je dan eens moet doen is het volgende: in een hoek van het plein zie je een soort trap met bovenaan een bronzen beeld met een zittende man. Het is **Le Badaud** (de toeschouwer). Loop er eens naartoe tijdens de markt en verbaas je over het gekrioel van de mensenmassa onder je. Is er geen markt? Dan is dit een toplek om een foto van het plein te maken. Als je het niet zo op mensenmassa's hebt, moet je op tijd opstaan en zorgen dat je zo vroeg mogelijk de markt bezoekt. Misschien is het dan een idee om eerst ergens een Frans ontbijtje te scoren. Rond het plein vind je daarvoor diverse restaurants en cafés met fijne terrassen. Maar als je een lekker hapje voor de lunch of diner wilt, kun je beter iets zoeken in de straatjes wat verder van het plein. Het is er minder druk, niet zo toeristisch en de prijs en kwaliteit zijn meestal beter. Zo ligt L'Entrepôte in de Rue Albéric Cahuet op een paar minuutjes lopen van de Place de la Liberté en is een adres waar je van goede lokale gerechten kunt genieten.

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

5.

18 KM

Fietsen bij de Dordogne & Souillac

De omgeving van Sarlat tot aan Bergerac is waarschijnlijk de populairste bestemming voor een vakantie bij de rivier de Dordogne. Ik neem je nu verder stroomopwaarts mee richting **Souillac**, dat weliswaar aan de rivier ligt, maar in het departement Lot.

Ik zocht een paar jaar geleden een goede uitvalsbasis om dit stukje Frankrijk te verkennen en kwam zo op een kleinschalig vakantiepark bij het dorpje **Lanzac** terecht. Lanzac ligt aan de andere kant van de Dordogne, pal tegenover het bekende plaatsje Souillac. Het bleek een goede keus om eens op een e-bike op avontuur te gaan langs de Dordogne. Vakantiepark Domaine de Lanzac ligt op een heuvel hoog boven de Dordogne. Ik had in Google Maps een leuk rondje gezien om de omgeving van Souillac te verkennen, maar ik wist niet precies wat mij te wachten stond voor deze tocht. Wel realiseerde ik mij dat ons vakantiehuis op een heuvel lag en er moest worden afgedaald om bij de rivier te komen. Op de terugweg zou er dus geklommen moeten worden om weer bij het vakantiepark uit te komen. Voor mij was dat niet zo'n probleem, ik ga een lekkere afdaling of klim niet uit de weg. Maar voor Marian was het de eerste keer dat zij in Frankrijk op een e-bike reed.

De jaren ervoor fietsten wij heel veel in Frankrijk met onze mountain-bikes, maar dat was meestal langs de kust of lekker vlak in een rivierdal. Een heuvel op en af was voor haar nooit een probleem, maar het liefst reed ze eromheen. Toen wij onze e-bikes eenmaal hadden en ermee op pad gingen bij de Dordogne, was het voor haar de eerste keer dat ze in het Franse binnenland op een e-bike ging rijden. Ik had haar dus maar niet precies verteld wat haar te wachten stond. Wel had ik aangegeven dat zij in haar eigen tempo moest dalen en geen risico moest nemen. Misschien overbodig om te zeggen dat wij allebei tijdens het e-biken een **helm** dragen en **handschoentjes**. Dat laatste vooral dankzij een kennis die ooit eens met zijn fiets viel, waarbij beide handen behoorlijk gehavend uit de strijd kwamen. Met goede handschoentjes voorkom je grotendeels ernstige schaafwonden. Dat kan ik trouwens beamen, lees nog maar eens het verhaal over mijn valpartij in Bretagne in mijn boek *Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk*. Ik was toen ook heel blij dat ik een valhelm droeg.

*“Het bleek een goede
keus om eens op een
e-bike op avontuur
te gaan langs de
Dordogne.”*

STEILE AFDALING DOOR HET BOS

Vanaf het vakantiepark Domaine de Lanzac fiets je eerst rechtsaf richting het gehucht **Les Cabanes**, waar je dan linksaf gaat. Iets verder heb je uitzicht op het vakantiepark en het dal van de Dordogne. Fiets door tot je bij de drukke D820 komt, hou rechts aan en ga iets verder dan naar rechts. Hier maak je een fantastische afdaling door het bos naar **Le Roc**. De afdaling gaat van ongeveer 300 meter tot het rivier-niveau naar 85 meter en daalt over een relatief kort stuk dus 215 hoogtemeters. Dat gaat echt hard en daarom is het verstandig het rustig aan te doen en vooral je achterrem te gebruiken. De inwoners van het gehucht worden de Roucanels genoemd en tot 1837 hadden ze geen echte kerk. Maar in 1837 zorgde een priester uit Lanzac voor het kerkje met de naam van de heilige Saint Roch. Het verhaal van deze heilige was dat hij zich terugtrok als kluizenaar en een hond hem elke dag een stuk brood bracht. Als je tot dit kerkje rijdt, zie je rechts om de hoek een standbeeld van de heilige met zijn hond. Bij het kerkje van Le Roc kun je dan het best linksaf gaan en de smalle weg volgen tot een splitsing waar je rechtsaf kunt en vlak daarna weer links. Je rijdt dan naar de rivier de Dordogne, die je nu een flink stuk stroomopwaarts kunt volgen. Het is er heerlijk fietsen!

“Dat gaat echt hard en daarom is het verstandig het rustig aan te doen en vooral je achterrem te gebruiken.”

SOUILLAC

Souillac heeft een abdijkerk, die uit de 12e eeuw stamt. De **Abbaye Sainte-Marie de Souillac** was ooit een grote abdij. Nu rest alleen de kerk nog, met een fraai portaal en een orgel uit 1850, dat een historisch monument is. Er is verder een oude markthal en **le pont Louis Vicat** over de Dordogne, die bijzonder is omdat deze in 1812 als eerste brug met kunstmatig cement werd gebouwd. Souillac vind ik verder niet zo bijzonder, maar de omgeving is wel heel fraai! Om daarvan nog meer te ontdekken stapten wij weer op de e-bike. We zouden snel ervaren dat ik maar wat blij was met een extra assistentje op mijn e-mountainbike. Zodra je namelijk de brug van Souillac richting Lanzac over gaat, zijn er twee mogelijkheden om naar het vakantiepark boven op de heuvel te fietsen. De eerste is gewoon over de D820, maar dat is best een drukke weg die behoorlijk klimt, met een paar onoverzichtelijke bochten. Het is dus misschien verstandiger om mijn alternatief te volgen. Dat alternatief is korter, daardoor op sommige stukken wel behoorlijk steil. Bij toeval ontdekte ik er ook een kleine weg hoog door het bos over de D43. Als je daar fietst, kom je weer bij **Cieurac** uit. Ook een leuk rondje om eens te fietsen. Samen met Marian klom ik echter over de weg richting **La Durentie** en volgde deze weg omhoog. Een behoorlijk pittige klim, waarbij je op een relatief kort stuk ongeveer 230 hoogtemeters moet overwinnen. Maar dankzij de e-bike kon ik het grootste stuk met een kleine versnelling en in de tourstand omhoogkomen. Het laatste stukje voor Les Cabanes is echter heel steil en daar heb ik een stukje in de hoogste ondersteuning gereden. Ideaal, zo'n e-bike. Als wij op onze e-bikes fietsen, gebruiken wij trouwens meestal de laagste ondersteuning en alleen als het nodig is wordt een tandje bijgezet. De ervaring leert dat je dan toch lekker kunt fietsen en sportief bezig blijft en je de accu ook nog kunt gebruiken als je deze echt nodig hebt, zoals in deze klim. Ik vond het een prachtige tocht. Het meest genoot ik van de afdaling naar Le Roc, maar dat zal voor iedereen anders zijn. Marian vond het voor

haar eerste keer toch wel enerverend om op zo'n kort stuk ruim 250 meter steil af te dalen. Maar ze heeft het toch maar mooi geflikt. Het is vooral een kwestie van gedoseerd remmen met de achterrem en een klein beetje met de voorrem. Op tijd afremmen voor een bocht en geen risico's nemen zijn de ingrediënten om optimaal te genieten. ***Knijp nooit vol in je voorrem, dan ga je geheid onderuit of over de kop!*** Marian heeft trouwens na deze vuurproef de smaak te pakken en neemt tegenwoordig de ene helling na de andere.

FIETSEN VAN SOUILLAC NAAR SARLAT

Na de fietstocht bij Souillac wilden we de *voie verte* volgen naar Sarlat, de prachtige maar toeristische plaats waar ik eerder al over schreef. Tussen Souillac en Sarlat ligt een ***voie verte*** over een oude spoorbaan. Het traject loopt officieel tussen Cazoulès en Sarlat. Omdat ***Cazoulès*** vanuit Domaine de Lanzaac aan de andere kant van de Dordogne ligt, besloot ik er met de auto naartoe te rijden. De ***voie verte Sarlat-Cazoulès*** is tot aan de rand van Sarlat ongeveer 24 kilometer. Maar dan moet je nog naar het centrum van Sarlat. Dat kan overigens via een *bande cyclable* (fietsstrook) op de rijweg, waardoor je veilig naar het centrum van de stad kunt fietsen. Met de fietsen achter op de auto reed ik dus naar Cazoulès. In het dorp, vlak voor het postkantoor, is er een soort parkeerplaats. Vandaar hoeft je alleen maar de weg over te steken voor een prachtige fietstocht. Net buiten Cazoulès staat er een bord met de route die je kunt volgen. Je rijdt er rustig en praktisch zonder verkeer. Maar je zit nog niet op de *voie verte* die over de oude spoorbaan naar Sarlat loopt. Als je bij een kerkje komt en een bordje richting ***camping La Borgne*** ziet, dan hou je rechts aan. Je zit er niet ver van de rivier, maar ziet deze nog niet. Zodra je rechts een begraafplaats passeert, maakt de weg een bocht naar links. Vlak daarna moet je rechtsaf tot je onder een viaduct door komt. Nu is het een kwestie van de bordjes

Sarlat-la-Canéda

***Voie Verte
Promenade
Périgord***

Cazoulès

 55 KM

volgen. Je fietst dit stuk van circa 3 kilometer over rustige landwegen tot je uiteindelijk bij de voie verte komt. Dat is bij **Peyrillac-et-Millac**. De voie verte loopt praktisch evenwijdig aan de **D703**. Behalve het stukje bij Cazoulès en ongeveer 800 meter bij Calviac is de hele route autovrij. Je fietst er verder over een oude spoorbaan. Er zijn ook diverse plaatsen waar je even kunt stoppen voor een picknick.

VERDER FIETSEN OF EEN **KANOTOCHT?**

Je kunt bij Rouffiac een oversteek naar de andere kant van de rivier maken en dan langs de Dordogne richting Groléjac of terug naar Souillac. Hou er dan wel rekening mee dat je route niet autovrij is. Je wordt ook af en toe op een flinke klim en afdaling getrakteerd. Als je voorbij **Aillac** bent, kun je de rivier oversteken naar het Plan d'Eau bij Groléjac en aan de overkant kun je bij **Groléjac** ook kano's huren voor een kanotocht over de rivier. Dat zou dus ook een aantrekkelijke fietsbestemming kunnen zijn. Het is trouwens het vertrekpunt van de kanotocht met onze zoon waar ik eerder over schreef. Wat ook een goed idee is, is bij een lokaal office du tourisme een kaart met fietsroutes halen. Er zijn in de directe omgeving namelijk nog veel meer tochten te maken. Je moet er dan wel op rekenen dat je het dal van de Dordogne uit gaat en dus altijd geconfronteerd wordt met klimmen en dalen. Maar met een e-bike is dat natuurlijk geen probleem. Overigens gaan de laatste 3 à 4 kilometer naar Sarlat ook omhoog. Dus als je op een e-bike naar Sarlat rijdt, dan zal dit vooral tijdens de laatste kilometers absoluut voor extra klimgemak zorgen. Verder is de tocht nagenoeg vlak. Als je bij Sarlat bent, heb je er ongeveer 24 kilometer op zitten. Maar je bent er dan nog niet, want je moet via een piste cyclable (fietspad) dat op de weg is aangegeven het centrum in. Automobilisten in Frankrijk gaan meestal ruim om fietsers heen. Maar in een stad lijkt het wel of ze er niet aan denken dat er een fietser kan komen als ze afslaan. Goed opletten is

hier dus het parool. Als je eenmaal in het centrum bent, zoek dan een plekje om je fiets te stallen en vergeet vooral niet om 'm op slot te zetten. Het liefst ook met een goed kabelslot aan een paal of hek. Daarna kan je ontdekkingstocht in het oergezellige stadje beginnen.

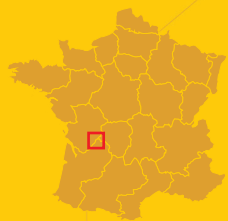
In principe is deze fietstocht prima te maken, ook als je niet met een e-bike gaat. Het parcours over de voie verte is goed geasfalteerd. Je komt er dan ook rollerskaters en skateboarders tegen, zeker in het weekend. Als je vanaf de richting Souillac komt, moet je er rekening mee houden dat je het dal van de Dordogne uit rijdt richting Sarlat. De klim gaat naar circa 160 meter, waarbij het laagste punt van de rit ongeveer op 80 meter ligt. Terug reed ik dezelfde weg om weer bij de auto te komen. Als je het hele stuk fietst, kun je bij Groléjac de brug over en dan via de andere oever van de Dordogne richting Souillac of Lanzaac. Het is een leuk idee voor een onvergetelijke dagtocht. Vertrek alleen niet te laat. Ga je bijvoorbeeld rond negen uur weg, dan heb je ruim de tijd om rond de middag in Sarlat te zijn voor de lunch. Daarna lekker door de stad slenteren en vervolgens weer een heerlijke tocht terug. In totaal leg je dan tussen de 50 en 60 kilometer af en heb je een fantastische dag gehad.

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

6.

● ***Souillac***

Rocamadour ●

46 KM

Op de fiets naar Rocamadour?

Souillac en omgeving is een prima uitvalsbasis om de bijzondere plekjes bij de Dordogne te verkennen. Souillac ligt in het departement Lot, en ook in dat departement valt het nodige te zien, zoals de unieke bedevaartplaats ***Rocamadour***. Het is een drukke en toeristische trekpleister, maar zeker de moeite waard om te bezoeken.

Wij zijn er al diverse keren geweest en telkens is het opnieuw een belevenis. Ik had het stoute plan opgevat eens op de e-bike naar Rocamadour te fietsen. Het ligt op ongeveer 25 kilometer van Souillac, dus ik dacht dat het wel te doen moest zijn. Ik had eerder al eens de weg van Souillac naar Rocamadour met de auto gereden en kon mij nog herinneren dat er een paar flinke klimmetjes in zaten en diverse haarspeldbochten. Of je dit trouwens in het hoogseizoen of in het weekend moet doen is de vraag, maar ik volbracht de missie half juni op een doordeweekse dag en toen was het lekker rustig. Na een vroeg ontbijt controleerde ik de e-bikes nog even. De accu's waren vol en de remmen functioneerden prima. Het is geen overbodige luxe om dat in heuvel- of bergachtig gebied voor vertrek te controleren, omdat het natuurlijk essentieel is dat je goed werkende remmen hebt. Je wilt het tenslotte niet meemaken dat je in een afdaling plotseling merkt dat je niet goed kunt remmen als je net bij een bocht aankomt. Als wij met de bikes naar Frankrijk gaan, laat ik ze in onze woonplaats altijd even door de lokale fietsenmaker checken, zodat ik zeker weet dat de remmen en fietsen tiptop in orde zijn.

VEILIG OP PAD

Een helm is wat mij betreft sowieso een must op een racefiets of e-bike, want er kan altijd iets gebeuren. Hoe goed je zelf ook oplet. Marian was niet zo happy toen ik vond dat zij op de e-bike een helm moest dragen. Nu doet ze het zonder morren en vindt zij het ook de normaalste zaak van de wereld. Zoals ik in mijn eerste boek al schreef: "Het is geen stom gezicht, maar een verstandig besluit als je een fietshelm draagt."

Vanaf Lanzac kun je beter niet via de D820 gaan, maar **binnendoor** over de weg door het bos naar Les Combes en daarna een lekkere afdaling naar Souillac om in de stemming te komen. Als je bij Souillac de brug over de Dordogne passeert, kun je aan het eind meteen rechtsaf richting Rocamadour over de D43.

Het eerste stuk volg je de Dordogne, waar het heerlijk is om te fietsen. Zorg wel dat je achter elkaar rijdt, dan hebben auto's die je inhalen alle ruimte

om je te passeren. Overigens moet ik de Franse automobilisten nageven dat ze je meestal ruim inhalen. En als ze twijfelen, of er komt een tegenligger, dan blijven ze gewoon achter je rijden. Na een kilometer of zes kom je bij het dorpje **Terregaye** en iets verder kom je bij Pinsac. Als je het leuk

vindt om een kanotocht op de rivier te maken, dan kan dat bij de **Base de Pinsac**. Je maakt dan een tocht die ongeveer twee uur duurt. Je komt uit bij Quercyland in Souillac, waarna je met een busje teruggebracht wordt. Ik trapte samen met Marian echter stug door om wat verderop de Dordogne over te steken. Rechts zie je dan een kasteel liggen. Dit is het **Château de la Treyne**. Het is een 4-sterrenhotel met een restaurant dat **één Michelinster** heeft, een topplek om te eten en te slapen. De ligging aan de rivier is heel fraai. Wil je eens iets bijzonders, dan is dit er misschien wel de plek voor. Zodra je de brug over bent fiets je aan de andere kant van de Dordogne. De weg begint daarna te klimmen en je blijft gewoon de D43 verder volgen. Je hebt her en der een mooi uitzicht op de omgeving en als de weg begint te dalen, kom je op een gegeven moment bij een kruising met de D23. Daar staat **Rocamadour** aangegeven en ook de anderhalve kilometer verderop gelegen druipsteengrotten van Lacave. Iets verder steek je vervolgens het riviertje L'Ouyse over, dat bij **Château de Belcastel** in de Dordogne uitkomt. De bouw van het kasteel begon rond 930. Het kasteel is nu privé-eigendom, maar je kunt het bezoeken. Er worden regelmatig exposities en evenementen gehouden en er is een luxe chambre d'hôtes.

KLIMMEN NAAR ROCAMADOUR

Het laatste stuk richting Rocamadour zul je blij zijn met een e-bike, althans, ik was het wel. Als je in het dorp Lacave aankomt, moet je bij een kruising rechtsaf naar Rocamadour en dan blijf je de **D247** volgen. Het is dan nog ongeveer 10 kilometer, maar het venijn zit hier in de staart. Er moet namelijk flink worden geklommen. In totaal ga je nu bijna 200 hoogtemeters overwinnen en eenmaal bij **Le Pech de Gourbière** zit je praktisch op het hoogste punt. In de klim redde ik het niet altijd in de ecostand. Maar je kunt het je zo lastig of makkelijk maken als je wilt, want met een e-bike heb je natuurlijk altijd wat extra power tussen je voeten. De omgeving in het **Parc régional des causses du Quercy** is in elk geval heel fraai en het is er genieten van de natuur. Er zijn echter flinke stukken waar nauwelijks schaduw is en het kan hier in de Lot behoorlijk warm worden. Dus goed insmeren en zorgen voor voldoende water bij warm en zonnig weer is een absolute aanrader. Na een afdaling kom je in **L'Hospitalet** en dat is vlak bij Rocamadour. Hier kun je dan het best je stalen ros parkeren, bijvoorbeeld vlak bij het office du tourisme en de **Grotte des Merveilles**. Deze grot werd in 1920 ontdekt en is een historisch monument. Als het warm is dan kun je hier diep onder de grond even lekker afkoelen en je laten verbazen door muurschilderingen van circa 25.000 jaar oud. De grot is niet het hele jaar open, maar wel van april tot november. De reden waarom ik hier stopte en niet helemaal doorreed tot in Rocamadour lees je hierna. Haal hier in elk geval bij het office du tourisme een plattegrond met de wandeling naar Rocamadour.

“De reden waarom ik hier stopte en niet helemaal doorreed tot in Rocamadour lees je hierna.”

IN HET **SPOOR** VAN **KONINGEN & PELGRIMS**

Rocamadour is een van de mooiste dorpen van Frankrijk. Het is ook een bijzonder dorp. De rit ernaartoe brengt je dwars door de natuur van het Parc régional des causses du Quercy, dat met vlaktes, grotten en kastelen een belevenis op zich is. De rit vanaf Souillac laat zich nauwelijks beschrijven en zul je gewoon zelf moeten beleven. Of je het nu op de fiets, e-bike, motor of met de auto doet, het is in elk geval een onvergetelijke rit. Veel reisgidsen laten de **bezieming van Rocamadour** bovenop beginnen bij het kasteel. Ik heb echter een betere tip voor je. Als je de fietsen geparkeerd hebt, moet je richting het kerkje lopen van L'Hospitalet. Vlak daarvoor zie je een ruïne. Loop tussen het kerkje en de oude ruïne door. Je komt dan in een smal straatje waar je rechtsaf gaat. Dit is de Voie Sainte, de weg die in meer dan duizend jaar door pelgrims, edelen, bisschoppen, ridders, koningen, koninginnen en de heer en mevrouw Couwenhoven is bewandeld. Je komt eerst door een oude poort. Dat is **Porte de l'Hôpital**, die toegang geeft tot de lageregelegen weg naar het dorp. Als je deze helemaal afloopt, kom je vanzelf bij de Porte du Figuier, die toegang tot het dorp geeft. Wat je nu moet doen, ga ik je niet vertellen. O ja, toch wel... als je even naar links loopt, heb je een heel bijzonder uitzicht op de vallei en kun je goed zien hoe Rocamadour en het kasteel tegen en op de rotsen zijn gebouwd.

ONTDEKKINGSTOCHT IN ROCAMADOUR

Daarna ga je het dorp in en laat je je verbazen door de oude huizen. Waar overigens veel winkels zijn, met de gebruikelijke toeristische snuisterijen, en tal van eethuisjes en restaurants. Vlak voor de **Porte du Figuier** ligt het gelijknamige restaurant. Het is er altijd druk, maar dat is een goed teken. Een leuke plek om te lunchen voor je het dorp gaat verkennen. Ik had deze keer pech dat er geen plaats meer was. Maar even later kwam ik in Le Roc du Berger terecht, waar ik ook een prima lunch heb gehad met een geitenkaasje uit Rocamadour als dessert. Superlekker! Als je door de hoofdstraat loopt, de Rue Roland le Preux, let er dan vooral op hoe de huizen gebouwd zijn. De straat is uit de rotswand gehakt en de huizen zijn kriskras tegen de rotswand gebouwd. Het lijkt soms gewoon alsof ze eraan vasthangen. Na ongeveer een kilometer sta je bij de **Porte Basse**, de laatste poort, waardoor je het dorp verlaat. Daarna komt de uitdaging van Rocamadour, de beklimming van de **Grand Escalier**, die met 216 treden naar de hooggelegen religieuze stad gaat. De Cité Religieuse bereik je na de eerste 141 treden. Hier vind je

“Hier vind je ook de crypte van Sint-Amadour, die het plaatsje ooit zijn magie gaf.”

een pleintje en het oudste straatje van Rocamadour, de Rue de la Mercerie. Gewoon wat rondlopen en waan je even in de middeleeuwen. Helemaal bovenop ligt het kasteel van Rocamadour. Tussen de Grand Escalier en de burcht liggen maar liefst zeven heiligdommen en als je de laatste 75 treden van de trap hebt beklommen, kom je bij het **Parvis des Églises** en kun je de heiligdommen allemaal ontdekken. Hier vind je ook de crypte van Sint-Amadour, die het plaatsje ooit zijn magie gaf. Ten slotte kun je via een kruisweg omhooglopen tot je bij het kasteel komt. Vergeet niet af en toe te genieten van het uitzicht op de omgeving, want dat is bovenop fenomenaal! Als je eenmaal helemaal boven bent kun je daarna langs de weg teruglopen naar de plek waar je de fietsen hebt achtergelaten. Kijk ook eens naar beneden, want daar ligt het dorp waar je eerder doorheen gelopen bent.

Op de kaart van deze fietsroute staat de route heen en terug die je dus met de fiets of e-bike kunt volgen, maar ook met de auto vanaf Souillac. Ik weet niet of de weg in het hoogseizoen heel druk is. In juni viel het mij mee en was het er zelfs erg rustig. Bij Rocamadour kan het wel druk zijn, heel druk zelfs. Het beste kun je dan ook vroeg in de ochtend gaan. Dat is dan met de fiets ook lekker, vooral omdat je terug voor een groot deel aan het afdalen bent en het na Lacave minder geaccidenteerd wordt. Deze fietstocht is ongeveer 24 kilometer heen en 24 kilometer terug. Reken op een fietsduur van ongeveer twee uur, afhankelijk van je snelheid. Hou je wel van een uitdaging? Dan is deze bijzondere fietstocht weer eens iets anders dan overal met de auto naartoe rijden. Ook met een e-bike is het een kwestie van een goede conditie, durf om te fietsen in heuvelachtig en bergachtig terrein en vertrouwd zijn met je e-bike. Fiets niet, zoals in Nederland, gezellig naast elkaar, maar achter elkaar. Er zijn soms onoverzichtelijke bochten en Fransen willen nog weleens bochtje afsnijden. Het is sowieso een stuk veiliger als je achter elkaar fietst. Heb je geen ervaring in dit soort terrein? Ga dan veilig met de auto en parkeer deze niet bij Rocamadour, maar bij L'Hospitalet.

“Hou je wel van een uitdaging?”

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

70 KM

Ben je dom als je niet **naar** **Domme** gaat?

Die vraag kan ik eenvoudig met 'Ja!' beantwoorden. Het plaatsje **Domme** is namelijk een hartstikke leuk dorp waar je een fantastisch uitzicht op de vallei van de Dordogne hebt. Maar alleen daarmee doe je Domme tekort. Je passeerde het stadje al in de roadtrip die in hoofdstuk 2 staat. Nu neem ik je mee om de oude vesting op een bijzondere manier te bezoeken. Vroeger, tijdens vakanties met onze kinderen, was het altijd weer leuk om op een warme dag de grotten van Domme in te gaan en daarna boven op het plein een ijsje te nuttigen. En er is een manier om Domme te zien waardoor dat ijsje nóg lekkerder zal smaken.

OP **DE FIETS** OF MET **DE AUTO** NAAR **DOMME**

Als je sportief bent ingesteld, dan heb ik een leuke tocht voor je in petto. Ga je liever met de auto op pad? Dan is er een leuk alternatief. Het vertrekpunt is het vakantiepark Domaine de Lanzac, niet ver van Souillac. Dat is trouwens hetzelfde vakantiepark waar de laatste jaren de topchef uit mijn eerste boek verantwoordelijk is voor het restaurant op het park. Je kunt er dan ook voortreffelijk eten. En als je na een avond met een heerlijk diner de volgende dag op de fiets of e-bike stapt, kun je meteen weer wat aan je conditie en de calorieën doen.

Kijk eens op de kaart van de omgeving of in Google Maps om een route te plannen naar Domme en je zult zien dat het vanaf Lanzac ongeveer 35 kilometer is. En dat is voor een dagtocht met een e-bike best te doen. Heen en terug is het ongeveer 70 kilometer, afhankelijk van de route die je kiest. Vanaf het vakantiepark kun je het best de afdaling naar Le Roc maken zoals ik die eerder beschreef. Onder in het dorpje ga je dan naar links en volg je de D50 richting Groléjac. Je rijdt er door het dal van de Dordogne en bij het dorpje Sainte-Mondane passeer je het **Château de Fénélon**. Het is een kasteel waarvan de eerste bouwsels dateren uit het jaar 1000. Ook een leuke bestemming om eens naartoe te gaan. Bij Groléjac kun je ervoor kiezen om een stukje de piste cyclable richting het **Plan d'Eau du Roc Percé** te volgen. Dat is een meer van ongeveer vijftien hectare met een zandstrand waar je kunt zwemmen, kanoën, vissen en wandelen in de omgeving. Ook leuk als je met kinderen in deze streek op vakantie bent. Maar voor deze fietstocht naar Domme moet je de D50 blijven volgen richting Les Granges. Na een paar kilometer kom je bij een splitsing en een bord met het opschrift **DOMME Cité Médiévale Ses Grottes**. Dan is het nog 6 kilometer en zul je met een e-bike of fiets de juiste versnelling en ondersteuning moeten kiezen om probleemloos omhoog te rijden. Vanaf dit punt is het een machtige tocht die deels door het bos gaat. Volg de bordjes Domme

en op een gegeven moment zie je het stadje boven op de heuvel liggen. Daar moet je dus naartoe.

DOOR DE **STADSPOORT** VAN **DOMME**

De D463E slingert flink omhoog en na de laatste klim kom je bij de **Porte-des-Tours** van Domme. Als je het tot hier gebracht hebt, stap dan even af en kijk over je schouder. Of nog beter, draai je om en geniet van het uitzicht en de prestatie die je hebt geleverd. Het stadje is een zogenaamde bastide, zoals er zoveel zijn in deze regio. Toen in 1283 Filips de Stoute bedacht dat het een ideale plek was om de Dordogne tegen de Engelsen te verdedigen, werd Domme gebouwd met een stevige omwalling en stadspoorten. De straten komen in het centrum allemaal uit op het stadsplein. Om daar te komen ga je door de poort en rechtsaf en volg je daarna de richtingborden. Je passeert dan op een gegeven moment de begraafplaats, waar je alleen maar linksaf kunt. Ben je met de auto? Dan kun je hier parkeren. Dat kan ook buiten de stadsmuren, maar dan moet je nog een flink stuk lopen. En buiten het hoogseizoen zal er op de parkeerplaats bij de begraafplaats meestal wel plek zijn. Iets verderop kom je dan bij het uitkijkpunt met een indrukwekkend uitzicht op het dal van de Dordogne. In de verte zie je bijvoorbeeld La Roque-Gageac liggen. Maar ik kan mij voorstellen dat je na deze fietstocht eerst even wilt bijkomen. Dat kan op het centrale plein, waar op donderdag trouwens de markt wordt gehouden. Hier kun je

even uitpuffen voor een hapje en een drankje. De **Place de la Halle** heeft ook een gave overdekte markthal. Daar vind je de toegang tot de bijzondere grotten van Domme.

TIP VAN EEN BEWONER

Je komt dan op een gegeven moment bij de **Porte de la Combe**.

Hier trof ik de laatste keer dat ik er was een lokale bewoner die er vlakbij woonde en zijn hond uitliet. Ik vroeg hem of hij het niet erg vond dat alle toeristen dagelijks langs zijn huisje en terras vol bloemen liepen. Hij antwoordde: “Ah, on s’y habitue après soixante ans.” Hij was geboren en getogen in Domme en woonde al zestig jaar in het huisje waar hij geboren was. “Quand je passe la porte, j’entre dans un autre monde,” liet hij mij weten. Zijn geheim was dus dat als hij met zijn hond door de poort naar de andere kant van de muur ging, hij in een andere wereld kwam. Hij nam mij en Marian mee naar zijn andere wereld en eigenlijk zou ik het je niet moeten verklappen. De meeste mensen lopen hier namelijk aan voorbij. Maar inderdaad, als je onder de boog van de Porte de la Combe door gaat, stap je in een andere wereld met een fantastisch uitzicht en... een stuk rustiger dan aan de andere kant van de muur. Ik bedankte hem voor deze ontdekking en ging verder met mijn wandeling langs de stadsmuur. Iets verder kom je dan bij de **Porte del Bos**. Dat was oorspronkelijk een toren met twee verdiepingen die met een valhek kon worden afgesloten. Je komt er op de weg die naar het dal van de Dordogne leidt. Slenter verder door de straatjes en ga kriskras door het dorp. Let vooral op de oude panden. Als je terug naar het centrum loopt kun je de volgende plek opzoeken om te genieten in dit bijzondere en vooral historische stadje.

*“Quand je passe la porte,
j’entre dans un autre monde.”*

UITZICHT OP DE VALLEI VAN DE DORDOGNE

Als je uit bent geslenterd dan is het de moeite waard van een fraai uitzicht te gaan genieten. Dat kun je het best doen bij de **Belvédère de la Barre**. Daar kun je namelijk goed zien dat Domme ongeveer 150 meter boven de Dordogne uitsteekt. Domme werd hier gesticht omdat de rotswand er zo steil is en daarom vonden ze het niet nodig om deze kant van het stadje te verdedigen. Dat bleek in 1588 een vergissing, want tijdens een van de vele oorlogen werd Domme ingenomen door een leger van de protestanten. Zij gebruikten een list en lieten soldaten via de rots omhoogklimmen. Die wekten vervolgens de inwoners en lieten hen de poorten openen om de andere soldaten binnen te laten. Nu kun je op deze plek genieten van een formidabel uitzicht over de vallei van de Dordogne. Als je iets naar links kijkt zie je in de verte het dorp La Roque-Gageac tegen de rotsen liggen. Als je de promenade naar links volgt kom je bij de **Jardin Public du Jubilé**. Een bijzondere plek met Le Moulin du Roy en iets verder de resten van het oude middeleeuwse kasteel. Maar daar kun je helaas niet bij komen. (Tip: zoek eens in Google Maps in satellietmodus naar Domme. Je kunt dan inzoomen op de plek waar je niet kunt komen.) Als de avondzon schijnt, verkleurt Domme naar goudgeel. Dus het beste tijdstip is wat mij betreft aan het eind van de middag, als de meeste toeristen weer het dal van de Dordogne in trekken. Dan is het er puur genieten als de zon over de zandkleurige huizen strijkt. Een echt 'genietmomentje'.

*“Nu kun je op deze plek
genieten van een formidabel
uitzicht over de vallei
van de Dordogne.”*

DUIK ONDER IN DE GROTE DE DOMME

De grotten van Domme zijn leuk om te zien en vooral een goed idee op een warme dag, want het is er lekker koel. Het is een grottenstelsel van maar liefst 450 meter lang en een unieke plek om te bezoeken. Laat je verrassen door indrukwekkende formaties van druipsteen die door de eeuwen heen grillige vormen hebben aangenomen. Als je boven op het plein staat, heb je er geen idee van wat er zich onder je voeten afspeelt. Het is dus gewoon de moeite waard om eens af te dalen in de Grotte de Domme. Een plek die trouwens in de ruige middeleeuwen door de bewoners als een natuurlijke schuilplaats werd gebruikt. Ben je weer boven de grond? Doe dan net als ik en koop een ijsje om op de Belvédère de la Barre nog even van het uitzicht te genieten. Dat ijsje koop je natuurlijk bij **Glacier Fabricant Lambert** op de Place de la Halle. Sinds 1957 is deze ambachtelijke ijssalon een populair plekje in Domme. Hou je van walnoten? Het walnotenijs is ongelooflijk lekker! De

terugtocht op de fiets kan via dezelfde route, maar ook via de andere oever van de Dordogne over de voie verte richting Souillac. Ben je met de auto en wil je Domme verlaten? Ga dan via de **Porte del Bos** naar beneden en volg de smalle weg met een haarspeldbocht. Zodra je door deze poort komt, ga je op avontuur in dit fraaie stukje bij de Dordogne. Bijvoorbeeld naar La Roque-Gageac of naar het indrukwekkende kasteel van Beynac-et-Cazenac. Moet je richting Souillac? Ga dan langs de Dordogne over de D703 richting Montfort, stop bij het uitzichtpunt van de **Cingle de Montfort** en geniet even van deze bijzondere plek in de Périgord Noir en het dal van de Dordogne. Als je deze tocht vanaf Souillac op de fiets of met een e-bike wilt maken, dan moet je er rekening mee houden dat een enkele reis circa 35 kilometer is. Daar doe je dan zeker twee tot drie uur over. Zorg in elk geval dat de batterij van je e-bike vol is, omdat je een paar pittige klimmetjes tegenkomt waarbij je, afhankelijk van je conditie, behoorlijk wat van je accu zult vergen. Je kunt natuurlijk ook je auto ergens bij Groléjac parkeren en daarvandaan naar Domme fietsen zoals ik beschreven heb. Dan is het ongeveer 10 kilometer enkele reis.

“Zorg in elk geval dat de batterij van je e-bike vol is, omdat je een paar pittige klimmetjes tegenkomt.”

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

8.

90 KM

Vallei van de Lot

Na de Dordogne neem ik je nog wat zuidelijker mee en is een van de mooiste riviervalleien van Frankrijk de volgende bestemming. De **vallei van de Lot** is om meerdere redenen een topbestemming. Vreemd genoeg kwam ik er in 2018 pas voor het eerst en sindsdien ben ik van deze streek gaan houden. Vanaf Souillac bij de Dordogne naar een mooie plek in de vallei van de Lot is het ongeveer 80 kilometer.

NATUUR EN PUUR

Als je echt wilt genieten van een bijzonder stukje Frankrijk, dan is de vallei van de Lot een absolute aanrader. Zelf heb ik goede ervaringen op de linkeroever vlak bij het dorpje Mauroux. Dit ligt in de wijngaarden van de cahorswijnen en de eerste keer dat ik in deze streek kwam, verbleven wij op een kleinschalig vakantiepark dat een stukje buiten het dorpje ligt. Een heerlijke bestemming met leuke vakantiehuizen, een terras met top-uitzicht, een goed restaurant en een fijn zwembad. Dus eigenlijk alles wat je nodig hebt voor een onbezorgde vakantie. Ik hou er ook speciale herinneringen aan over, want hier was het dat ik Francis Chanteloup ontmoette, de topchef die ik interviewde voor mijn eerste boek. Maar naast deze leuke plek zijn er in de omgeving genoeg campings en vakantiehuizen te vinden voor een verblijf in de streek. In elk geval valt er in de vallei van de Lot van alles te beleven en hoeft je je geen moment te vervelen. De laatste jaren ben ik er diverse keren geweest. Ik heb daarvoor veel leuke stadjes en dorpen bezocht en onvergetelijke fietstochten en roadtrips in de omgeving gemaakt. Het leuke van de vallei van de Lot is dat vooral het gebied tussen **Cahors** en **Villeneuve-sur-Lot** van oorsprong een agrarische streek is. Je zit er eigenlijk op de rand van de departementen Lot en Lot-et-Garonne, waar naast de wijnbouw ook een groot deel een agrarische achtergrond heeft. En dat zie je dan weer terug op lokale markten. Het is er nog niet zo toeristisch als bij de Dordogne. Hier ontdek je wat ik met Frankrijk Binnendoor bedoel: slaperige dorpjes, rustige binnenwegen en mooie valleien. Het is een gebied waar je nog helemaal tot rust kunt komen. De natuur en haar producten zijn puur, net als de mensen. Of je nu liefhebber bent van fietsen of van wandelen, van natuur of cultuur, voor iedereen zijn er tal van mogelijkheden voor een onvergetelijke vakantie.

***Hier ontdek je wat ik met Frankrijk
Binnendoor bedoel!***

DE WIJNGAARDEN VAN CAHORS

Ik maakte eens op de bonnefooi een fantastische tocht met de auto langs de rivier en ontdekte toen ook het *hooggelegen dorpje Belaye*. Maar eerst vertel ik je wat over de streek, want als je op de kaart van Frankrijk kijkt en dan de rivier de Lot vanaf het gezellige stadje **Cahors** stroomafwaarts volgt tot ongeveer **Fumel**, zul je langs de rivier veel wijngaarden tegenkomen. De appellation cahors strekt zich uit van Cahors tot aan het dorpje Soturac, dat vlak voor Fumel ligt. Vooral ten zuiden van de Lot vind je de wijngaarden, waar uitstekende wijnen vandaan komen. En overal in Frankrijk waar wijngaarden liggen, zul je wel ergens iets tegenkomen dat het de oudste wijngaarden van Frankrijk zijn. Googel maar eens op *les plus vieille vigne de France* (de oudste wijngaard van Frankrijk). Feit is dat de Romeinen op veel plaatsen in Frankrijk wijngaarden hebben aangelegd en ook bij Divona Cadurcorum werden door de Romeinen wijnstokken geplant. Deze Romeinse plaats heet nu Cahors. De wijn werd toen al in vaten over de Lot naar Burdigala vervoerd, dat is tegenwoordig Bordeaux. Je zit hier dus in een streek met een enorme historie en traditie als het om wijn gaat. De wijn van

Cahors was bijvoorbeeld heel geliefd bij edelen en vorsten. Zo is beschreven dat in 1305 ongeveer 800 vaten cahorswijn naar Bordeaux werden verscheept. Ze zouden bestemd zijn geweest voor het hof van Hendrik II, koning van Engeland, die getrouwd was met Eleonora van Aquitanië. Van de latere koning Frans I is bekend dat hij bij het kasteel van Fontainebleau wijnstokken uit Cahors liet planten. In 1868 kwam er een eind aan de opmars van de cahorswijnen, de druifluis vernietigde toen een groot deel van de wijngaarden. Hierdoor trokken veel wijnboeren weg uit de streek. Uiteindelijk lukte het toch weer om wijnstokken te planten die bestand waren tegen de druifluis, maar het duurde tot 1947 voor wijnboeren bij **Parnac** besloten nieuwe wijngaarden aan te leggen. De gebruikte druivensoort in deze streek is vooral de malbec, waar stevige wijnen van gemaakt worden. De laatste jaren is de kwaliteit in deze wijnstreek met sprongen vooruitgegaan. Inmiddels beslaan de wijngaarden van de appellation cahors bijna 4500 hectare. Het leuke van een streek met veel wijngaarden is dat je er meestal ook heerlijk kunt wandelen en fietsen. Dat is hier zeker ook het geval. Er zijn overal wandelingen en lokale fietsroutes uitgezet. En wijn proeven? Als je van wijn houdt, dan valt er genoeg te beleven! Aan het eind van dit hoofdstuk vind je wat goede adressen, met behulp van de caviste uit Parijs, om te proeven en te kopen. Laat je in deze streek trouwens niet van de wijs brengen: veel wijndomeinen gebruiken **château** in de naam, maar dat heeft niets met een kasteel te maken.

*“De wijn van Cahors
was bijvoorbeeld heel geliefd
bij edelen en vorsten.”*

ROADTRIP LANGS DE LOT

Als ik ergens voor het eerst ben, dan blijf ik het leuk vinden zonder plan in de auto te stappen en een ontdekkingsreis te starten. Je kunt je natuurlijk ook perfect voorbereiden, maar negen van de tien keer zie je dan ook alleen maar wat je graag zou willen zien. Hoe leuk is het als je verrast wordt door nieuwe ontdekkingen? Zo vertrok ik bij Mauroux eens zonder plan met de auto en kwam tal van verrassingen tegen. Overigens, het vakantiepark waar ik het eerder over had, ligt bij de wijngaarden van Cahors en vlak bij een heel goed domein: **Château Latuc**. Geen kasteel dus, wel een wijndomein waarvan ik diverse flessen nog in mijn kelder heb liggen. De Belgische familie Meyan vestigde zich hier vele jaren geleden en je kunt het domein bijna niet missen als je vanaf het vakantiepark richting Lacapelle-Cabanac rijdt. Midden in de wijngaarden zie je de **Église Notre-Dame-de-l'Assomption de Cabanac** en vlakbij zie je het domein liggen. Ga er gerust eens heen en maak een afspraak voor een proeverij. Het leuke is dat dit ook in het Vlaams kan. Voor deze roadtrip rij je via de D5 richting **Puy-l'Évêque**. Je komt eerst nog een stuk langs wijngaarden waarna je vanaf het plateau de afdaling naar de Lot inzet. Een fraaie rit, die je direct naar de wijngaarden in de vallei brengt. Ook met een fiets of een e-bike heel leuk om te doen. Alleen moet je dan niet vergeten dat je terug ook weer omhoog moet. Op een gegeven moment kun je linksaf naar een goed wijndomein. Ik kan je zeker aanraden om daar eens te proeven, want de wijnen van **Château Fameay** zijn echt heel goed. Het is aan te raden er een afspraak voor een proeverij te maken met de Belgische eigenaren, die heel goede wijnen maken.

PUY-L'ÉVÊQUE

Ga je geen wijn proeven of kopen? Rij dan door de wijngaarden naar Puy-l'Évêque, een fraai middeleeuws stadje dat prachtig aan de overkant van de Lot ligt. De auto kun je op de schaduwrijke parkeerplaats aan de **Rue des Platanes** zetten. Ik raad je hier vooral aan een wandeling door het dorp te maken en via de straatjes en trappen omhoog te lopen tot je helemaal bovenaan bent. Het uitzicht over de vallei van de rivier is bovenop bij het oude pauselijk kasteel fantastisch. Voor een uniek uitzicht op het stadje zelf kun je het best terug de brug overlopen naar de overkant van de rivier. Er staan een paar banken waar je van het fraaie uitzicht kunt genieten. Zoals ik aan het begin al aangaf had ik geen enkel plan voor deze roadtrip, maar ik had een dag eerder van een local een tip gekregen dat er bij Grézels een klein wijnmuseum lag. Het **Château de la Coste** is dan weer geen wijndomein, maar een echt kasteel. Het werd in de 12e eeuw gebouwd door de bisschoppen van

Cahors om hun grondgebied te verdedigen. Nu zit er in het kasteel dus een wijnmuseum dat je kunt bezoeken. Daar kun je meer te weten komen over de inmiddels beroemde cahorswijnen. Na Grézels moet je vooral zo dicht mogelijk langs de rivier blijven rijden en deze stroomopwaarts volgen. Dat kun je het best doen via de D207 en na het dorpje **Pescadoires** blijf je dan gewoon de D8 volgen. O ja, de weg is niet de allerbreedste, maar je hebt er wel een fantastisch uitzicht op de rivier. En als je de richting volgt die ik hier beschrijf, dan rij je lekker veilig aan de bergkant. Rechts van de weg gaat de helling van een bos steil omhoog, terwijl er aan de kant van de rivier maar een kleine strook berm is waarna het steil naar beneden gaat en de rivier een flink stuk lager ligt.

EEN VERRASSING BIJ DE LOT: **BÉLAYE**

Op een gegeven moment zie je links van de rivier een fraai gebouw met sluizen liggen. Dat is de **Écluse de Floiras**. De dam die hier in de rivier ligt, wordt gebruikt voor een kleine elektriciteitscentrale die groene energie opwekt met waterkracht. In totaal wordt er bijna 5 GWh op jaarbasis geproduceerd. Even verder kun je afslaan naar het dorpje **Bélaye**. Dat moet je absoluut doen: de weg ernaartoe is al een belevenis en de beloning ligt op de top. De **D50** slingert door het bos gestaag omhoog. De smalle weg klimt steeds hoger en hoger tot je op een gegeven

moment bij **Bélaye** komt. Rij tot achter het oude kerkje en je ziet rechts een weg naar een parkeerplaats die wat lager ligt. Stap uit en begin je wandeling naar een bijzondere verrassing in dit dorpje hoog boven de Lot.

“Stap uit en begin je wandeling *naar een bijzondere verrassing in dit dorpje hoog boven de Lot.*”

ÉGLISE SAINT-AIGNAN

Allereerst zou ik even het oude kerkje uit de 14e eeuw in gaan. ***L'église Saint-Aignan*** is sinds 1995 een officieel monument historique en werd in 1353 door dorpsbewoners gebouwd. Dat duurde wel even, want in 1404 was de bouw pas deels klaar en voor zover bekend was het pas helemaal af in 1460. En in de jaren daarna had het veel te verduren tijdens tal van (godsdienst)oorlogen, tot het meer dan 400 jaar later in bezit kwam van de bisschoppen van Cahors. De rijke geschiedenis van dit kerkje gaat nog verder. In 1721 werd het gerestaureerd en in de 19e eeuw voorzien van gebrandschilderde ramen die er nog steeds te zien zijn. Kijk maar eens of je de jaartallen 1892 tot 1894 kunt ontdekken in deze kunstwerkjes van de ***maître-verrier*** (meester-glasmaker) ***Gustave Pierre Dagrant*** uit Bordeaux. Ik vind het altijd leuk om naar de namen en jaartallen in gebrandschilderde ramen te speuren en dan naderhand op te zoeken wie de kleurrijke ramen gemaakt heeft. Overigens noemde hij zich zelf Dagrاند, met een d aan het eind. Gustave was niet de eerste de beste, hij had op een gegeven moment zelfs vijftig man in dienst en zij maakten de ramen van ongeveer drieduizend religieuze gebouwen in Frankrijk én daarbuiten. Over buiten gesproken, als je na het bezoek aan het kerkje door het dorpje loopt, zul je zien dat er ook fraaie oude huizen liggen die een rijke geschiedenis verklappen. Maar de grote verrassing ligt iets verder bij een pleintje met een fantastisch uitzicht op de vallei van de Lot.

EEN **ROTS** MET **TOPUITZICHT: ALBAS**

Na je bezoek aan Bélaye kun je dezelfde weg weer volgen als je gekomen was om de Lot verder stroomopwaarts te volgen naar het volgende pareltje aan de rivier. Dat is **Albas** en ook hier voelden de heersers van Cahors zich blijkbaar goed thuis, want zij bouwden ook op deze plek een imposant kasteel. Daar is niet zo gek veel meer van over, maar ik kan mij goed voorstellen wat ze hier zo aantrok. Parkeer ergens in het dorp de auto en ga op verkenning, maar zorg dat je eindigt bij de terrassen bij de **Mairie van Albas**. Daar heb je een fenomenaal uitzicht op de rivier, de vallei en wijngaarden aan de overkant. Vanaf hier tot aan de kerk liggen tal van oude huizen. Het loont om door deze oude straatjes te lopen en te mijmeren over de tijd dat de bisschoppen van Cahors hier hun wijntjes naar binnen zaten te klokken. Dat kun je natuurlijk ook zelf doen. Bijvoorbeeld op het terras van brasserie Le Limau of met een lunch of diner bij La Vigne Haute, waar je vooral lokale gerechten op de kaart vindt die gemaakt worden op houtvuur. Zoals ze het zelf noemen: “red -

crouvez la cuisine du terroir au feu de bois". Maar daarvoor moet je dan wel eerst stroomafwaarts naar Castelfranc. Dat kan via de heel smalle brug naar de andere kant van de rivier.

NAAR **CAHORS**, OF **TOCH NIET?**

Je kunt de Lot nog 25 kilometer stroomopwaarts volgen tot je in **Cahors** bent. Een heerlijke stad waar je in elk geval ook eens op zaterdag naartoe moet. Het is er dan heel gezellig, maar wel druk. De fantastische markt in het oude centrum is de magneet voor veel mensen uit de omgeving om voor het weekend verse en vooral lokale producten in te slaan. Op andere dagen in de week heb je dan wel weer meer mogelijkheden om de oude stad en de bijzondere kerk te bezoeken. Een wandeling naar en langs de Lot moet je zeker eindigen met een bezoek aan de beroemde **Pont Valentré**, die de blikvanger van Cahors is.

Stroomopwaarts passeer je richting Cahors ook het stadje **Luzech**. Dat ligt in een enorme bocht van de rivier, waardoor het net lijkt alsof het plaatsje op een eilandje ligt. Het smalste stukje is nog geen 100 meter breed. Zoek ergens een plekje voor de auto (of camper) en verken het 'eiland' te voet. Ga eerst richting het smalste stuk en wandel dan de heuvel op naar de oude donjon die boven op **Impernal** ligt, zo heet deze heuvel. Je hebt er op circa 150 meter hoogte een bijzonder fraai uitzicht op de omgeving. Als je daarna teruggaat, loop dan verder naar de heuvel aan de andere kant van Luzech. Die heet trouwens **Pistoule**. Als je deze heuvel vervolgens afdaalt, sta je midden in de wijngaarden van Domaine de Lapistoule. Misschien is het een idee om hier eens te gaan proeven? Je kunt op deze plek zelf kiezen hoe je weer bij je auto of camper komt. Verdwalen zul je in elk geval niet.

Ik reed eens na Albas niet naar Cahors, maar via de kronkelende **D37** richting Sauzet. Het is best een avontuurlijke weg, die vanuit het dal van de Lot naar het plateau hogerop gaat. Na een paar kilometer kom je bij een oriëntatiepunt met een picknickplaats. Daar heb je een fraai uitzicht

op de omgeving en toen ik er reed, was het er lekker rustig. Je rijdt er op een hoogvlakte en door een bos. In de buurt van Sauzet (postcode 46140) verschijnen de wijngaarden van de Cahors weer. Ben je het dorp gepasseerd, dan ga je via de **D656** verder. Het is een redelijk vlakke weg, met soms wijngaarden en soms gewoon niks. Lekker rustig en ook prima om eens op de fiets of e-bike te stappen. Omdat je hoog op het plateau van Cahors rijdt, is het niet heel heuvelachtig en als je gewoon links- of rechtsaf gaat, kun je er ook leuke fietstochten maken. Je komt dan op plekjes waar je met de auto niet zo snel zou komen. Als je wilt, kun je in de buurt van het gehucht **Bovila** via de D45 of de D28 naar het middeleeuwse plaatsje **Montcuq**, dat ongeveer 10 kilometer zuidelijker ligt. Het ligt op een heuvel, dus je hebt er op diverse punten een mooi uitzicht. Zondagochtend is er markt en kun je genieten van de bijzondere sfeer in Montcuq. Dan is het er extra gezellig, maar ook druk, want deze leuke markt trekt bezoekers uit de verre omgeving, vooral locals. Parkeren kun je het best aan de rand van het dorp. Als ik in Mauroux ben, ga ik graag met de e-bike naar Montcuq. Een fantastische rit door een heuvelachtig landschap. Na het dorpje **Saint-Matré** kun je de roadtrip via de D4 richting **Fumel** volgen tot je in Mauroux arriveert. Maar ik was ooit eens nieuwsgierig toen ik hier fietste en ging naar **Sérignac**. Je rijdt dan over de D44 en als je op een gegeven moment voor het dorp naar de **D65** gaat, kom je weer bij **Lacapelle-Cabanac**. Dat is een wijndorp

met een uitstekend wijndomein: Château Lacapelle-Cabanac. Als je dus nog wilt proeven, kun je er via deze rustige weg naartoe. En als je er toch bent, kijk dan even achter het kerkje van het dorp, mocht je dat nog niet eerder gedaan hebben. Het uitzicht op de vallei van de Lot blijft er namelijk altijd weer even bijzonder. In deze omgeving kun je fantastisch fietsen en er zijn zelfs verschillende bewegwijzerde fietsroutes. Je moet wel rekening houden met heuvels, maar als je eenmaal uit het dal van de Lot bent, fiets je vooral boven op het plateau. Gewoon eens doen!

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

Wijntips Lot

Hier zijn nog een paar goede wijndomeinen als je kennis wilt maken met de wijnen uit de streek van Cahors. Deze tips zijn van de caviste uit Parijs:

Mas del Périé – Fabien Jouvès

Fabien is een wijnboer van de jonge generatie die in Cahors frisse, verfijnde wijnen maakt en die Cahors weer op de kaart heeft gezet. Niet de zware, zwarte wijnen die gebukt gaan onder eikenhouten lagering, maar bio-dynamische wijnen met diepgang en elegantie. Hij maakt ook een reeks lichte, makkelijk drinkbare natuurwijnen. Een absolute aanrader. Bijzonder is ook het tiny house dat je kunt huren, het staat midden in de wijngaarden. Dichter bij de druiven kun je niet slapen.

**250 ROUTE DE TRESPoux,
46090 TRESPoux-RASSIELS
+33 5 65 301 807**

Château du Cèdre

Cahorswijn in de bekende klassieke stijl, zonder al te zwaar over te komen. Een echte valeur sûre, zoals de Fransen zeggen.

**BRU,
46700 VIRE-SUR-LOT
+33 5 65 365 387**

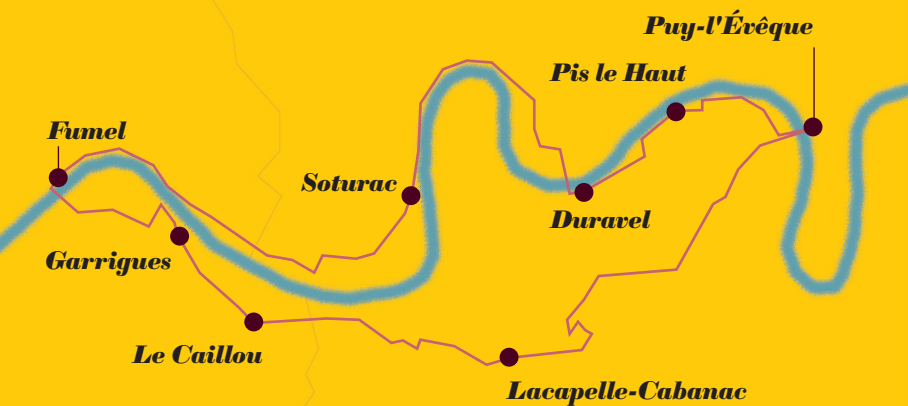
Château les Croisille – Germain Croisille

Germain Croisille runt dit familie-domein sinds hij in 2018 zijn ouders opvolgde. Hij maakt een reeks heel goede wijnen, van licht verfrissend en makkelijk drinkbaar tot vooral vol van smaak. Samen met een vriend heeft hij ook een kleine brouwerij opgezet: Brasserie Les Acolytes. Daar worden heerlijke biertjes gebrouwen.

**FAGES,
46140 LUZÉCH
+33 5 65 305 388**

9.

50 KM

Fietsen in de **vallei** van de Lot

De omgeving van de Lot nodigt uit om te fietsen en dat is echt puur genieten. Hou je niet van heuvels, klimmen en dalen, dan is er zelfs een fantastisch alternatief: de ***Véloroute de la vallée du Lot***. Dat is een fietsroute van 160 kilometer die door de vallei van de Lot loopt. Grote stukken gaan over autovrije fietspaden of verkeersluwe wegen.

De route is voorzien van een duidelijke bewegwijzering en loopt van Cahors tot aan Aiguillon. Daar komt de Lot uiteindelijk uit in de Garonne. De route is in etappes verdeeld en bij de start- en eindpunten is meestal een parkeerplaats. Het is een erg goede manier om vanaf Cahors de vallei van de Lot te verkennen. Ik heb er met Marian al veel tochten gemaakt en genoten van de omgeving. Je kunt ook met de auto ergens naartoe rijden en dan een etappe heen en terug volgen. Wat mij betreft is de vallei van de Lot trouwens de mooiste van Frankrijk. Zelfs mooier dan de vallei van de Loire, waar ik eerder al een boek over schreef. Maar ze zijn eigenlijk niet met elkaar te vergelijken. De vallei van de Lot is namelijk veel ruiger dan die van de Loire en dat maakt fietsen langs de rivier ook indrukwekkender. Zo maakte ik samen met Marian al diverse keren een fietstocht van Fumel naar Puy l'Évêque, dat is misschien wel het aantrekkelijkste deel van de hele véloroute. In het centrum van Fumel vind je bij de rivier een parkeerplaats waar je de Lot zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts kunt volgen.

UITZICHT BIJ FUMEL

Het kan ook een idee zijn eerst even het stadje in te gaan. Dan moet je absoluut naar de tuinen en terrassen bij het Château de Fumel. Dat is een wereldplek om de rivier die daar ver onder je stroomt in al zijn schoonheid te zien. Je ziet er wat je te wachten staat als je daarna op de fiets of e-bike stapt. En dat is niet mis. Je fietst dwars door de vallei van de Lot en grotendeels over verkeersluwe wegen en een **voie verte** over een oude spoorbaan. Je passeert wijngaarden, maar ook boomgaarden met onafzienbare rijen pruimenbomen. Niet verwonderlijk, want naast wijn staat deze streek vooral bekend om de **Pruneaux d'Agen**, de beroemde pruimen die in tal van producten worden verwerkt. Je kunt ze gedroogd krijgen, maar ook als confiture of bijvoorbeeld verwerkt in pure chocola. Of koop eens een potje pruimen op siroop, die worden vaak gebruikt in fruitsalades of met een bolletje vanille-ijs als dessert.

Als je in Fumel vertrekt, is het slechts een kwestie van de wit-groene borden volgen die de véloroute richting Puy l'Évêque aangeven. Bij Vire-sur-Lot steek je de rivier over naar de andere kant en ga je bij de rotonde linksaf naar Puy l'Évêque. Trouwens, als je bij deze brug komt kun je misschien even stoppen. Het uitzicht is er namelijk de moeite waard. De afstand van Fumel naar Puy l'Évêque is ongeveer 24 kilometer. Dus als je dezelfde route heen en terug fietst, leg je bijna 50 kilometer af. Halverwege of onderweg zijn er wel wat mogelijkheden om te picknicken en anders is bijvoorbeeld een lunch in Puy l'Évêque een optie. Ben je sportief aangelegd? Dan kun je er ook een leuk rondje helemaal op de fiets of e-bike van maken en bijvoorbeeld vanuit Mauroux naar Fumel fietsen. Je moet er wel rekening mee houden dat je terug een lange klim voor je kiezen krijgt, maar daar staat tegenover dat je eerder op de dag een prachtige afdaling richting Fumel hebt gemaakt.

*“Het uitzicht is er
de moeite waard.”*

Château de Bonaguil

Puy-l'Évêque

Fumel

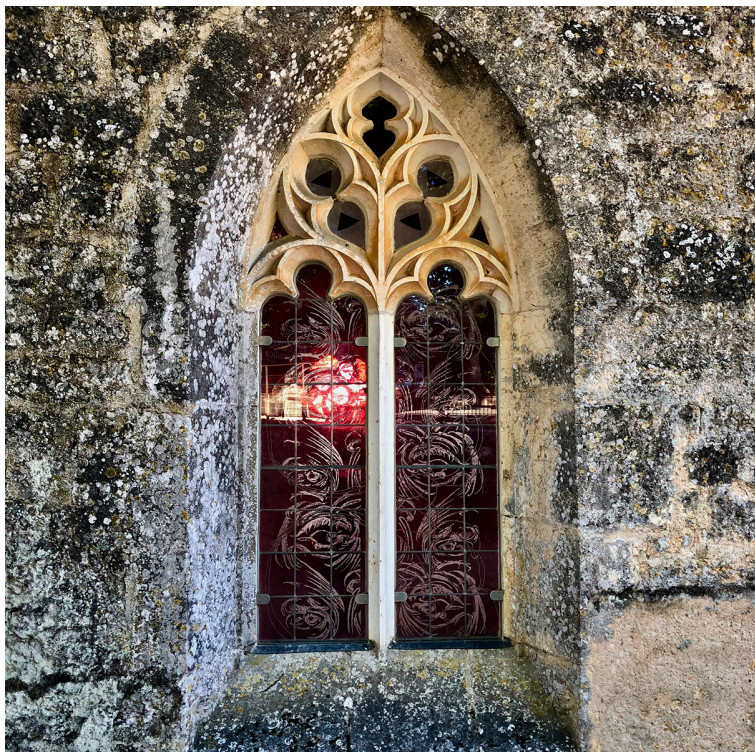
Lacapelle-Cabanac

50 KM

BIJZONDERE RIT NAAR CHÂTEAU DE BONAGUIL

Met deze fietstocht heb je al een heel fraai deel van de vallei ontdekt. Maar het kan nog leuker en daarvoor is het misschien verstandig om in de auto te stappen. Ik kreeg deze tip van een Nederlandse die niet ver van Fumel woont en vroeger bij het office du tourisme werkte. Zij adviseerde mij om in elk geval naar het **Château de Bonaguil** te gaan, maar dan niet via de gebruikelijke route. Ik ben haar nog steeds dankbaar voor dat advies. Er staat je namelijk een prachtige rit te wachten richting het Château de Bonaguil. Dit is dan weer geen wijnchâteau, maar een echt kasteel en ook nog eens een dat de moeite waard is. De eerste gebouwen dateren uit 1271 en daarna werd het stelselmatig uitgebreid. Een van de zes torens zou volgens kenners zelfs de mooiste van Frankrijk zijn. Verder zijn er tijdens restauraties tal van bijzondere ontdekkingen gedaan die je kunt zien als je het kasteel met een rondleiding bezoekt. Er is één plek waar meestal foto's worden gemaakt voor de folders van het office du tourisme van Fumel. En deze omweg zou me precies langs die plek leiden. Ik volgde het advies van de aardige Nederlandse dame dus op. Als je van Puy-l'Évêque komt, ga je via de D68 richting **Montcabrier**. Het is leuk om hier even te stoppen, want dit dorp is een kleine bastide uit de 13e eeuw. Ga daarna richting het dorpje **Saint-Martin-le-Redon** en volg de bordjes naar Château de Bonaguil over **de smalle C3**. Een avontuurlijke rit die je volgens mij niet met een camper moet doen. Na een paar kilometer kom je op een plek waar rechts van de weg geen bomen staan en waar wat ruimte is om te stoppen. Daar heb je inderdaad een fantastisch uitzicht op het kasteel. Als je nog een stukje de C3 volgt, kun je naar het kasteel rijden. De terugweg naar Fumel kan via de D158, waar je trouwens op de grens van de departementen Lot en Lot-et-Garonne rijdt. Vanaf Mauroux is deze roadtrip circa 50 kilometer en met stops, eventueel wijnproeverijen en bezichtigingen van het kasteel kun je er een leuke dag van maken. Ben je sportief?

Dan is dit ook een mooie dagtocht om met de fiets of e-bike te maken. Hou dan wel rekening met diverse pittige klimmetjes en flinke afdalingen.

SAINT-CIRQ-LAPOPIE

Saint-Cirq-Lapopie, alleen de naam al maakte me nieuwsgierig naar dit dorp in de Lot. Het ligt hoog boven op een heuvel, dus hoe kun je er op de fiets of e-bike het best naartoe? Ik kreeg een tip van een local en deed het precies zo. Saint-Cirq-Lapopie is ook meteen een van de mooiste dorpen van Frankrijk en jaren geleden kozen de Fransen het zelfs als mooiste dorp van het land. Als je er bent, dan zie je snel genoeg

25 KM

“Jaren geleden kozen de Fransen het zelfs als mooiste dorp van het land.”

dat het om een oud dorp gaat en ontdek je dat er hoog boven het dorp ooit een kasteel heeft gestaan. Maar je komt er ook snel achter dat daar niet veel meer van over is. Toch is het de moeite waard om ernaartoe te klauteren, omdat je hoog boven de rivier een prachtig uitzicht op de omgeving en het dorp zelf hebt. Door de **verborgen schoonheid** is het een plaats die veel toeristen trekt. Verborgene schoonheid? Ja, want in het vakantieseizoen en de weekenden met mooi weer is het er enorm druk. Maar... als je de moeite neemt in de vroege ochtend te komen en bijvoorbeeld aan het begin van de week of buiten het drukke seizoen, dan kun je op je gemak die verborgen schoonheid aanschouwen. Ik heb het zelf niet zo op heel toeristische dorpen in Frankrijk. Al kan ik een dorp dat door alles en iedereen als een van de mooiste en leukste van Frankrijk wordt betiteld natuurlijk niet links laten liggen. Mijn ervaring is dat je er toch het ‘andere Frankrijk’ kunt ervaren, maar dan moet je dat opzoeken. Zoals ik vaker getipt heb, ben ik eerst even naar het office du tourisme gegaan. Dat vind je in het centrum van het dorp en is niet te missen. Tegenover de terrassen is een verhoogd plein en daar vind je het. Vraag er naar een plattegrond en tips hoe je het dorp het best kunt bezoeken. Er is namelijk een fraaie wandeling met een beschrijving van de meest bijzondere huizen en gebouwen. Al lopend en lezend kwam ik zo bij elke stap meer over dit bijzondere dorp te weten.

TIP VAN HET PUZZELMANNETJE

Na wat door het dorp geslenterd te hebben, kwam ik op een pleintje waar een man op een bank zat te puzzelen. Ik groette hem vriendelijk met “bonjour”, waarna hij opkeek van zijn Franse kruiswoordpuzzel. Ik kreeg een “bonjour monsieur” en een knipoog terug. In goed te verstaan Frans vroeg hij mij wat ik van zijn dorp vond en zo raakten wij met elkaar in gesprek. Hij had pauze en werkte in een kunstatelier om de hoek. Geïnteresseerd vroeg hij waar wij vandaan kwamen en wat de plannen voor deze dag waren. Toen ik vertelde dat wij vlak bij Maastricht in Nederland wonen, brak er een spraakwaterval van enthousiasme los. Hij kende Maastricht en Valkenburg, want hij was een enorme fan van wielrennen en was er zelfs al eens geweest. Hij wilde ook weten of ik van fietsen hield. Dat kon ik beamen. Toen ik hem vroeg of hij nog een leuke tip had om bij 'zijn dorp' te fietsen, verscheen een grote glimlach op zijn gezicht. **“Bien sûr monsieur!”** Maar ik moest niet vies zijn van een flinke klim, voegde hij er gelijk aan toe. Een klimmetje meer of minder maakte mij niet uit, met de e-bike moest dat kunnen. Vervolgens pakte hij een stukje papier en tekende er grof een grote 8 op met een kruis. Dat was het dorp en hij legde duidelijk uit hoe ik dan het best kon fietsen om het mooiste van de omgeving te zien. Ik bedankte hem en beloofde terug te komen, maar dan met onze e-bikes.

*“Ik moest niet vies zijn
van een flinke klim.”*

GOUDKLEURIGE HUIZEN MET VAKWERK

Als ik terugdenk aan dit bezoek aan Saint-Cirq-Lapopie, dan is mijn eerste herinnering het bijzondere dorp waar de huizen goudkleurig oplichten in de zon en afhankelijk van het uur van de dag van kleur veranderen. Ook zie ik de daken weer voor me, waaronder de zwaluwen een plek hebben gevonden en af en aan vliegen op jacht naar lekkere insecten. De kasseienstraatjes met oude huizen zijn dankzij de kunstenaars voor het nageslacht bewaard gebleven, zonder hen zouden de bewoners waarschijnlijk zijn vertrokken. Zoals veel dorpen in het Franse binnenland dreigde namelijk ook Saint-Cirq-Lapopie te ontvolken en daardoor te vervallen. Maar nu is het dorp, mede dankzij de kunstenaars en ambachtslieden, een historisch monument en een van de mooiste dorpen van Frankrijk. Hoog op een heuvel waar ik na een nachtje slapen naartoe zou gaan fietsen.

DE **ONVERGETELIJKE KLIM** NAAR **SAINT-CIRQ-LAPOPIE**

De tip van het mannetje met de puzzel wilde ik opvolgen en ik reed de volgende dag weer naar het dorp. Je kunt er op een paar plaatsen (betaald) parkeren en het makkelijkst is het om dat boven het dorp te doen. Als je

van de richting van Cahors komt, kun je kiezen voor de D911 en D8. Je komt dan vanzelf bij de parkeerplaatsen. Ik koos echter voor de D653 en D662 ten noorden van de rivier. Ter hoogte van **Roucayral** ga je via een smalle brug naar de overkant, daar is een parkeerplaats. Ik pakte er nog even het gekrabbelde blaadje met de acht van de route bij, die een stuk bleek te zijn van de bewegwijzerde fietsroute **Circuit de la vallée du Lot**. Je komt dan door het dorpje **Tour-de-Faure**, waar je een fenomenaal uitzicht op Saint-Cirq-Lapopie hebt. Na een klimmetje in het

dorp daal je af richting de weg langs de rivier en steek je een spoorbaan over. Volg dan de rivier tot je bij een brug over de Lot komt. Dit is een moment om letterlijk en figuurlijk even stil te staan, want vanaf de brug heb je een mooi uitzicht op de vallei van de Lot. Vlakbij ligt trouwens ook het **Château de Cénevières**. Het staat bekend als een van de mooiste kastelen van deze streek. Aan de overkant ga je rechtsaf de **D8** op. Vanaf hier rij je over rustige en smalle wegen stroomafwaarts langs de rivier. Soms vlakbij en soms wat verder weg. Het is er echt fantastisch fietsen en je passeert een paar dorpjes, of beter gezegd gehuchten, zoals **Cornus**. Iets verder rij je dan door een vlakte en zie je in de verte een rotswand hoog boven de Lot uitsteken. Dit is zo'n prachtig stuk en fietsen is er een makkie. Daar heb je zelfs geen e-bike voor nodig. Ongeveer anderhalve kilometer verderop kom je weer vlak langs de rivier bij de **Écluse Saint-Martin-Labouval**. Ook dit is een gaaf stuk langs de Lot en als je verder fietst, zul je al snel ontdekken dat fietsen langs deze rivier puur genieten is. Op een gegeven moment kom je dan weer bij de brug bij Saint-Cirq-Lapopie. Tot zover kun je een rondje fietsen zonder echt te hoeven klimmen.

CHEMIN DE HALAGE GANIL EN PONT EIFFEL

Als je bij de **camping de La Plage** van Saint-Cirq-Lapopie komt, zul je bij de rivier een paar picknickbanken zien. Een prima plekje om te pauzeren voor een lunch, maar je kunt natuurlijk ook meteen verder fietsen naar een bijzondere plek langs de rivier. Je fietst er zo dicht mogelijk langs de rivier tot je een bordje ziet met **Chemin de halage Ganil**. Na een tijdje kom je bij de **écluse de Ganil**. Je staat er voor een enorme rotswand die loodrecht uit de rivier omhoogrijst. In de rots is een jaagpad uitgehouwen, dat daardoor geen strak geplaveid fietspad is. Je kunt er fietsen, maar ik vond het comfortabeler om er een stukje te lopen. Chemin de halage Ganil werd in 1847 aangelegd en als je er

staat, begrijp je pas wat een immense klus dat in die tijd moet zijn geweest. Omdat door de rotswand vroeger de **gabarres** op dit stuk van de Lot niet door mensen of paarden konden worden getrokken, was het nodig dit jaagpad in de rotsen uit te hakken. Gabarres zijn overigens de platbodems die in die tijd als vrachtschepen op de Lot voeren en door mensen of paarden stroomopwaarts werden getrokken. Het is een heel bijzondere plek en ik was nu al blij met de tip van het puzzelmannetje, maar wist nog niet wat ons te wachten stond. Aan de andere kant gaat de chemin de halage onverhard verder en op een gegeven moment kom je dan onder een oude spoorbrug door. Dat is de **Pont Eiffel** en ik laat je raden wie die ooit ontworpen heeft. Iets verderop kom je bij **Bouziès**, waar je bij een parkeerterreintje uitkomt. Je kunt er bij Lot Navigation en Les Croisières de Saint-Cirq-Lapopie boottochten op de rivier maken. Vanaf hier is het even goed opletten, want je moet op de D40 uitkomen om naar Saint-Cirq-Lapopie te fietsen. Hier begon wat mij betreft het

leukste stuk van deze fietstocht en Marian was heel blij met haar e-bike. Ik ook trouwens. Het is namelijk ruim 4 kilometer klimmen. De eerste kilometer gaat nog, maar dan gaat het slingerend omhoog met een behoorlijk steil stuk. Halverwege heb je een uniek uitzicht op de vallei van de Lot, met in de verte het dorp waar je naartoe moet. Het is ook een prima plek om even uit te puffen van de eerste twee kilometers en moet te verzamelen voor de volgende twee. Maak iets verder niet de fout de weg links naar beneden te pakken, want dan daal je weer af naar de rivier en moet je nog een keer flink klimmen om bij het dorp aan te komen. Niet veel later kom je boven aan bij Saint-Cirq-Lapopie. Omdat ik een dag eerder het dorp al had verkend, namen wij de fietsen mee en parkeerden ze op het plein voor het office du tourisme. Daar zocht ik samen met Marian een plekje aan de overkant op het terras van Restaurant Les Fadas. Missie geslaagd! Het puzzelmannetje had niets te veel gezegd: het was een indrukwekkende fietstocht van circa 25 kilometer, met het venijn in de staart. Maar de tocht was daardoor onvergetelijk.

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

10.

50 KM

Roadtrip bastides bij de Lot

In het zuidwesten van Frankrijk is het wat mij betreft puur genieten. Wat de streek extra bijzonder maakt zijn de bastides. Maar wat zijn dat nu eigenlijk en wat zijn mijn favoriete bastides in Frankrijk? In het zuiden en vooral het zuidwesten van Frankrijk zijn flink wat oorlogen uitgevochten. In de periode vóór de Honderdjarige Oorlog met de Engelsen was er sprake van vrede en toenemende welvaart in Le Sud-Ouest. Het was de tijd dat de eerste bastides ontstonden. Het stratenplan van een bastide is vaak vierkant, met in het midden een centraal plein. Meestal met schaduwrijke arcades waar vroeger kooplieden hun waren verkochten en waar je tegenwoordig vaak leuke terrassen en winkeltjes aantreft.

De allereerste bastides waren niet versterkt, maar tijdens de Honderdjarige Oorlog koos men er steeds vaker voor de buitenkant te versterken met poorten en muren. In de streek van de Lot en de Dordogne kom je misschien wel de mooiste bastidedorpen en -stadjes van Frankrijk tegen. Ik zocht ze op met een bijzondere roadtrip. Als je aan deze tocht begint, dan steek je bij Fumel eerst de Lot over richting Montayral. Volg daarna de D139 richting Mauroux tot je een bord met 'Mas de Saby en Les Cigales' ziet. Neem daar de smalle weg aan de rechterkant en volg die een kilometer of vijf. Je passeert dan een heuvelachtig gebied met bos, landerijen en dorpjes. Let hier goed op, want ik heb er vaker wild langs de bosrand zien scharrelen. Het is er heel rustig en als je het kalm aan doet, kun je volop genieten van deze bijzondere omgeving.

TOURNON-D'AGENAIS

Het doel was ***Tournon-d'Agenais***, een prachtig dorp boven op een heuvel. Dit is zelfs een ***koninklijke bastide***, die in 1271 gesticht werd door Filips III, op dat moment koning van Frankrijk. Als je ernaartoe wilt, volg dan de bordjes 'bastide'. Je komt dan op een steile weg omhoog die rond de heuvel draait. Je kunt helemaal naar boven rijden. Stop niet meteen aan het begin, maar rij door naar de achterkant van de heuvel. Daar kun je parkeren en door een stadspoort de bastide in. Je loopt er meteen door een leuk straatje en komt uit op het centrale plein. Midden op het plein staat ***Le Puits***. Deze put is 35 meter diep en was tot 1955 de enige waterbron van het dorp. Als je je omdraait, dan zie je de ***Beffroi et Horloge Lunaire***. Dit is een heel bijzondere toren, die in 1637 werd gebouwd. De klok, die op de uren slaat, stamt uit 1648 en is een monument historique. Maar het bijzondere van deze toren is het uurwerk, dat naast de tijd ook de exacte stand van de maan aangeeft. Dit uurwerk stamt uit 1843 en functioneert nog steeds. Ik heb het gecontroleerd! Herken je trouwens de cover van dit boek? Voor een uit-

zonderlijk uitzicht op de omgeving moet je zeker even naar het panorama bij de Jardin Public gaan. Het dorp heeft ook een bijzonder dessert: la tourtière is licht knapperig, met appel of pruimen die met armagnac op smaak zijn gebracht. Het is een lokale versie van de Franse millefeuille, een zalig bladerdeeggebakje. Over armagnac heb ik trouwens nog een bijzonder verhaal in het volgende hoofdstuk.

*“Maar het
bijzondere van
deze toren is het
uurwerk.”*

PUJOLS

Het volgende pareltje op de route is **Pujols**, dat hoog op een berg boven de Lot ligt. Als je deze bastide via de D661 nadert, zie je het dorp al in zijn volle glorie liggen. Pujols is autovrij en je loopt vanaf de parkeerplaats door de stadspoort het dorp in. De leukste verrassing kwam toen ik het dorpsplein betrad. Er staat een prachtige oude markthal, die nog steeds voor de markt op zondag wordt gebruikt. In het toeristenseizoen zijn er ook kunstmarkten en er zitten een paar kunstwinkeltjes in dit dorp. Rond de markthal liggen diverse restaurants. Bij **Le Pianothé** was het gezellig druk en kun je lekker eten. In een van de kunstwinkeltjes vonden wij trouwens twee prachtige poezen van een glasblazer, in kleuren die perfect in ons interieur in Nederland passen. Even later zaten zij zonder te miauwen goed ingepakt in een doos achter in de auto op weg naar de volgende bastide.

MONFLANQUIN

Monflanquin is een bekende plaats als bastide en een van Les Plus Beaux Villages de France. In 1981 las Charles Ceyrac, burgemeester van Collonges-la-Rouge, een boek van Readers Digest dat hem op een idee bracht. Hij ging met collega's de krachten bundelen om het erfgoed van hun dorpen te beschermen en er meer bekendheid aan te geven. Een jaar later was Les Plus Beaux Villages de France een feit. Het zijn stuk voor stuk dorpen die meer dan de moeite waard zijn en er zijn er meer dan 170 in Frankrijk. Monflanquin is er dus een van. De rit ernaartoe is al mooi. Volg bij het dorp de bordjes naar de parkeerplaatsen. Je komt dan aan de noordzijde van Monflanquin. Ik parkeerde ergens onderaan en volgde het voetpad omhoog.

Eenmaal bovenop zag ik dat er naast de ***Péglise Saint-André*** ook parkeerplaatsen waren. Deze kerk is overigens heel bijzonder. Het is een versterkte kerk die er bijna als een kasteel uitziet. Op het plein ernaast werd vroeger de pruimenmarkt van de streek gehouden. Als je iets verder loopt, kom je in het hart van Monflanquin op de Place des Arcades. Dit plein met arcades, het stadhuis en de oude gebouwen is een unieke plek, waar sinds de 13e eeuw elke donderdagochtend de lokale markt wordt gehouden. In juli en augustus is er op donderdagavond een versmarkt met producenten uit de streek. Om Monflanquin echt te ontdekken moet je de tijd nemen en op je gemak door alle straatjes lopen. Kijk ook eens omhoog naar de prachtige gevels. Het is een wat grotere plaats en behoorlijk toeristisch, maar het oude centrum is absoluut de moeite waard. Teruglopend naar de auto werd ik ooit verrast op een fantastisch uitzicht op de omgeving, met in de verte tegen de horizon een kasteel dat over de streek waakt. Het was het immense ***Château de Biron*** en dat maakte nieuwsgierig om het eens van dichtbij te zien.

*“Monflanquin is een bekende
plaats als bastide en een van Les
Plus Beaux Villages de France.”*

VILLERÉAL

De volgende stop is de bastide van **Villeréal**. Deze bastide ontstond in de periode 1265 tot 1269, toen Gaston de Gontaut-Biron een deel van het woud van Montlabour schonk aan een broer van Lodewijk IX. Een paar jaar later werd het dorp bezet door de Engelsen. Koning Eduard I stelde in 1288 regels op waar de inwoners van deze bastide zich aan moesten houden. Eén daarvan is tegenwoordig elke week nog zichtbaar, want op zaterdagochtend wordt onder de fraaie markthal de wekelijkse markt gehouden. Het dorp heeft acht hoofdstraten, die haaks op het marktplein uitkomen. De markthal is trouwens best bijzonder, met een bovenverdieping die via een houten trap te bereiken is. Sinds 2018 staat Villeréal terecht op de lijst van Les Plus Beaux Villages de France. Vergeet overigens niet om het kerkje even te bezoeken. Wat ik wel jammer vond, is dat het centrum niet autovrij is, daardoor komt de schoonheid van het centrale plein absoluut niet tot uiting. Toch is Villeréal de moeite waard om te bezoeken, al was het maar als tussenstop naar mijn favoriete bastide van deze streek. Maar daarvoor moet je even terug naar het departement Dordogne.

*“Vergeet
overigens
niet om het
kerkje even te
bezoeken.”*

MONPAZIER

In 1284 werd de bastide *Monpazier* officieel gesticht door een pen-nenstreek van de Engelse koning Eduard I, die nogal wat invloed in deze regio heeft gehad. Nu was de streek in die tijd niet zo vreedzaam en zeker niet tijdens de Honderdjarige Oorlog. Maar uiteindelijk kwam de bastide ongeveer honderd jaar later definitief in Franse handen.

Daarmee was de ellende nog niet voorbij: nieuwe twisten, de pest en tyfus hielden er behoorlijk huis. Ondanks al deze middeleeuwse tegenslagen is Monpazier nu een vreedzaam dorp. Er is nog goed te zien hoe een bastide ooit bedacht is, het dorp is namelijk aardig ongeschonden uit de strijd gekomen als je het vergelijkt met omliggende bastides. De markthal is werkelijk prachtig en vormt het decor van de weekmarkt die hier sinds de 13e eeuw elke donderdagochtend vanaf zeven uur in de ochtend tot één uur 's middags wordt gehouden. Oorspronkelijk had Monpazier overigens acht stadspoorten, daar zijn er nu nog maar drie van over. Het dorp is verder wel goed bewaard gebleven en is daardoor misschien wel de mooiste bastide van Frankrijk. In elk geval is het mijn favoriete bastide. Auto's worden gelukkig op het plein geweerd, waardoor het nog een heel authentiek karakter heeft. Wat mij betreft is Monpazier dé bastide die je zeker eens moet bezoeken als je er in de buurt bent.

HET INDRIUKWEKKENDE **CHÂTEAU DE BIRON**

Als je net als ik in het eerder bezochte Monflanquin het **Château de Biron** aan de horizon gezien hebt, dan kun je je bijna niet voorstellen hoe immens dit kasteel is. Om het van dichtbij te zien en het te bezoeken moet je een stukje terugrijden richting Villeréal en via de D2 en D53 naar Biron. Het kasteel was op 35 kilometer in Monflanquin al indrukwekkend, als je ervoor staat voel je je pas helemaal nietig. Wat een indrukwekkend gebouw! Sinds 1928 is het een historisch monument en de omliggende tuinen zijn in 1992 ook als monument aangemerkt. Het bijzondere van het kasteel is dat de familie Gontaut-Biron nog steeds eigenaar en bewoner is. En dat al sinds de 12e eeuw. Het kasteel is regelmatig het decor van filmopnames en het is te bezichtigen. Dat is zeker aan te raden. Je kunt aan de zijkant van de weg, als je langs het kasteel rijdt, parkeren. Als je daarna terug naar Fumel gaat, dan kan dat

over de D53 naar **Lacapelle-de-Biron**. En een dag voordat ik zelf deze roadtrip maakte, sprak ik iemand bij Fumel, die tegen mij zei: 'Ga bij Lacapelle-de-Biron via de D150 terug naar Fumel.' Het was inderdaad een leuke rit naar Fumel, door een rustige streek met bos en landerijen. De complete roadtrip is ongeveer 130 kilometer. Je kunt er dus een leuke dagtocht van maken. Zorg dan dat je rond het middaguur bijvoorbeeld bij Pujols bent voor een lekkere lunch. Deze streek is ook een leuke

bestemming om langer te verblijven. In de omgeving liggen diverse goede campings waar je naast accommodaties ook staanplaatsen voor je eigen tent, caravan of camper kunt huren. Op de website van het boek vind je de route in een Google Map en kun je de gps-route downloaden.

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

11.

95 KM

Naar de Gers

In mijn eerste boek, *Frankrijk Binnendoor*, ontdek het andere Frankrijk kun je al kennismaken met de Gers, het departement in Zuidwest-Frankrijk waar ik al vele jaren met Marian graag kom. Het is een streek van levensgenieters, lekker eten en armagnac. En het is er ook nog eens heel erg leuk voor een vakantie. In dit hoofdstuk laat ik je nader kennismaken met de omgeving van Lectoure, Condom en Eauze.

DWARS DOOR DE AGENAIS

De volgende bestemming in de Gers ligt op ongeveer 95 kilometer van Fumel bij de Lot. De makkelijkste route en waarschijnlijk ook de leukste is om via de bastide Tournon-d'Agenais te rijden. Als je daar de D656 kiest, kun je gewoon de groene routeborden richting Agen volgen. Je rijdt er door de streek die ook bekend is als de Agenais. Die streek is vooral agrarisch en de beroemde pruimen van Agen vormen er een belangrijke bron van inkomsten. **Agen** ligt aan de oevers van de Garonne en het is wel een leuk idee om het oude centrum in te gaan. Bij de Place des Laitiers en de omliggende straten kun je nog goed de vervlogen rijkdom van de oude stad zien. Op dit plein wordt elke woensdagochtend een biologische markt gehouden. De grote markt van Agen is iedere zaterdagochtend in het centrum en verder kun je voor verse producten uit de streek altijd terecht in de overdekte Marché Fermier du Pin. Wil je shoppen? Dat kan op **le boul' piéton**. Zo noemen de inwoners van de stad de grote autovrije promenade met winkels die het bruisende centrum domineert. Daar zijn ook genoeg cafés en restaurants om de lokale keuken te testen. Als je bij Agen op de fiets of e-bike wilt stappen dan kan dat, want langs het Canal de Garonne loopt de véloroute naar Bordeaux. Tussen Agen en Damazan kun je ruim 33 kilometer van de omgeving ontdekken over een autovrije fietsroute. Laat je bij Agen dan meteen verbazen door het aquaduct dat met 23 stenen bogen de Garonne overbrugt. Richting Damazan fiets je over deze bijzondere kanaalbrug, die de op één na langste van Frankrijk is. In Frankrijk noemen ze dit een pont canal en ik vind het altijd weer bijzonder om te zien hoe een boot er over een rivier vaart, maar ook hoe je er tegenwoordig met de fiets overheen kunt.

DE OMGEVING VAN LECTOURE

Om bij Lectoure in de Gers te komen, kun je via de N21 naar het zuiden rijden. Dan kom je in een vriendelijk en golvend landschap. De Gers is

een agrarische en dunbevolkte regio en de omgeving van Lectoure staat vooral bekend om de heerlijke meloenen. Hier verbleven wij ooit voor het eerst op camping Les Trois Vallées, die bij een meertje net buiten het stadje ligt. De camping is er na al die jaren nog steeds, en heeft zich ontwikkeld tot een moderne camping waar je naast allerlei accommodaties ook een ruime plek voor je eigen tent, caravan of camper kunt huren. Het is een prima uitvalsbasis om dit stukje Frankrijk te verkennen. De Gers wordt weleens vergeleken met Toscane. Het glooiende landschap dat in de zomer goudgeel kan kleuren door de enorme graanakkers doet er misschien aan denken, maar het is er minder toeristisch dan in de Italiaanse tegenhanger. Gers spreek je uit als Zsijers, de inwoners noemen hun streek liever Gascogne.

Terwijl ik dit schrijf, moet ik meteen verlekkerd terugdenken aan ons eerste bezoek aan **Lectoure**, waar wij verzeild raakten in Auberge des Bouviers en er van de toenmalige chef-kok een maaltijd kregen voorgeschoteld die onvergetelijk was. Je kunt over die ervaring lezen in mijn eerste boek bij dag 14 van de rondreis van 4100 kilometer dwars door Frankrijk. Het restaurant is er nog steeds, onder dezelfde naam maar met een andere chef-kok. En nog steeds met een heerlijke menukaart vol lokale gerechten die vaak worden bereid met armagnac. Dat is de

lokale drank die specifiek is voor deze streek, maar daar kom ik later op terug. In Lectoure wordt elke vrijdagochtend een heel gezellige markt gehouden met lekkere lokale producten die ook in de omliggende restaurants worden gebruikt. Dus wat let je om er verse groenten en ander lekkers aan te schaffen en zelf een menu in elkaar te draaien? Een andere leuke markt is er iedere dinsdagochtend in het 11 kilometer verderop gelegen

Fleurance. Dat is een

behoorlijke plaats, en ook een bastide, met in het midden een centraal plein en een fraaie stenen markthal. Er heerst dan een drukte van jewelste en het is er heel gezellig. Ik kan mij op een markt in de Gers niet bedwingen. Vooral niet als het seizoen van de meloenen is aangebroken, want die zijn hier heel lekker. Ik koop dan vers gesneden ham van het bot op de markt en zoek een rijpe meloen uit. Duw even rond de steel van de meloen en als het daar zacht is, dan is het goed. Deze streek staat overigens ook bekend om de speciale roze knoflook. Daarvoor moet je eens naar de markt in **Saint-Clar**. Dat is ook een bastide en daar zijn er meer van in Lomagne, zoals het gebied rond Lectoure wordt genoemd. Het bijzondere van Saint-Clar is dat het niet één maar twee centrale pleinen heeft. Het werd in 1274 gesticht nadat er in de 10e eeuw een benedictijnenklooster met een kasteel en kapel was gevestigd. Het grootste plein, Place de la Garlande, heeft een fraaie houten markthal uit de 13e eeuw. Op donderdag is er 's ochtends altijd

een leuke markt. Bij een stalletje met een vriendelijke vrouw bleef ik er eens even staan. Zij had allerhande lokale producten op een tafel staan: cassoulet, knoflook en garbure. **Garbure**, wat is dat? Ik vroeg het haar en zij legde uit dat het een soep is die in het zuidwesten van Frankrijk veel wordt gemaakt. Het is een voedzame soep op basis van haricots tarbais, een speciale bonensoort die hier veel verbouwd wordt. Verder gaan er nog andere groentes in zoals wortel en kool, maar ook spek, stukken eend (confit de canard) en soms rode wijn. De soep moest, zo legde ze ons uit, in een diep bord over een flink stuk boerenbrood worden geschonken en heel heet gegeten worden. Het was volgens haar heel lekker. Ik kocht een pot en natuurlijk proefden we die dezelfde avond. Dat smaakte naar meer!

“Zij had allerhande lokale producten op een tafel staan: cassoulet, knoflook en garbure.”

DE GERS EN ARMAGNAC

Misschien is het een rare combinatie, een roadtrip en armagnac. Maar als je in de Gers bent, ontkom je er bijna niet aan. Vanaf Lectoure kun je via de D7 naar **Condom**. Een afstand van circa 21 kilometer door een golvend landschap met dorpjes boven op de heuvels. Op deze manier ontdek je het karakteristieke landschap van de Gers. Dit deel van Frankrijk is relatief onbekend bij velen, maar van een in mijn ogen ongekende schoonheid. Neem de moeite om gewoon eens bij een dorp of stadje te stoppen en er rond te lopen. Op de heuvels en in de valleien liggen misschien wel de mooiste dorpjes van Frankrijk, terwijl die lang niet altijd tot Les Plus Beaux Villages de France behoren. Tussen Lectoure en Condom slingert de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela ruim

Condom

35 kilometer door het glooiende landschap. Het is dan ook een prima streek om te wandelen en bij veel dorpen zijn lokale wandelroutes uitgezet. Het stadje Condom staat weliswaar bol van de armagnac, maar de echte hoofdstad van deze drank is Eauze, dat 30 kilometer verderop ligt. Condom ligt in het dal van de rivier La Baïse en sinds de sluizen jaren geleden zijn gerenoveerd varen er weer boten op de rivier en kun je er leuke rondvaarten maken. Condom is een leuke stad met een rijke historie en daardoor talloze historische monumenten. Je kunt ze zien als je een uitgestippelde route wandelt die langs de belangrijkste herenhuizen komt. Loop dus even binnen bij het office du tourisme voor een plan de ville. Het straatbeeld wordt bepaald door allerlei winkels waar je armagnac kunt kopen. De sterkedrank wordt vaak in één adem genoemd met cognac, maar is een gedistilleerde brandewijn waarbij de smaak en kwaliteit worden bepaald door de rijping op eikenhouten vaten. Eenmaal in de fles ontwikkelt armagnac zich niet meer. Zeg nooit tegen een inwoner van Gascogne dat armagnac hetzelfde is als cognac. Hij zal het je nooit vergeven. Je kunt meer over deze drank te weten komen als je een bezoek brengt aan een lokale distilleerderij. Bij het office du tourisme informeren ze je er graag over. Maar... armagnac is niet goedkoop. Mijn missie was meer over armagnac te weten te komen en op een bijzondere plek te gaan proeven. Daarover vertel ik je straks meer.

FOURCÈS, DE RONDE BASTIDE

Na Condom kun je een bijzondere bastide bezoeken. Zoals je eerder hebt kunnen lezen heeft een bastide een vierkant centraal plein waar haaks de straten op uitkomen. Maar er is een uitzondering, een ronde bastide! En die vind je niet ver van Condom. Als je de rivier La Baïse oversteekt, kun je richting Montréal en iets verder ga je dan naar de D114. Het is een rustige weg waar je kunt genieten van het bijzondere landschap. Bij de ***bastide Fourcès*** moet je absoluut stoppen om een bijzonder plaatsje te zien. Het is namelijk de enige volmaakte ronde bastide van Zuidwest-Frankrijk. Ik was er dertig jaar geleden samen met Marian voor het eerst en was onder de indruk van de volslagen rust. Het is een van de mooiste dorpen van de Gers, en tegenwoordig ook heel populair. De platanen zorgen voor een heerlijke bescherming tegen de felle zon en de arcades die hier dus letterlijk rond het plein liggen, zijn schaduwrijke plekjes. De huizen zijn over het algemeen bewoond op de verdieping. Dat heeft een praktische achtergrond, het riviertje l'Azoue wil nog weleens buiten zijn oevers treden. Langs dat riviertje kun je trouwens ook wandelen en bijvoorbeeld op zoek gaan naar de oude molen. Geef je ogen goed de kost en let vooral op de bomen rond het plein en de ingang van de woningen onder de houten balustrades. Zorg ook dat je de toren met de klok, de tuinen en het parkje bij de rivier niet mist. Dat is trouwens ook een leuke plek voor een picknick. Wil je luxe genieten? Dan moet je bij het Château de Fourcès zijn, daar is een luxe chambre d'hôtes in gevestigd. Als je er eens een kamer kunt bemachtigen, dan kun je als de toeristen weg zijn op je gemak het dorp bewonderen zoals wij dat ooit heel lang geleden hebben gedaan. Je kunt er natuurlijk ook gewoon laat in de middag of aan het begin van de avond naartoe gaan.

UNIEKE ROMEINSE OPGRAVING

Als je de roadtrip voortzet richting Montréal-du-Gers, dan kom je opnieuw in een bastide terecht. Er is een museum over de Romeinse opgravingen die hier in de buurt zijn geweest, er is zelfs een complete Romeinse villa gevonden. 2 kilometer buiten Montréal staat deze plek met borden aangegeven: ***La Villa gallo-romaine de Séviac***. Deze villa is een prachtig monument en geeft een fraai beeld van de leefwijze van de oude Romeinen. Niet alleen de fundamenteën, maar ook de enorme mozaïeken zijn fantastisch. Ook het badhuis en het zwembad zijn nog prima herkenbaar. Er liggen zelfs de geraamtes van een jongen en een meisje die gearmd zijn teruggevonden. Niet eng, wel indrukwekkend. Nooit was ik geïnteresseerd in de Romeinen, maar door deze toevallige ontmoeting ben ik er anders over gaan denken. Bijzonder knap wat de Romeinen al presteerden. Zij waren hun tijd echt ver vooruit!

*“Bijzonder knap
wat de Romeinen
al presteerden.”*

BIJZONDERE PROEVERIJ

Aangezien je hier echt bijna in het centrum van de Armagnacstreek zit, ben je in de buurt om alles over een van de duurste dranken ter wereld te weten te komen. Mijn nieuwsgierigheid ging hier in de streek de boven- toon voeren en ik ging dus op zoek. Het verhaal dat ik je nu ga vertellen is uit de tijd dat er nog geen navigatiesystemen waren, alleen papieren wegenkaarten. Ik had mij laten vertellen dat je goed moest opletten op de bordjes 'Degustation d'Armagnac' langs de weg. Er zijn namelijk talloze boeren die het sap van de druiven tot armagnac destilleren.

Nu had ik eens met mijn verjaardag van onze zoon een fles armagnac gekregen uit het dorpje **Campagne-d'Armagnac**. Dat dorpje ligt aan de D30. Om er te komen moesten we naar de hoofdstad van Bas-Armagnac en dat is **Eauze**. In de jaren tachtig werd daar een archeologische vondst gedaan die zijn weerga niet kent, maar liefst 120 kilogram goud- en zilverstukken en sieraden. Vermoedelijk de spaarcentjes van een rijke Romeinse familie. Eauze ademt niet alleen een leuke sfeer, maar is ook het hart van de Armagnacstreek. Ik was dus op zoek naar Campagne-d'Armagnac. Het is een dorp van niks en als je niet op tijd op de rem trapt, ben je er al doorheen. Het vreemde was dat wij het domein waar de armagnac was gemaakt die in de fles zat die ik cadeau had gekregen, niet konden vinden. Voor ik het in de gaten had, reed ik het gehucht alweer uit en belandde in het slaperige dorpje Manciet aan de D122. Daar viel mijn oog op een poort met daarboven een bordje:

Dégustation d'armagnac. Ik reed de auto door de poort en we werden aangenaam verrast door een prachtige tuin, een heel mooi huis en een heerlijk schaduwrijk terras. Er was een vrouw in de tuin aan het werk met een motormaaier die een vreselijke herrie maakte. Haar hoofd had ze tegen de zon beschermd met een hoedje. Zij kwam naar ons toe met de motormaaier in de ene en een schepje in de andere hand. Ik vroeg of ik een dégustation d'armagnac kon krijgen. Zij antwoordde, maar door

het helse kabaal van de motormaaier was ze onverstaanbaar. Ze zette de machine uit, legde haar schepje neer en reikte ons een pols en verontschuldigde zich voor haar vieze handen. Ze zag er prachtig uit in haar gele bloes, rieten hoedje en lange rok. Zo weggelopen uit een film over het Franse platteland? Nee, dit wás het platteland! Zij nodigde ons uit op haar ruime en comfortabele terras. We wisten niet wat ons overkwam. Maar ja, wie niet waagt, wie niet wint zullen we maar zeggen. Ik maakte haar een compliment voor haar prachtige tuin en het fraaie huis. Haar antwoord was simpel maar doeltreffend : “C'est de rien, c'est la campagne,” ofwel “ach, het is maar het platteland”. Zij vroeg of Marian misschien koffie wilde terwijl ik de armagnac zou gaan proeven en erdween in de keuken om ons in verbijstering achter te laten over zoveel gastvrijheid.

*“C'est de rien,
c'est la campagne.”*

ARMAGNAC VIA EEN SLANG PROEVEN

Even later kwam ze naar buiten met gewassen handen, koffie, een serie flessen armagnac en vijf glazen. 1958, 1974, 1980, 1985 en 1990 waren de jaartallen op de flessen. Het dienblad werd voor mijn neus geschoven en ik kreeg een kop koffie ingeschonken, maar die mocht ik van haar pas drinken na het proeven. Ze vertelde ook dat we ons absoluut niet verplicht moesten voelen om iets te kopen. Ik begon met 1990, lekker zacht, mmm. Vervolgens de '85, de '80, de '74 en de '58. Ruiken, nippen, ruiken en nog eens proeven. De armagnac laten walsen in het glas en de hele ceremonie nog eens herhalen. Het lekkerste was misschien wel de 1958, maar ik had stiekem al gezien dat die meer dan honderd euro kostte. Misschien toch niet zo lekker? Toch nog eens de 1980 proeven

en uiteindelijk kwam die als zachtste uit de test. Glimlachend vertelde zij dat het klopte. Deze was zo zacht dat zelfs vrouwen hem lekker vonden en daar was deze armagnac dan ook speciaal voor gemaakt. Ondanks dat sloeg Marian het aanbod om deze te proeven af. De vrouw vertelde honderduit over haar passie voor armagnac. ***De armagnac werd door haarzelf gemaakt.*** Maar dat begreep ik niet zo goed. Ik vroeg dus of haar man de drank maakte. Als door een wesp gestoken antwoordde zij: "Mais non monsieur, c'est moi qui fait l'armagnac." En toen begreep ik het wel. Zij legde vervolgens geduldig uit dat ze zelf voor de coupe zorgde. Dat is het precies mengen van de diverse brandewijnen om de juiste smaak te krijgen. Ze verkocht alleen aan particulieren die bij haar aan huis kwamen en aan het restaurant van een goede vriend. Ik vroeg haar ook of zij wijn dronk van haar eigen druiven. Maar de druiven van haar wijngaard waren alleen voor de armagnac, want dat was haar passie. Wijn kocht ze wel in de winkel.

Na de proeverij op het terras vroeg ze of ik de armagnac van 1980 direct uit het vat wilde proeven, die was alweer een jaartje verder gerijpt dan die in de fles. Dat liet ik me geen tweede keer zeggen. Het bleek dat de opslagplaats (chai) verderop in het dorp lag. Zij ging voor met haar eigen auto, een oude Renault 4, en scheurde er op z'n Frans op los. Ik had moeite haar te volgen, maar racete door het dorp achter haar aan. We stopten bij een stenen schuur waar binnen links en rechts de vaten waren opgestapeld. De wanden, vloeren en muren waren pikzwart van de alcohol die tijdens het rijpingsproces uit de vaten ontsnapt. Dat wordt ***les parts des anges*** genoemd, het vertrek van de engelen. Zij pakte een rubberen slang en wees mij op een vat met het opschrift 1980. Ik moest even op een trapje klimmen om de slang in het vat te hangen. Zij duwde een glas in mijn hand en ik moest gaan hevelen. Ik zoog heel voorzichtig tot ik de kostbare drank tegen mijn tong voelde en liet de drank daarna in het glas lopen. De smaak was voortreffelijk en nog beter

dan die uit de fles, want eenmaal in de fles stopt het rijpingsproces van armagnac. We reden terug naar haar huis, waar ik een fles uit 1980 kocht en ik bedankte haar voor de gastvrijheid en de fantastische middag die wij bij haar hadden doorgebracht. Drie uur nadat wij door de poort naar binnen reden, vertrokken wij met een onvergetelijke ervaring. Dus zie je ergens een poort of een bordje met 'dégustation d'armagnac', trap op de rem en ga proeven!

*“Drie uur nadat wij door de poort naar binnen reden, **vertrokken wij met een onvergetelijke ervaring.**”*

LARRESSINGLE

Deze roadtrip door het land van de armagnac kun je besluiten met een bezoek aan de **vesting van Larressingle**. Het is een piepklein versterkt dorp dat in de 13e eeuw binnen de muren bescherming bood tegen het geweld van de Honderdjarige Oorlog. Het wordt ook wel Petit Carcassonne genoemd, maar dat vind ik wat overdreven. Het is een fraai ommuurde vesting, maar niet te vergelijken met het echte Carcassonne, dat vele malen groter en indrukwekkender is. Je krijgt er wel een goed idee hoe er in de middeleeuwen geleefd werd. De kerk is ondergebracht in de donjon en is heel puur zonder tierelantijnen, maar wel met fraaie gebrandschilderde ramen. Achter de kerk heb je een fraai uitzicht op de omgeving. Als je in de buurt bent moet je er zeker even naartoe gaan, want dan kun je met eigen ogen een van de kleinste vestingdorpen van Frankrijk zien. Wil je nog ergens wijn, floe de Gascogne of armagnac proeven, dan kun je vanuit Larressingle naar het dorpje Ayguetinte (32410). Daar ligt **Domaine Entras** van Michel Maestrojuan, die geweldige wijnen voor een kleine prijs maakt. Wit, droog of zoet, rosé,

rood, alles is er top. Zijn floc de Gascogne is de lekkerste van de streek. Dit is een drankje met een alcoholpercentage van 18 procent, dat vaak als aperitief wordt gedronken of bij een dessert. Jonge floc is het lekkerst en drink je ijskoud. Lekker bij een nagerecht met vers fruit en dan niet alleen in een glas, maar ook over het fruit. ***De armagnac is er ook heel goed.*** Je kunt er het best een afspraak maken, het telefoonnummer van Domaine Entras is +33 5 62 681 141. Deze tip is van de caviste uit Parijs, die hier voor hun wijnwinkel rechtstreeks inkoopt. Als je daarna weer naar Lectoure gaat, heb je er een dagtrip vol indrukken op zitten van ongeveer 150 kilometer.

HOE WORDT **ARMAGNAC** GEMAAKT?

Ik kom nog even terug op de proeverij van de armagnac. De vrouw maakte dus haar eigen armagnac, maar het distilleren liet zij ergens anders doen. Een dag later vertelde iemand mij dat er vlak bij Eauze een domein lag met een klein museum waar allerlei artikelen te zien zijn die

met het maken van armagnac te maken hebben. Zodoende reed ik naar **Domaine Lagajan**. Tegenwoordig wordt dit domein gerund door de kinderen, maar wijlen hun vader Constantin Georgacaracos was degene die alles verzamelde in een klein museum. Ik vertelde zijn zoon Dimitri dat ik gehoord had dat hij ook een alambiek had. Dat is het apparaat van koper waarin de witte wijn wordt gedistilleerd. Hij nam mij mee naar een grote schuur waar een enorm koperen gevaarte stond en vertelde mij dat koning Lodewijk XVIII in 1818 een octrooi had laten vastleggen voor de eenmalige distillatie van witte wijn. Hierbij wijkt het procedé af van de fabricage van cognac, want die wordt twee keer verhit (gedistilleerd). De methode voor de armagnac zorgt ervoor dat de gedistilleerde brandewijn zachter is en meer smaak vasthoudt. De in het najaar geplukte druiven worden geperst en een paar maanden later in de winter gedistilleerd. Dat moet volgens de regels voor 31 maart gebeuren en daarvoor moet een alambiek worden gebruikt. De witte wijn wordt boven in de ketel gedaan en zakt dan door de distilleerkolf naar beneden. De alambiek van Domaine Lagajan wordt op hout gestookt. Als de wijn omlaag is gezakt, wordt deze door het houtvuur in de koperen leidingen verwarmd, waardoor deze in een andere kolom weer opstijgt. Bovenin koelt het distillaat dan weer af, zakt vervolgens door de bochten in een andere leiding terug en wordt daar opgevangen in een houten vat. Grofweg is dit de manier waarop van de wijn een distillaat wordt gemaakt.

Dimitri liet mij de witte brandewijn ruiken en een nipje met de tong proeven. **Ai, dat was pittig!** Het percentage alcohol bedraagt bij het verlaten van de distilleerkolf namelijk tussen de 52 en 72 procent. Na de distillatie wordt de armagnac in grote houten vaten gedaan. Deze zijn meestal gemaakt van eikenhout uit de bossen van Gascogne of de Limousin. Hierin kan de drank zich verder ontwikkelen en verfijnen. In de vaten vindt een ingewikkeld chemisch proces plaats dat ervoor zorgt dat de zuren van de brandewijn en de aroma's van het hout zich met elkaar

Een distilleerkolf

verbinden. Tijdens de duur van de veroudering vermindert het alcoholpercentage door verdamping van de alcohol. Daarna begint het mengen van de armagnac, dat wordt de coupe genoemd. Uit verschillende vaten en jaren kan er worden gemengd. Als je een fles armagnac met een jaartal hebt, dan is dat het jaar dat de drank gedistilleerd is. Maar er staat als het goed is nóg een jaartal op, dat is het jaar dat de drank in de fles is gegaan. ***Armagnac moet je staand in de fles bewaren.*** Als je de fles neerlegt en de drank in contact met de kurk komt, dan loopt de kwaliteit namelijk terug. Ze maken op het Domaine Lagajan overigens ook een goede floe de Gascogne.

HET GEHEIM VAN **CASTÉRA-LECTOUROIS**

De ontmoetingen die ik hiervoor heb beschreven, stammen uit de eerste jaren dat ik met Marian in de Gers kwam. Zij hebben ons ervan overtuigd wat een bijzondere streek het is, met heel hartelijke mensen. Het glooiende landschap dat bezaaid is met dorpen en leuke stadjes maakt het bijna compleet. Bijna? Ja, want er is nog iets waardoor de Gers ons hart heeft veroverd en wij er heel graag komen. Dit is de streek waarvan de Fransen zeggen dat eten en drinken er is uitgevonden. Eend, gans, de lekkerste knoflook, meloenen, smaakvolle bonen, armagnac en tegenwoordig ook heel goede wijnen. Want wijn maken is enorm in ontwikkeling, waarbij de jonge generatie de lokale druiven gebruikt om gewoon goede wijnen te maken. Dus redenen genoeg om verliefd op de Gers te worden. En er is nog iets waardoor ik van de Gers ben gaan houden. Ik maakte er zelfs al eens een podcast over, maar dit verhaal wil ik je niet onthouden. Het onthult immers een bijzonder plekje waardoor mijn liefde voor de Gers pas echt is ontstaan. Wat nu volgt, is gebeurd op een gedenkwaardige dag in ***Castéra-Lectourois***.

Het is zo'n typisch dorp in de Gers dat boven op een heuvel ligt. Er wonen nog geen driehonderd mensen en het ligt op een kilometer of acht van Lectoure. In 1834 was er een bestuurder die het dorp ***Petit Lectoure*** noemde, omdat de bouw van het dorp overeen zou komen met het veel grotere Lectoure. De hoofdstraat eindigt bij een kerkje dat al in 1246 genoemd wordt en een historisch monument is. Je hebt er een gaaf uitzicht op de omgeving waar je ook leuke wandelingen kunt maken, die variëren van 8 tot 18 kilometer. Ik was met Marian bij Lectoure en wij wilden 's avonds ergens wat eten. Ik kreeg van iemand een kaartje van La Calèche in Castéra-Lectourois en de instructie hoe wij ernaartoe moesten rijden. Het eten zou er goed zijn en de locatie heel apart. Er volgde een zoektocht die uiteindelijk tot een onvergetelijke avond leidde. Ik kon het eerst niet vinden, vroeg ergens de weg en kwam

uit op de **D7** en **D36**. Vervolgens een stukje **D236** richting Astaffort en dan links een weggetje in naar Castéra-Lectourois, een piepklein vestingstadje dat door de bewoners fraai is gerestaureerd. De school was woonhuis geworden, inclusief speelplaats met kinderfietsjes en ander speelgoed. Uit het postkantoor kwam het geluid van een tv, dat gebouw had blijkbaar ook een andere bestemming gekregen. Het dorpje is niet toegankelijk voor auto's, dus parkeerde ik direct achter de enige auto voor de oude school en ging te voet verder. In de verte zag ik al het uithangbord van **La Calèche**. Het restaurant leek gesloten te zijn, maar de deur was niet op slot. Ik duwde 'm voorzichtig open en stapte in een donkere zaak. Achterin bij een bar zag ik in het schijnsel van een lamp een vrouw en een man met elkaar in gesprek. Zij had een schort voor en was blijkbaar personeel. Toen wij binnenkwamen, hobbelde zij snel naar een lichtknop, deed voor ons het licht aan en wees ons op de drie tafels met stoelen. Ik koos een tafel uit die zicht had op de bar en op de deur die vermoedelijk naar de keuken leidde. Naderhand bleek dat een heel strategische keuze. Als aperitief kozen wij een **kir Colombard**. Colombard is een licht mousserende wijn uit de streek van de Gers en als kir met een scheut *floc de Gascogne*. De menukaart bestond uit een paar menu's waar eend (*canard*) telkens het hoofdgerecht was. De keus was dus simpelweg eend, eend of eend. De keuze viel op een **magret de canard**. Nu kwam madame in actie... Ik sprak in die tijd weliswaar redelijk Frans, maar madame begon in gebrekkig Engels te brabbelen. Wij waren tenslotte toerist. Terwijl ik stug in het Frans bleef volhouden, bleef zij in volstrekt onverstaanbaar Engels praten. Even dacht ik dat zij ze niet helemaal op een rij had.

“Ik sprak in die tijd weliswaar redelijk Frans, maar madame begon in gebrekkig Engels te brabbelen.”

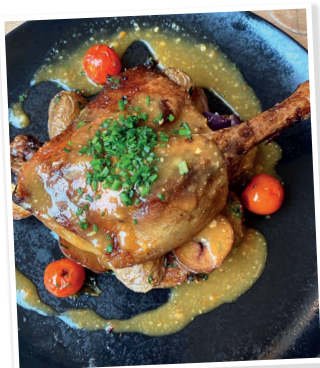
MONSIEUR, LE DEMI CANARD EST SUBLIME!

Onze keus voor het voordeligste menu vond zij niet goed en ze gooide al haar charmes in de strijd om ons het duurste menu te laten kiezen. In een ultieme poging pakte zij mijn arm vast en overtuigde mij dat de demi canard **subliem** was. Zij won de strijd en wij gingen voor de halve eend. Toen zij terug waggelde naar de bar zag ik dat zij een ferme slok wijn nam, haar glas weer vulde en het gesprek met de man aan de bar hervatte. Ik kon haar vanuit mijn positie goed zien en langzamerhand werd mij iets duidelijk. Na nog een flinke slok wijn kwam ze naar ons toe met het bestek, dat legde ze links van het bord én ondersteboven. Het stokbrood viel net niet op de grond en bleek keihard te zijn. Was dat misschien van gisteren? Wij waren behalve de man aan de bar de enige gasten, dus ik kon in het Nederlands op mijn gemak aan Marian, die met haar rug naar de bar zat, vertellen wat ik zag. De wijn vergat de vrouw helemaal en een karaf water ook. Zij had blijkbaar alleen maar oog voor de man aan de bar en de fles wijn die tussen hen in stond. Terug aan de bar schonk ze hun glazen weer vol en nam een flinke teug van haar volle glas. Langzaamaan werd het mij steeds duidelijker: mevrouw was gewoon flink teut. Even later ging de deur van de keuken open en arriveerde de kok. Hij zette de dampende demi canards (samen één) voor ons op tafel. Ik vroeg hem vriendelijk naar een karaf wijn, water en vers stokbrood. Hij voelde in het mandje oud brood, ging rechtstreeks naar de bar en zorgde ervoor dat wij wijn, water en vers brood kregen. **Le Patron** bood meteen zijn excuses aan en wenste ons een bon appétit. Hij had dat nog niet gezegd of hij stevende direct weer naar de bar, haalde de fles wijn weg bij zijn vrouw, kieperde haar glas wijn leeg in de spoelbak en stuurde de man die bij haar zat de zaak uit. Zijn vrouw zette hij aan een tafeltje met een boek en hij gaf haar duidelijk te verstaan zich niet meer met ons te bemoeien. Ik begon mij steeds meer te vermaken en deed voluit verslag aan Marian. De eend was overigens inderdaad subliem!

EEN TOPLOCATIE, MAAR GEEN RESTAURANT MEER

Wij raakten daarna met de kok in gesprek. Hij was een uiterst vriendelijke man, die uitstekend kon koken. Met trots begon hij te vertellen over “zijn” dorp Castéra-Lectourois en de verbouwing van het pand tot restaurant met bovenwoning. Hij nam ons mee naar zijn terras aan de achterzijde, waar zijn zoon op een stoel zat te genieten van een onvergetelijk uitzicht over de Gers, met in de verte de contouren van de Pyreneeën. We kletsten er wat over de omgeving en zo kreeg ik nog wat tips om te bezoeken. Ik moest zeker in de buurt van Eauze armagnac gaan proeven en ook Larressingle moest ik bezoeken. Maar wat mij vooral is bijgebleven, is het onvergetelijke uitzicht vanaf zijn terras op de Pyreneeën. Omdat het helder was, kon je in de verte de besneeuwde toppen zelfs met het blote oog zien. Het avondlicht zette ze in een oranje gloed. Een fantastische ervaring bij een vriendelijke en trotse Fransman, die ons ondanks het drankprobleem van zijn vrouw een prachtige avond bezorgde. Daarna zijn wij nog vaak naar het dorp gereden om er van de omgeving te genieten. Hier ontstond dus mijn ***liefde voor de Gers*** en ook Marian vindt het nog steeds een heel fijne bestemming, waardoor wij er regelmatig terugkeren. Als je in deze streek met vakantie gaat, moet je ergens een

leuke camping of een vakantiehuis zoeken. Het is een streek waarvan de Fransen zelf zeggen dat de gastronomie er hoogtij viert. Dat je er lekker kunt eten en drinken kan ik in elk geval beamen. Het aparte landschap en de talloze bijzondere dorpen en stadjes maken het nog eens extra leuk voor een heerlijke vakantie. Hou je van wandelen en fietsen? Dan kom je er absoluut aan je trekken.

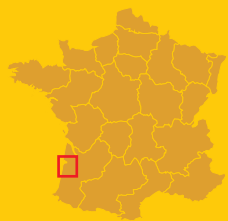
*“Hou je van wandelen en fietsen?
Dan kom je er absoluut aan
je trekken.”*

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

12.

Arès

Hostens

Bourideys

Lucmau

Houeillès

Mezin

Condom

Lectoure

200 KM

Naar de Atlantische Oceaan

Het Bassin d'Arcachon is net als de Gers een bijzondere bestemming. Ik kom er al meer dan 25 jaar en het is een plek aan de Atlantische Oceaan waar ik graag naar terugkeer. Niet elk jaar, maar wel vaak en dan vooral als ik eens geen zin heb om nieuwe plekken in Frankrijk te ontdekken. Waarom deze streek zo bijzonder is, lees je in dit laatste hoofdstuk over de reis door Zuidwest-Frankrijk.

ROADTRIP NAAR ARÈS

Vanuit Lectoure naar het Bassin d'Arcachon is het ongeveer 200 kilometer en dat is makkelijk op een dag te doen. Vanaf Lectoure kun je het best richting Condom rijden en vervolgens naar Mézin. Na dit dorp gaat de reis voor het overgrote deel door het ***Parc Naturel régional des Landes de Gascogne***. Dit beschermde natuurgebied ligt trouwens in het grootste bos van Europa. Het ***forêt des Landes*** is maar liefst 1,3 miljoen hectare groot en bestaat vooral uit dennenbos. De rit naar Arès, ten noorden van het Bassin d'Arcachon, gaat bijna alleen door het dennenbos. Je komt er haast niemand tegen en de wegen zijn redelijk tot goed. Je passeert dorpjes zoals Réaup-Lisse, Allons en Giscos. Eenmaal bij Giscos volg je de richting van Captieux en Lucmauen, dan kun je het best de D115 volgen naar Cazalis en Bourideys. Het zijn nietige plekjes op de landkaart, vaak niet meer dan een paar huizen van waarschijnlijk bosarbeiders. Houtproductie staat hier hoog in het vaandel, onder meer voor de papierindustrie. Ik heb veel kilometers door de natuur van Frankrijk afgelegd, maar de oneindigheid van dit bosgebied is indrukwekkend. Hoewel ik me ook kan voorstellen dat de rechte wegen en de onafgebroken rijen dennenbomen je kunnen gaan vervelen. Maar de rust en het groen maken voor mij elke keer weer veel goed. Soms vliegt er een roofvogel een stuk voor de auto uit, om daarna weer in het bos te verdwijnen. Een enkele keer spotten we een ree. Na Saint-Symphorien kun je de D3 blijven volgen tot Arès. Wil je onderweg stoppen voor een picknick, dan is de omgeving van Hostens, met een paar meren, wel leuk. Er zijn in 2022 in dit deel van Frankrijk trouwens flinke bosbranden geweest, zoals bij het Lac du Bousquey. Het zou dus kunnen dat een stuk van de route wordt omgeleid. Tussen Hostens en Bordeaux loopt ook de fietsroute van ***La Scandibérique***, dat is het Franse deel van de EuroVélo 3-fietsroute. Deze omgeving is dus ook een prima idee voor een fietsvakantie in het zuidwesten.

HET **BASSIN D'ARCACHON**

Arès is een van mijn favoriete plekken in Frankrijk en ligt ten noorden van het Bassin d'Arcachon. Dat is een unieke binnenzee die in open verbinding staat met de Atlantische Oceaan en twee keer per dag met eb en vloed vol- of leegloopt. Bij eb zijn grote delen van het Bassin d'Arcachon onbevaarbaar. Eromheen liggen talloze plaatsen, oesterhaventjes, stranden, fietspaden en wandelroutes. Hier hoeft je je geen moment te vervelen. Voor kinderen is het bassin veilig, want er is geen hoge golfslag en de strandjes lopen langzaam af in het water. Wel is er stroming door eb en vloed. Voor fietsers is de omgeving een eldorado, met eindeloze kilometers autovrije fietspaden dwars door de schaduwrijke dennenbossen. Wandelaars kunnen fraaie wandelingen langs het Bassin d'Arcachon maken, in de bossen en over de immense stranden. Normaal gesproken gaan we nooit twee jaar na elkaar naar dezelfde plek, maar voor camping La Cigale in Arès maken we graag een uitzondering. Niet alleen de kleine camping is leuk, ook de omgeving is heerlijk. Gelukkig gaan de meeste toeristen naar Arcachon, aan de andere kant van de binnenzee.

Het is een badplaats met grandeur uit het rijke verleden van begin 1900, met chique villa's waarover ik je straks meer vertel. Maar het is druk in Arcachon, in het seizoen zelfs heel druk. Langs het Bassin d'Arcachon liggen vissersplaatsen en dorpen zoals Gujan-Mestras, La Teste-la-Buch, Le Teich, Audenge, Lanton en Andernos-les-Bains. Tussen de Atlantische Oceaan en het bassin ligt dan nog het schiereiland van Lège-Cap-Ferret. Je kunt er fantastisch fietsen op autovrije fietspaden die in de schaduw van de dennenbossen liggen. Ze leiden allemaal naar misschien wel de mooiste stranden van Europa. De oesterhavens op het **Presqu'Île-de-Cap-Ferret** bij Cap Ferret en het heel leuke l'Herbe zijn meer dan de moeite waard, met talloze restaurants waar je oesters en andere lekkernijen uit het bassin en de oceaan kunt proeven.

“Talloze restaurants waar je oesters en andere lekkernijen uit het bassin en de oceaan kunt proeven.”

VISSERSLATIJN OF ECHT WAAR?

Toen ik voor het eerst in Arès verzeild raakte, maakte ik een wandeling naar de oesterhaven van het dorp en raakte ik in gesprek met een oude visser. Hij sprak mij aan toen ik samen met Marian aandachtig stond te kijken naar een massa vis die onder de dijk in het haventje krioelde. Ongevraagd legde hij uit dat het om **mul** ging die bij laag water altijd deze plek opzocht omdat er dan veel voedsel was te vinden in het water. Het werd een geanimeerd gesprek met een Fransman die vol passie sprak over zijn harde leven als visser. Dat leven bestond uit 's morgens heel vroeg opstaan om te werken op de oesterbanken in het bassin. Eten en drinken verzorgde hij zelf, want hij was zijn hele leven al alleen. Hij vertelde dat hij tien maanden van het jaar in een korte broek liep omdat het qua temperatuur altijd aangenaam was rond het Bassin. De kachel in zijn huisje stookte hij bijna nooit. Het gesprek ging plotseling naar een ander onderwerp toen hij wees op een bankje bij het meertje, aan de andere kant van de weg bij het begin van de haven. Dat werd dagelijks bezet door zes vrouwen uit het bejaardenhuis. Elke dag kwamen zij er de eendjes voeren en als het brood op was, liepen zij steevast naar de oesterkraam om een paar oesters te eten. Dit deden zij jaar in, jaar uit en ze waren nog steeds met zijn zessen, heel aantrekkelijk én alleen! Dat waren overigens de woorden van de visser, niet van mij. Op mijn vraag waarom hij met zes van zulke fraaie vrouwen in de buurt dan nog steeds zonder vrouw was, antwoordde hij ad rem: **“Je n’aime pas les huîtres!”**... Ik houd niet van oesters! Zijn verhaal is mij altijd bijgebleven, en hij had helemaal gelijk wat het weer betreft. De wind komt meestal uit het noordwesten en ik heb zelf meerdere keren ervaren dat het rond het Bassin van mei tot en met september goed weer is. Let op: midden in de zomer kan het er soms wel érg warm worden. Meestal is dat maar een paar dagen en daarna is het weer rond de 25 graden.

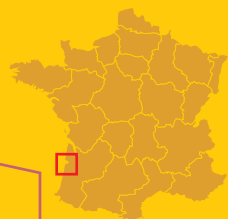
ARÈS IS MEER DAN EEN LEUK DORP

Arès is een klein dorp waar de kerk keurig in het midden staat. Als je er 's ochtends naartoe fietst, ruik je aan twee kanten het vers gebakken brood van de twee bakkers. Een van de bakkers is ook chocolatier en als je daar een pain au chocolat koopt, is dat genieten bij het ontbijt. Arès heeft qua winkels alles wat je nodig hebt en buiten het dorp liggen een paar supermarkten. Er zijn in het dorp en bij de oesterhaven tal van goede en gezellige restaurants. Elke dinsdagochtend is er een grote markt met de lekkerste verse waren uit de streek en natuurlijk verse vis. Je vindt er campings van twee tot vier sterren en er zijn wat kleinschalige vakantieparken in de omgeving. Maar dat is niet de reden waarom Arès mijn favoriete plek is aan het Bassin d'Arcachon. De echte reden is dat Arès geen drukke boulevard heeft, geen appartementen met uitzicht op het strand, geen tientallen cafés en restaurants die uitzicht bieden op het Bassin d'Arcachon en meer van dat soort zaken waar hordes toeristen op afkomen. Het heeft een heerlijk rustig strand direct aan het bassin, een gezellige oesterhaven en **natuurpark Saint-Brice**, waar kids lekker én veilig kunnen ravotten in een natuurlijk meer. In het park kun je ook wandelen. Je kunt er zeilen, kanoën, kitesurfen, maar alles in het ritme van Arès.

Het meest kan ik er genieten van een bijzondere plek, dat is bij het enige restaurant in Arès, aan het Bassin d'Arcachon. Ik regel steevast een tafeltje bij **Chez Alcide** op het terras, of als het wat fris is een tafel vlak bij het raam of de open schuifpui. Hier heb je tijdens een diner misschien wel **het mooiste uitzicht van Frankrijk**, want tijdens een goede maaltijd kleurt de lucht van blauw naar scharlakenrood. Als het begint te schemeren, zie je in de verte de lichtjes van Arcachon waar mensen hutjemutje bij elkaar zitten. Zij zien aan de overkant alleen de lichtjes van Chez Alcide, niet wetend wat voor een prachtige avond en bijzonder uitzicht zij missen. Het rode licht van de vuurtoren van Cap Ferret draait elke minuut zijn rondjes en waakt over de ingang naar de oceaan. In de loop der jaren zijn er diverse koks en eigenaren van het restaurant geweest. Soms subliem, ook weleens minder, maar de locatie en het uitzicht vergoeden alles.

FIETSEN NAAR DE STRANDEN

In de omgeving van het Bassin d'Arcachon kun je prima fietsen. Het is er vlak, er zijn veel fietspaden en uitgezette fietsroutes en je kunt er werkelijk alle kanten op. Je kunt bij de offices de tourisme een kaart krijgen met alle fietspaden rond het bassin. Het is bijvoorbeeld een aanrader om vanuit Arès of een van de dorpen in de omgeving naar de stranden van de Atlantische Oceaan te fietsen. Het is een prima fietsgebied en de fietspaden zijn goed en voornamelijk van asfalt. Verdwalen kan bijna niet, bij elke kruising staan richtingaanwijzers met de afstanden. De stranden zijn er immens en als je buiten het hoogseizoen gaat, heb je ze praktisch voor je alleen. De golven van de Atlantische Oceaan kunnen behoorlijk hoog worden en ook is het verschil tussen eb en vloed fors. Zwemmen in zee is voor kinderen door de hoge golven niet altijd mogelijk en veilig, maar daarvoor biedt het Bassin d'Arcachon alle mogelijkheden. Dit loopt langzaam af en de strandjes langs het bassin zijn dan ook

Arès

**Plage
Du Truc
Vert**

Herbe

**Le Phare
du Cap Ferret**

Arcachon

La Pointe

60 KM

ideaal met kleine kinderen. Maar voor surfers en kitesurfers zijn de golven van de oceaan een ware uitdaging. Het is altijd weer leuk om ze in actie te zien. De stranden zijn er trouwens enorm en je kunt er op diverse plaatsen met de auto komen, maar het leukste is het om op de fiets te stappen. Vanuit Arès fietsen wij graag naar het **surfstrand van Le Grand Crohot**. Dat ligt ongeveer 14 kilometer van het dorp. Als je de piste cyclable langs de D106 volgt, kom je bij een grote rotonde en iets verder kun je dan rechtsaf het bos in. Vanaf daar kun je richting het noorden en het zuiden fietsen. Je fietst door de oneindige dennenbossen en de duinen achter het strand. Die zijn hier niet heel hoog, maar af en toe krijg je een heuveltje, waarna je weer lekker naar beneden kunt sjezen. Wij vinden vooral het fietspad tussen Le Grand Crohot en Lacanau Océan heel leuk. We noemen het zelf de achtbaan. Richting Lacanau Océan kom je langs Le Porge Océan, waar ook een fraai strand is. Langs het fietspad ligt La Jenny Domaine Résidentiel Naturiste, een enorm naturistenpark met praktisch direct toegang tot het strand. **Lacanau Océan** is bruisend en een echte surf-hotspot.

Maar het strand bij Le Grand Crohot heeft onze voorkeur omdat het er veel rustiger is. Je fietst er overigens over een deel van de fietsroute **La Vélodyssée**, die tussen Roscoff in Bretagne en Hendaye aan de grens met Spanje loopt. Tussen de monding van Gironde en het Bassin d'Arcachon ligt langs de stranden en door het bos ruim 115 kilometer autovrij fietspad. Daarnaast zijn er nog tal van lokale routes en er is een fietsroute tot in het centrum van Bordeaux, maar dat is enkele reis ongeveer 60 kilometer. De stranden in de Gironde zijn echt een aanrader. Vooral buiten het seizoen kun je er kilometers wandelen langs de vloedlijn zonder iemand tegen te komen. Bij de diverse strandopgangen tref je meestal wel wat mensen en surfers aan, maar zodra je iets verder naar links of rechts loopt, heb je het strand praktisch voor jezelf. Ook het **Plage Du Truc Vert** is een leuke fietsbestemming. Je gaat dwars door het bos over een heerlijk schaduwrijk fietspad. Dit strand is ook een van onze favorieten. En als je toch aan het fietsen bent, kan ik je alleen maar aanraden helemaal naar het eind van de landtong te gaan, bij Cap Ferret. Hier staat ook de vuurtoren en als deze open is, kun je de klim naar boven maken voor een fantastisch uitzicht. Op Cap Ferret kun je veel grote luxe huizen zien. Fiets of wandel dus vooral door het dorp. Het is een plek waar veel bekende Fransen een huis hebben. Een beetje het Saint-Tropez van de Gironde, maar dan veel gemoedelijker en minder duur. Als je achter de vuurtoren naar het strand fietst, kom je bij de monding van het Bassin d'Arcachon en zie je aan de overkant het hoogste duin van Europa, het Dune du Pilat. Fiets je vervolgens aan de kant van het bassin terug, dan passeer je de zogenaamde cabanes, waar je verse oesters kunt proeven. Laat je maar eens verwennen met een paar oesters en een koel glaasje wijn.

EEN RONDJE **BASSIN D'ARCACHON?**

Bij Le Cap Ferret ligt een ander lekker plekje waar wij graag komen. Dat is het restaurant L'Escale bij de **Jetée de Bélisaire**. Het ligt aan een

pier waar de boten naar Arcachon vertrekken. Verwacht er geen grote veerboten, er varen met een vaste dienstregeling zogenaamde Navettes Maritimes. Je kunt je fiets meenemen en dan in dertig minuten de oversteek naar Arcachon maken. **Heb je een e-bike?** Denk er dan aan om het sleuteltje van de accu mee te nemen, want je moet de accu van de fiets halen en bij je houden. Aan de overkant kun je via de piste cyclable helemaal terugfietsen naar Arès. Deze oversteek hebben wij al vaker gemaakt, maar vanaf Arcachon terugfietsen naar Arès via de overkant deden wij nog niet. Voor een dagtocht is het wel mogelijk, maar dan moet je er rekening mee houden dat het ongeveer 80 kilometer is voor het rondje Bassin d'Arcachon. Wat je in elk geval eens moet doen, is rond het middaguur naar de pier gaan en proberen een plekje te bemachtigen op het terras van **L'Escale**. Je hebt er een fantastisch uitzicht op het bassin en kunt er prima eten. Alleen al de locatie is het waard om er een lunch te gebruiken, maar ook voor een diner is het een leuke plek.

Als je bij de Jetée Bélisaire bent, dan is het ook leuk naar het charmante vissersdorpje l'Herbe te gaan. Het is ongetwijfeld het meest markante vissersdorpje aan het Bassin d'Arcachon. Je kunt het alleen te voet bewonderen en dat is absoluut de moeite waard. Zoek een rustig moment uit, want in het hoogseizoen kan het er druk zijn. De leuke schilderachtige huisjes zijn deels bewoond of worden als werkplaats gebruikt door de vissers. Je kunt hier oesters en mosselen kopen en proeven. Eind van de middag is daar een toptijd voor, want dan is de verse vangst binnen en is het vaak aangenaam in het zonnetje. Iets verderop heb je Plage de l'Herbe, een leuk strandje aan het bassin. De route terug naar Arès zou je langs de drukke D106 kunnen doen, maar het is leuker om weer door het bos te fietsen via Plage Du Truc Vert. Als je bij een kruising het bordje 'Claouey' ziet, dan volg je die richting. **Claouey** ligt aan het Bassin d'Arcachon en je hebt er een fantastisch uitzicht. Zet je fiets

“Als je bij de Jetée Bélisaire bent, *dan is het ook leuk naar het charmante vissersdorpje l’Herbe te gaan.*”

er ergens tegen een boom, neem plaats op een bankje en geniet. Als je een verrekijker hebt, zie je misschien wel in de verte honderden vogels die in het laagstaande water heen en weer scharrelen, op zoek naar voedsel. Het bassin loopt met de getijden van de oceaan leeg en vol, vogels maken er dankbaar gebruik van om voedsel te zoeken. Dat is altijd weer een indrukwekkend gezicht. Het stuk tussen Claouey en Arès is het ***Réserve naturelle nationale des prés salés d’Arès et de Lège-Cap-Ferret***. Een hele mondvol, maar een uniek stukje natuur en bij laag water kun je er heerlijk wandelen. Dat moet je ook zeker eens doen. Er zijn verschillende wandelpaden en er is een uitgezette wandelroute tussen Claouey en Arès. Het is een bijzonder gebied met aparte planten die in het zilte water moeten zien te overleven. Bomen zijn er niet of nauwelijks en schaduw dus ook niet. Daar moet je wel rekening mee houden als je het gebied in gaat. Aan de kant van Arès is een bruggetje en als je daarop staat, kun je bij helder weer in de verte het Dune du Pilat zien schitteren in de zon.

NOG MEER LEUKS OM TE ONDERNEMEN!

Als je op de kaart van het departement Gironde kijkt, dan zie je ten noorden van Arès een paar grote meren liggen. Dat zijn het Étang de Lacanau en het Lac d'Hourtin. Beide meren zijn heel leuk om eens naartoe te gaan, misschien zelfs wel voor een hele vakantie. Het zijn meren waar je heerlijk kunt watersporten en voor kleine kinderen zijn er veel veilige strandjes waar ze naar hartenlust kunnen spelen. In de directe omgeving van deze meren vind je veel campings en er zijn diverse vakantieparken. Ook zijn er in de streek genoeg vakantiehuizen en gîtes te huur. In mijn boek *Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk* lees je meer over het huren van een gîte in Frankrijk en hoe je dat het best kunt aanpakken. Heb je iets gevonden om wat langer te verblijven, dan kun je in dit vakantiegebied bijna onbeperkt fietsen. Er is in de Gironde namelijk ruim 400 kilometer aan bewegwijzerde fietsroutes, die grotendeels over autovrije fietspaden gaan. Het is een vlakke streek, dus ook met een gewone fiets kun je hier goed uit de voeten. Heb je een e-bike? Dan kun je daarvan profiteren en eens wat langere afstanden afleggen.

Waar je ook naartoe gaat, neem in elk geval je fiets mee, zodat je ook op plekjes komt waar je met de auto niet snel zult komen. Ten zuiden van Arès valt ook nog het nodige te beleven. Allereerst is er de gezellige plaats Andernos-les-Bains, daarover vertel ik je straks meer. Tussen de dorpen Lanton en Audenge heb je een bijzonder gebied. ***Domaine de Certes et Graveyron*** is een uniek natuurgebied van 530 hectare, dat direct grenst aan het Bassin d'Arcachon. Er zijn verschillende wandelingen te maken, die variëren van 6 tot 10 kilometer. Het is een heel waterrijk gebied waar je tal van bijzondere vogels kunt spotten, zoals de lepelaar. Nog wat zuidelijker kom je bij het unieke natuurgebied ***Réserve Ornithologique du Teich***. Dat is een beschermd natuur-

gebied waar je met diverse wandelingen veel bijzondere vogels kunt spotten. Het ligt in de delta van het riviertje de Leyre en door het verschil van eb en vloed in het Bassin d'Arcachon is er een unieke natuur ontstaan. Vanuit Arès is het op de fiets ongeveer 30 kilometer, dus ook leuk voor een dagtocht.

De Gironde is ook een echt wandelgebied, er lopen bijvoorbeeld maar liefst drie routes door de streek richting Santiago de Compostela. Die routes zijn een absolute aanrader als je te voet de Gironde wilt ontdekken. De routes zijn de **Voie de Tours**, de **Voie de Vézelay** en de **Voie du Littoral**. Op de website van gironde-tourisme.fr kun je online folders downloaden met talloze wandelingen. De **GR 6** verbindt het Bassin d'Arcachon zelfs helemaal met de Franse Alpen bij Sisteron. Als je dat te ver is, dan is de GRP Bassin d'Arcachon een aanrader en loop je om deze unieke binnenzee. Je passeert de plaatsen Arcachon, La Teste-de-Buch (Dune de Pilat), Gujan-Mestras, Le Teich, Biganos, Audenge, Andernos-les-Bains, Arès en Cap Ferret. Bij al deze plaatsen vind je trouwens ook weer veel lokale wandelingen.

WIJN, LAM EN PAUILLAC

In het noorden van de Gironde ligt aan de monding van de rivier de wereldberoemde wijnstreek van de Médoc. Hier worden de toppers van de bordeauxwijnen gemaakt. Diverse wijnkelders van de châteaux zijn te bezoeken. De meest aansprekende zijn wellicht Château Margaux, Palmer, Mouton Rothschild en Lafite Rothschild. Tussen Saint-Estèphe en Macau kun je heel veel te weten komen over de bordeauxwijnen. Het is gewoon leuk om eens langs te gaan bij al die beroemde wijndomeinen. De wijn is er helaas voor velen onbetaalbaar geworden omdat Aziaten en Amerikanen absurde prijzen bieden. Je kunt dan in elk geval wél zeggen dat je in de wijngaarden van Margaux en Mouton Rothschild hebt gestaan.

Ik ben niet zo'n liefhebber van bordeauxwijnen, maar in de omgeving zijn er genoeg kleinere wijnboeren waar je kunt gaan proeven. Wat trouwens ook lekker is en afkomstig uit deze streek, is het **agneau de Pauillac**. Volgens kenners is dit het ultieme stukje lamsvlees. Toen ik een tijdje geleden weer in de buurt van Bordeaux was, kon ik de verleiding niet weerstaan op jacht te gaan naar dit lekkerste stukje lamsvlees. Het agneau de Pauillac heeft een eigen appellation en is daarmee qua naam zelfs beschermd. Bij aankomst in Pauillac, dat trouwens fraai aan de Gironde ligt, besloot ik de stoute schoenen aan te trekken en vroeg aan een paar willekeurige mensen op straat of zij weleens lamsvlees aten en waar zij dat dan kochten. Dit "onderzoek" leverde mij diverse keren het antwoord "**chez la boucherie de Bages**" op. Nieuwsgierig geworden wilde ik er meer van weten en ik besloot naar het office du tourisme in Pauillac te gaan. Dit ligt aan het begin van de boulevard langs de Gironde. Het is een drukbezocht kantoor, waar veel over de bijzondere wijngaarden in de omgeving te vinden is. Een prima adres dus om meer te weten te komen als je dit deel van de Gironde wilt ontdekken. Ik stak in mijn allerbeste Frans mijn verhaal af dat ik op zoek was naar de slager in Bages en of zij mij meer kon vertellen over het agneau de Pauillac. De vriendelijke juffrouw aan de andere kant van de balie keek mij lachend

aan en vroeg “Komt u soms uit Nederland?” in het Nederlands. Zij bleek er al langer te werken en het gesprek kon ik dus in het Nederlands voortzetten. Wel zo handig. Het bleek dat de **boucherie de Bages** ook bij haar bekend was. De eigenaar is Yves Bruneau en zij bevestigde dat het inderdaad dé plek was om het agneau de Pauillac te kopen en legde mij verder uit dat **Bages** een bijzonder dorp was en hoe ik er moest komen. Dat kon zelfs lopend, het ligt op ongeveer 2 kilometer van het office du tourisme. Je loopt naar de rotonde. Bij de rotonde hou je links aan en op een gegeven moment stopt aan de rechterkant de bebouwing. Daar kun je via een pad de wijngaarden in. Vervolgens loop je dan door de wijngaarden tot een T-splitsing. Ga er linksaf en je komt uit op de weg bij het wijndorp Bages. Het kan bijna niet missen, want je staat dan al bijna voor het bekende Château Lynch-Bages. Dit gerenommeerde wijnbedrijf kwam rond 1749 in handen van de familie Lynch. Het domein werd in 1824 verkocht en na diverse eigenaren kwam het in 1934 in handen van de familie Cazes. Hun roots lagen in het dorp Bages

en zij wisten de kwaliteit van de wijn naar een behoorlijk hoog niveau te brengen. De wijnen van **Château Lynch-Bages** behoren tot de sub-top van de médocwijnen en de appellation Pauillac. Ze zijn wat soepeler dan vergelijkbare wijnen uit de Médoc en passen daarom goed bij het lamsvlees. Je kunt het domein op afspraak bezoeken en dat is absoluut aan te raden. De kelders zijn namelijk de moeite waard om gezien te hebben. Wil je iets bijzonders? Meld je dan aan voor een cours de dégustation. Je krijgt dan 2,5 uur les in het proeven van wijn. Een soort spoedcursus wijnproeven, inclusief een uitgebreide ontdekkingstocht op het kasteel en in de kelders (een aanrader voor wijnliefhebbers). Het wijndorp Bages was ooit gedoemd om te verdwijnen, tot jaren geleden de eigenaren van het wijndomein besloten het dorp van de ondergang te redden. Het ziet er nu weer fraai uit en heeft leuke plekjes om even te genieten. Alleen wordt het steeds bekender en dus ook steeds drukker. Bijzonder zijn ook de muurschilderingen die de historie doen herleven. Je moet gewoon door dit dorpje slenteren en alles goed in je opnemen. Er zijn een paar leuke restaurants en terrassen en dus ook la boucherie de Bages. Op een gegeven moment stond ik er dan. Pal voor de winkel waar het lekkerste lamsvlees van de omgeving te koop is. Maar waarom is het agneau de Pauillac zo bijzonder? Het brakke water in de Gironde maakt de bodem zout. Door het gras dat de schapen en lammeren in de uiterwaarden van de Gironde eten, krijgen zij extra zout binnen. Dat vertaalt zich in de bijzondere smaak. Het is zelfs aan te raden het vlees zonder boter of olie kort te grillen en het vooral niet te zouten. Lamsvlees heeft normaal gesproken al een bijzondere smaak, het lamsvlees van Pauillac helemaal.

“Bijzonder zijn ook de muurschilderingen die de historie doen herleven.”

EEN LEKKER FRANS NAGERECHT

Andernos-les-Bains is een gezellige plaats aan het bassin en op vrijdag is er een drukke en gezellige markt. In het seizoen is er vaak een kunstmarkt in het weekend en een terrasje pikken bij de pier is vooral in de namiddag heel aangenaam. Maar er is nog een reden om naar dit leuke dorp te gaan. Je kunt er op de fiets naartoe of met de auto, maar ik raad je aan het eens te voet te doen. Als je bij de pier in Arès het strand op loopt, dan volg je dit tot je bij het Bassin de Baignade Saint-Brice komt. Het is trouwens een heerlijke plek om bij lekker weer te genieten van het strandje. Daarna blijf je zo dicht mogelijk langs het Bassin d'Arcachon richting Andernos-les-Bains lopen. Je passeert dan op een gegeven moment de oester- en visbassins en komt bij de haven. Daar moet je zijn. Er liggen naast elkaar viszaken waar je de vangst van de dag kunt kopen. Dat heb ik zelf al vaker gedaan, maar er is iets nog leukers. Er liggen een paar restaurants bij deze viszaken en dat zijn Chez Huguette, L'atelier Andernos en Chez Eliette. Deze restaurants liggen in

de **Port Ostréicole**, allemaal bij de werkplaatsen van de vissers. Natuurlijk staan verse vis, oesters en andere schelpdieren op de menukaart. Het was mij al eens opgevallen dat het bij **Chez Eliette** altijd druk was. De anderen zijn

ook de moeite waard, maar bij Chez Eliette is het extra lekker. Waarom? Hier proefde ik ooit het prototype van een superb Frans nage-recht! Het was op een

zondag in mei rond lunchtijd. Het terras zat echt helemaal vol. Vooral gezinnen met kinderen, opa's en oma's. Kortom, het was er een levendige bedoening en vooral gezellig. Er waren nog twee plaatsen vrij. De kaart van Chez Eliette bevat vooral veel verse visgerechten. Maar het viel mij op dat er **de mooiste nagerechten** naar de tafels werden gebracht. Het waren echte **blikvangers**, die telkens reacties losmaakten als ze ergens op tafel werden gezet. Daarom besloot ik eerst naar de nagerechten op de kaart te kijken en vervolgens naar de hoofdgerechten. Wij bestelden een karaf water, een karaf witte wijn, oesters vooraf en rouget filets als hoofdgerecht. Dat was al erg lekker, mager en niet te veel om al vol te zitten voor het nagerecht. Laat de dessertkaart maar komen! De nagerechten waren werkelijk een feestje. Xavier Jalade kreeg in 2011 de titel maître restaurateur en dat maakt hij helemaal waar. Marian had een dessert van fijne patisserie met karamel en hazelnoot. Ik had een heel bijzondere **mousse au chocolat**. De buitenkant was donkerbruin, zoals het hoort. Toen ik er het mes in zette, stroomde er aan één kant **witte chocolade** uit en aan de andere kant **pure chocolade**. Mocht je ooit in de buurt zijn, dan is dit echt een attractie! De locatie is bijzonder, het eten fantastisch en de nagerechten ongelooflijk lekker.

Het is ook leuk om dit op een vrijdag te doen, dan is er 's morgens een gezellige markt in Andernos-les-Bains. Ik zou dan wel vooraf reserveren. Overigens is er op dinsdag een kleinere markt in het dorp en is de overdekte markthal, de marché couvert, behalve op maandag elke dag geopend, in juli en augustus zelfs zeven dagen. Een toplek voor je dagelijkse boodschappen.

ARCACHON EN DUNE DU PILAT

Arcachon is behoorlijk toeristisch, maar als je er in de buurt bent moet je er gewoon naartoe gaan. Slenter over de boulevard waar het altijd wel gezellig druk is en geniet van het uitzicht over het Bassin d'Arcachon met aan de overkant de landtong met Cap Ferret. Bij de boulevard is Arcachon leuk, maar niet echt bijzonder. Gelukkig is er een andere kant van deze mondaine badplaats en die vind je alleen als je er bewust naar op zoek gaat. Ga eerst tussen de middag op de boulevard lekker lunchen om mosselen en oesters te eten. En ga daarna op zoek naar iets wat werkelijk uniek is! Naast de stranden aan het Bassin d'Arcachon én de Atlantische Oceaan is er ook een verrassende oude binnenstad. Rond 1860 was **Arcachon** niet meer dan een paar vissershutjes en eigenlijk het einde van de wereld voor veel inwoners van de streek. Tot de spoorlijn naar Gujan-Mestras werd aangelegd om de vissersplaats te ontwikkelen. Dat heeft ertoe geleid dat rijke Fransen het prachtige stuk land ontdekten met de unieke ligging aan het Bassin en de Atlantische Oceaan. Er werden unieke villa's op een heuvel gebouwd, waar uiteindelijk ook beroemde Fransen gingen wonen. Het loont echt de moeite naar het office du tourisme te gaan en daar een wandeling voor de **Ville d'hiver** te halen. Je loopt dan langs bijzondere villa's met prachtige namen zoals Toledo, Brémontier, Graigcrosten, Sigurd, Thérèse en Trocadéro. Maar er zijn er nog veel meer. Tijdens de wandeling kom je ook bij een uitkijkpunt dat gebouwd is door een leerling van Gustav

Eiffel. Klim erbovenop en je hebt een gaaf uitzicht over de omgeving. Ga ook zeker naar het strand aan de oceaan. Als je dan tussen Plage d'Arcachon en Plage des Abatilles de stad weer in loopt, kun je misschien even op zoek gaan naar de **Source des Abatilles**. Deze bron wordt sinds 1923 gebruikt en er wordt heel zuiver water gevonden op een diepte van 472 meter. Het water wordt gefilterd door rotsen, kalk, klei en zand en stroomt ondergronds vanuit het Centraal Massief naar Arcachon, waar het nu wordt gebotteld. Het is heerlijk zacht water met een speciale smaak. Ik vraag er altijd naar als ik in deze streek ben en het is veel lekkerder dan een karaf water bij het eten. Als je trouwens bij Arcachon bent, dan zit je ook niet ver van het **Dune du Pilat**. Het blijft een uitdaging om erbovenop te komen en door het zand te ploeteren. En als het zonnig en warm is kun je beter je schoenen aanhouden, het zand wordt namelijk bloedheet. Er is geen schaduw, dus smeer je goed in en zet een pet en zonnebril op. Een flesje water kan ook geen kwaad. Een local gaf mij eens de tip om vroeg in de ochtend te gaan en dat was inderdaad een goed idee. Eenmaal bovenop heb je, als het helder weer is, een prachtig uitzicht op de oceaan en de voor de kust liggende zandbanken van de **Banc d'Arguin**. Inwoners van de streek vertelden mij dat er de beste oesters van Frankrijk vandaan komen. Ze zijn in elk geval heel lekker.

↖ **Dune du Pilat**

OOO! HET IS **NIET** DIE **VAN MIJ!**

Ik heb je in dit hoofdstuk kennis laten maken met een plek in Frankrijk waar het goed toeven is en waar je fantastisch kunt fietsen. Hier heb je geen e-bike nodig. Aan de andere kant toch ook weer wel. Overal rond het Bassin d'Arcachon is het namelijk redelijk vlak, maar met een e-bike fiets je makkelijker meer kilometers. Fiets bijvoorbeeld eens over de route van La Vélodyssée naar het noorden. Dat kan zelfs helemaal tot aan de Gironde. Wij hebben hier overigens vele jaren gefietst met onze mountainbikes en Marian wil graag telkens naar deze plek terug. Dat is niet voor niets. Het is er lekker fietsen, maar ook de fantastische omgeving bij het Bassin d'Arcachon en dan vooral het noorden ervan bevalt ons heel goed. Het is er rustiger dan bij Arcachon zelf en de stranden en de meren maken het een aantrekkelijke bestemming voor een vakantie. Zoek je iets actiefs zoals fietsen? Oneindige fietspaden door de schaduwrijke bossen zorgen voor onvergetelijke tochten en je kunt vanuit Arès werkelijk alle kanten op. Heb je een e-bike? Maak er gebruik van en zorg dat je langere afstanden fietst. Dan zul je nog veel meer ontdekken van deze fraaie streek. Liefhebbers van vis en zeevruchten komen hier ook ongetwijfeld aan hun trekken. Ik heb hierbij mijn geheime plek in Frankrijk onthuld, maar ik heb het graag gedaan en wie weet komen we elkaar op een fietspad of op de markt in Arès tegen. Wat die markt betreft, die wordt elke dinsdagochtend gehouden. Dan is het in Arès tijd om verse vis te kopen voor de barbecue. De dorade grise is mijn favoriet.

TIP

Scan de QR-code voor meer informatie.

Oja... ik wil nog even terugkomen op het fietsen over de fietspaden in de Gironde. Als je in deze streek fietst, zul je minimaal één Frans woord goed moeten beheersen. De fietsers die je hier tegenkomt, zullen je bijna altijd vriendelijk groeten met een welgemeend bonjour. Jong en oud bonjournen altijd als je ze passeert, ik doe het nu automatisch ook. Het is toch gewoon hartstikke leuk als je een moeder of vader met kind achterop passeert en je krijgt eerst van de kleine een hartelijk bonjour, vervolgens van de bestuurder van de fiets en daarna meestal van de andere ouder die ervoor rijdt. Een leuke anekdote op een fietspad in de Gironde wil ik je niet onthouden. Ik passeerde 's ochtends een stel met een klein jongetje achterop. Dat mij uiteraard vriendelijk **bonjourde**. Later op de dag kwam ik ze weer tegen, alleen had de vader iets laten vallen en stond langs de kant van het fietspad. Ik was te laat om te remmen en het pakje voor hem op te pakken en reed dus maar door. In de verte herkende ik zijn vrouw met het vrolijke jongetje achterop. Ik wilde haar inhalen, maar er kwam net een tegenligger aan, waardoor ik terugschakelde en remde. Het geluid van de rem en het schakelen deed de vrouw langzamer rijden en stoppen omdat zij dacht dat manlief eraan kwam. Ze keek om, zag mij en riep uit **“Ooo ce n'est pas le mien!”** Waarop ik lachend voorbijreed onder het roepen van **“Oui! Et c'est la mienne,”** met mijn duim wijzend naar Marian, die achter mij reed. Ik hoorde haar schaterende lach tussen de dennenbomen weerklinken terwijl ik het volgende heuveltje in de duinen alweer bedwongen had.

*“Fietsen in de Gironde
is een feest!”*

13.

Tot Slot

Aan het begin van dit boek schreef ik dat ik achterin, hier dus, meer zou vertellen over de **Frankrijk Binnendoor Regiogidsen**. Na het succes van mijn eerste twee boeken begon het te kriebelen. Ik dacht aan een opvolger en had ook al een leuk thema voor een derde boek, maar door de coronapandemie kon ik dat idee nog niet realiseren. Door onze reizen in Frankrijk heb ik zoveel notities, ervaringen en nooit eerder gepubliceerde verhalen dat ik op het idee kwam van de Frankrijk Binnendoor Regiogidsen. Ik dropte het idee van kleine, handzame boekjes met mijn belevenissen in Frankrijk bij de mensen die eerder met mij boeken maakten. En na diverse gesprekken met hen besloot ik heel stoer om er dan maar meteen een complete serie van te maken. **Zuidwest-Frankrijk** is deel 1 en **Noordoost-Frankrijk** is deel 2. Deze twee boeken zijn gelijktijdig verschenen. Er volgen in elk geval nog vier Regiogidsen:

- **Bretagne;**
- **Bourgogne;**
- **Noordwest-Frankrijk;**
- **Zuidoost-Frankrijk.**

Op frankrijkbinnendoor.nl/regiogids vind je alle informatie over de Regiogidsen.

Tijdens het schrijven van deze eerste Regiogids heb ik alles wat ik heb opgeschreven helemaal opnieuw beleefd. Ik voelde bij wijze van spreken weer het zand van de stranden tussen mijn tenen en de zon op mijn gezicht. Ik proefde de heerlijke wijnen en de gerechten die we op diverse plekken nuttigden en genoot opnieuw van het bijzondere dessert in de oesterhaven van **Andernos-les-Bains**. Ook voelde ik weer de wind door mijn haren tijdens de fietstochten. Nu wil ik jou graag nog meer laten meegenieten van mijn ervaringen en belevenissen in Frankrijk. Daarom krijg je bij elke gids **exclusieve online extra's** met aanvullende **tips, handige links, routekaarten** en **gps-routes**. Bij elke Regiogids hoort een uniek luisterboek waarin ik je persoonlijk over mijn ervaringen vertel. Je krijgt dus bij elk boek een bijzonder pakket voor een **onvergetelijke vakantie in Frankrijk**.

Als je de zes boeken verzamelt, heb je een unieke collectie. Op de cover staat telkens een exclusieve illustratie die speciaal voor mij is gemaakt door Brigitte Waelpoel. De opdracht aan haar was op elke cover de sfeer van de streek te laten uitkomen en de blikvanger van de eerste twee boeken, de rode deux-chevaux, te laten terugkomen. Toen ik de eerste schetsen kreeg, stond daar tot mijn verrassing een hondje op. Dat is **Dougie** en die is ondeugend, nieuwsgierig en altijd op zoek naar iets nieuws. Dougie en de deux-chevaux gaan op elk boek voorop om je de leukste en bijzonderste plekken in Frankrijk te laten ontdekken.

REGISTREER JE BOEK

Scan de QR-code en profiteer meteen van de **gratis extra's**.

FRANKRIJKBINNENDOOR.NL

Sinds 1999 beschrijf ik mijn ervaringen in blogs, e-books en artikelen op het internet, en in 2017 maakte ik de eerste Frankrijk Binnendoor Podcast. Op frankrijkbinnendoor.nl vind je ze allemaal. Zet de link bij je favorieten, want er verschijnen regelmatig nieuwe blogs, tips, roadtrips en podcasts over Frankrijk.

Er is nog iets wat Frankrijk Binnendoor uniek maakt. Er is namelijk geen enkele andere website over Frankrijk waar je lid van kunt worden. Leden hebben onbeperkt toegang tot exclusieve reisverhalen en speciale podcasts en ze kunnen e-books gratis downloaden.

Omdat je dit boek hebt gekocht, kun je met een extra aantrekkelijke korting **VIP-lid** van Frankrijk Binnendoor worden. Je hebt dan zonder beperking toegang en krijgt als VIP een aantal extra's die andere leden niet krijgen. Op frankrijkbinnendoor.nl/boek/vip kun je je aanmelden en zie je welke korting je krijgt. Je hebt daarmee de aanschaf van je boek meteen terugverdiend.

Veel plezier met Frankrijk Binnendoor!

Ruud Couwenhoven

Wil je deze Regiogids lezen op je tablet, computer, laptop, e-reader of smartphone?

Download dan het exclusieve e-book, gebruik de code **FBZW1** en krijg € 11,50 korting. Downloaden kan op frankrijkbinnendoor.nl/zw/ebook.

Merci Beaucoup!

Voor dit boek heb ik opnieuw de hulp gehad van een fantastisch team en ik zou het team tekortdoen als ik alle credits voor mijzelf zou houden. Ik heb weliswaar de tekst geschreven, praktisch alle foto's gemaakt en de routes uitgestippeld, maar deze eerste Regiogids zou er nooit zijn geweest zonder de steun van **Marian**. Zij heeft de eerste redactie van het manuscript gedaan, maar is ook mijn extra paar ogen als wij door Frankrijk reizen. Marian is van de details en als ik weer eens iets over het hoofd heb gezien, wijst zij mij daar fijntjes op.

En om het nog even in de familie te houden, wil ik ook **Jordi**, onze zoon, bedanken voor zijn tips over wijn en voor de bijzondere adressen van de wijndomeinen in het boek. Hij is de caviste uit Parijs in de unieke wijnwinkel Le sourire au pied de l'échelle in de Rue de La Roquette vlak bij de Bastille. In 2022 bereikte hij opnieuw de halve finale van de tweejaarlijkse verkiezing **Meilleur Caviste de France** en hij behoort al sinds 2014 tot de beste wijnadvisers van Frankrijk.

Het idee voor de Frankrijk Binnendoor Regiogidsen besprak ik met **René Bego** van mo'media. Het sprak hem aan en hij overtuigde mij tijdens een gezellige lunch in Rotterdam om het idee van kleine, handzame boekjes over Frankrijk waar te maken. Pim Waalen en Tanja Kole van **Oranje Vormgevers** in Eindhoven dachten ook weer mee en maakten er bijzondere boekjes van, in de stijl van de eerste twee boeken van Frankrijk Binnendoor.

De illustratie op de cover tekende **Brigitte Waelpoel** van Atelier de bee in mijn woonplaats Stein. Zij zorgde er ook voor dat het hondje Dougie op de cover van alle Regiogidsen te zien zal zijn. Het manuscript werd uiteindelijk geredigeerd en gecorrigeerd door **Simone Lier-Timmermans**. Zij was in staat om mijn schrijfstijl intact te laten, maar de tekst beter te maken. Ten slotte werd de drukproef nog eens kritisch gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd door **Renske Berckmoes** van Taalhoed. Daarna was het aan drukkerij **Wilco** om er net zo'n mooi, stevig en luxe boek van te maken als de eerdere boeken van Frankrijk Binnendoor.

Ook ben ik veel dank verschuldigd aan mijn lezers, de luisteraars van mijn podcasts en iedereen die mij volgt via internet en social media. Jullie reacties, opmerkingen en feedback geven mij veel inspiratie om nieuwe verhalen over Frankrijk te blijven schrijven.

Frankrijk Binnendoor Regiogidsen

In deze serie verschijnen ook de Regiogidsen Bourgogne, Bretagne, Noordwest-Frankrijk en Zuidoost-Frankrijk.

Meer informatie vind je op frankrijkbinnendoor.nl/regiogids
of scan de **QR-code**

Wat zijn de charmes van Zuidwest-Frankrijk?

9 789083 010632

Het antwoord wordt in dit boek van Frankrijkenner Ruud Couwenhoven gegeven.

Opnieuw verrast hij zijn lezers met een unieke roadtrip die deze keer door het zuidwesten van Frankrijk gaat. Op een luchtige wijze beschrijft hij zijn ervaringen in de Dordogne, Lot, Gers en Gironde en ontdek je een reis vol verrassingen en inspiratie.

IN DIT BOEK LEES JE OOK OVER

- een **relaxte route** dwars door de Morvan naar het zuidwesten;
- **roadtrips** om ter plekke nog meer te zien en te genieten;
- bijzondere **routes** voor **fietzers** en **e-bikers**;
- **tips van locals** om lekker te eten en wijn te proeven;
- de **gezelligste markten** en wanneer ze plaatsvinden.

INCLUSIEF WEBSITE, GPS-ROUTES EN LUISTERBOEK

Dit boek is inclusief website met extra tips, routekaarten en te downloaden gps-routes van de roadtrips en fietstochten. In een bijzonder luisterboek neemt Ruud je mee op reis en kom je helemaal in de sfeer van Zuidwest-Frankrijk.

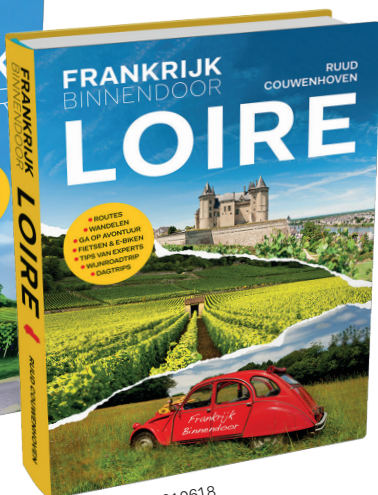

Ruud Couwenhoven is altijd op zoek naar verhalen voor zijn boeken, podcasts en de website frankrijkbinnendoor.nl. Zijn eerste boek, *Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk*, is al jaren het bestverkochte reisboek over Frankrijk.

Nog meer inspiratie?

ISBN 9789083010625

ISBN 9789083010618

Bestellen kan op frankrijkbinnendoor.nl/boeken of scan de **QR-code**. De boeken van Frankrijk Binnendoor zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel.

